

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola a Mateřská škola Družby, Karviná, příspěvková
organizace**

č.j. ZS –DR/1191/2023

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Školská rada projednala školní vzdělávací program dne 31.8.2023

Mgr. Iveta Ondruchová – předsedkyně školské rady _____

Mgr. Petr Bičej – člen školské rady _____

Margita Tomesová – člen školské rady _____

Autorský tým ŠVP

Předkladatel ŠVP - Mgr. Andrzej Szyja

Koordinátor autorského týmu - Mgr. Martina Moravčinská

Český jazyk a literatura - Mgr. Martina Moravčinská, Mgr. Markéta Kalocsai

Anglický jazyk – Bc. Ivan Krajča, Ing. Renata Calabro

Německý jazyk - Mgr. Věra Hellerová

Matematika - Mgr. Markéta Kalocsai, Mgr. Monika Bittová, Mgr. Radek Suchánek

Informatika - Mg. David Ryška, MBA, Mgr. Martina Moravčinská

Prvouka – Mgr. Markéta Kalocsai, Mgr. Jaroslava Hanzlová

Přírodověda - Mgr. Jaroslava Hanzlová, Mgr. Hana Drozdová

Vlastivěda - Mgr. Jaroslava Hanzlová

Dějepis – p. Gallíková

Občanská výchova - Mgr. Martina Moravčinská, Bc. Ivan Krajča

Zeměpis - Mgr. Jana Mecnerová

Fyzika - Ing. Rudolf Staříčný

Chemie – Mgr. Jana Mecnerová

Přírodopis – Mgr. Šárka Funioková

Hudební výchova - Mgr. Monika Bittová, Mgr. Zuzana Kovářiková

Výtvarná výchova - Mgr. Jana Stolá, Mgr. Věra Hellerová

Tělesná výchova – Mgr. Marcela Molinková, Ing. Rudolf Staříčný

Výchova ke zdraví - Mgr. Martina Moravčinská

Pracovní činnosti - Mgr. David Ryška, MBA, Mgr. Iveta Ondruchová

Ekologické praktikum – Mgr. et Mgr. Šárka Funioková

Výpočetní technika – Ing. Michaela Zwyrtková

Sportovní hry – Ing. Rudolf Staříčný

Finanční gramotnost – Ing. Rudolf Staříčný

Vedení domácnosti a příprava pokrmů – Bc. Ivana Polášková

Přípravný ročník – Bc. Kateřina Jachymčáková

Školní družina – Dis. Petra Glacová

Jazykové, stylistické a obsahové korektury - Mgr. Martina Moravčinská

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	7
2.1	Úplnost a velikost školy	7
2.2	Vybavení školy	7
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	9
3.1	Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky	9
3.2	Cíle školního vzdělávacího programu.....	9
3.2.1	Strategie naplňování klíčových kompetencí	10
4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	13
4.1	Podpůrná opatření.....	13
4.1.1	Podpůrná opatření prvního stupně	13
4.1.2	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.....	14
4.2	Péče o žáky nadané a mimořádně nadané žáky	16
4.2.1	Specifikace podpůrných opatření	16
4.3	Poskytování poradenských služeb ve škole	17
4.3.1	Kariérové poradenství	18
4.3.2	Prevence sociálně patologických jevů	18
4.3.3	Psychologická péče	18
4.4	Přípravný ročník	18
4.5	Školní družina.....	19
4.6	Začlenění průřezových témat	19
5	UČEBNÍ PLÁN	22
5.1	Učební plán I. stupeň.....	22
5.2	Učební plán II. stupeň	23
5.3	Poznámky k učebnímu plánu	24
6	UČEBNÍ OSNOVY	25
6.1	I. stupeň	25
6.1.1	Jazyk a jazyková komunikace	25

6.1.2	Matematika a její aplikace	53
6.1.3	Informatika	69
6.1.4	Člověk a jeho svět	76
6.1.5	Umění a kultura	96
6.1.6	Člověk a zdraví	115
6.1.7	Člověk a svět práce	126
6.2	II. stupeň.....	134
6.2.1	Jazyk a jazyková komunikace	134
6.2.2	Matematika a její aplikace	167
6.2.3	Informatika	180
6.2.4	Člověk a společnost	189
6.2.5	Člověk a příroda.....	206
6.2.6	Umění a kultura.....	245
6.2.7	Člověk a zdraví	261
6.2.8	Člověk a svět práce	293
6.2.9	Volitelné předměty.....	302
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	333
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	333
7.1.1	Obecné zásady hodnocení	333
7.1.2	Způsoby hodnocení	333
7.1.3	Zásady efektivního hodnocení	334
7.1.4	Sebehodnocení	336
7.1.5	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	337
7.2	Autoevaluace školy	338
7.2.1	Oblasti autoevaluace	338
7.2.2	Cíle, kritéria, nástroje autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností	338

Přílohy

č. 1 Školní vzdělávací program PT

č. 2 Školní vzdělávací program ŠD

č. 3 Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání č.j. ZS – Dr/383/2018

č. 4 Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání č.j. ZS-Dr/922/2019

1 Identifikační údaje

Název programu	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Překladatel	Základní škola a Mateřská škola Družby, Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	tř. Družby 1383/1, 73506 Karviná – Nové Město
Ředitel školy	Mgr. Andrzej Szyja
Tel. (fax)	596 311 317
Email	zs-druzby@volny.cz
Webové stránky	www.zsdruzby.cz
IČO	48 00 44 72
IZO	048 004 472
REDIZO	600 135 900
Koordinátor ŠVP	Mgr. Martina Moravčínská
Zřizovatel	Statutární město Karviná Fryštátská 72/1 733 24 Karviná – Fryštát IČO 00 29 75 34

V Karviné dne 31. 8. 2023

Mgr. Andrzej Szyja
ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je nejstarší školou s českým vyučovacím jazykem v Karviné. Slavnostní zahájení provozu proběhlo v roce 1954. Je úplnou školou s 1. – 9. postupným ročníkem. Nachází se na okraji nejstarší sídlištní zástavby města, z této spádové oblasti pochází většina našich žáků. Zvláštností naší školy je to, že ji navštěvují především děti ze slabého socio-kulturně znevýhodněného prostředí, z nichž je velká část dětí romského původu.

Maximální kapacita školy čítá 500 žáků. Průměrná naplněnost tříd je 19 žáků. Ke škole patří již od roku 1993 rovněž třídy přípravného ročníku.

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny v prvním poschodí přístavby školy, které navštěvuje cca 60 žáků naší školy. Školní družina má k dispozici dostatečnou prostorovou kapacitu, je materiálně dobře vybavená. Děti mohou využívat také učebny PC, přírodovědné, hudební a jazykové učebny, tělocvičny, kuchyňky, dílen, školního hřiště a velké školní zahrady.

2.2 Vybavení školy

V budově školy je v současnosti 21 kmenových tříd, 1 třída přípravného ročníku a 6 odborných učeben. Velmi dobré podmínky pro tělesnou výchovu poskytují dvě tělocvičny, z nichž větší svými parametry odpovídá požadavkům na většinu míčových her. Na dobré úrovni je venkovní sportovní areál s hřištěm, běžeckou dráhou, doskočištěm, doplněný oplocenou víceúčelovou sportovní plochou s umělým povrchem a antukové kurty sloužící pro hru volejbalu a nohejbalu.

V samostatné budově v areálu školy je umístěna odborná učebna školních dílen. Žáci využívají rovněž samostatné učebny PC, Aj/Hv, ČJ, přírodních věd a školní kuchyňku.

Kabinety vyučujících i sborovna jsou vybavené počítači připojenými do sítě, vyučující mají volný přístup na internet, používají tiskárnu i kopírku, společně se scházejí ve sborovně, kde je umístěna také učitelská a žakovská knihovna. Sportovní vybavení školy mohou ve svém volném čase využívat žáci i učitelé, tělocvičny jsou pronajímány i cizím subjektům.

Všechny třídy i učebny jsou vybaveny PC s připojením do lokální i internetové sítě. Budova školy i dílen jsou rovněž pokryty wifi signálem. Celkový počet interaktivních tabulí je v současnosti 15 ks.

Na škole byly vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků s tělesným postižením. Budova je zčásti bezbariérová.

Na škole pracuje žakovský parlament, který má možnost podílet se na chodu školy, vznášet připomínky a náměty. Dle potřeby se schází s vedením školy.

Ve školním týdnu nabízíme dětem množství činností a kroužků, které přispívají k rozvoji zájmů a talentu našich žáků. Kroužky jsou zdarma, náklady na materiální vybavení pro činnost získáváme z nejrůznějších projektů.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Přepočtený počet pedagogických pracovníků se pohybuje kolem 31 učitelů, dvou vychovatelek a šestnáct asistentů pedagoga. Kvalifikovanost pedagogického sboru je téměř 100%. Všichni učitelé jsou proškoleni v poskytnutí první pomoci, většina prošla kurzy týmové spolupráce, projektové výuky, etické, estetické a multikulturní výchovy a práce na PC.

Snažíme se o vytvoření stabilizovaného, plně kvalifikovaného, věkově vyváženého sboru, zastoupeného muži i ženami.

Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce, školní psycholog, sociální pedagog, speciální pedagog a školní metodik prevence. Cílem školního poradenského pracoviště je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy a pomoc při řešení vzniklých problémů v oblasti edukační i sociální. Ve vyučovacím procesu a při zlepšení komunikace mezi školou a rodinami pomáhají značnou mírou také asistenti pedagoga a školní asistenti.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

O získání rodičů pro spolupráci s třídním učitelem a se školou cíleně usilujeme od mateřské školy. Na těchto základech stavíme i v dalších ročnících. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, účastnit se výuky, podílet se na akcích se žáky. Pořádáme besídky k významným dnům, pravidelné třídní schůzky a konzultace, kterých se mohou účastnit i žáci.

Pro rodiče žáků budoucích prvňáčků připravujeme společnou schůzku s učiteli, vychovatelkami, školním psychologem zpestřenou vystoupením žáků a prohlídkou školy. Informace o škole poskytujeme rodičům také vhodnou písemnou formou.

Forma informací je rozšířena o možnost nahlédnutí na webové a facebookové stránky školy.

Jako přínosnou hodnotíme spolupráci s Regionální knihovnou v Karviné, kde naši žáci využívají pravidelných nabídek literárních besed a účastní se akcí pořádaných knihovnou. Kulturní rozhled našich žáků je obohacen nabídkou uměleckých pořadů Městského domu kultury (MěDK) a výstav v Mánesově síni. Ve spolupráci se střediskem volného času JUVENTUS se účastníme řady sportovních akcí, dále zajišťujeme výuku plavání.

Naši žáci aktivně využívají spolupráce s Oázou, kde se účastní zájmových aktivit v kroužcích a vystupují na akcích zaměřených na národnostní menšiny.

Pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy je nezbytná spolupráce s PPP, SPC v Karviné, Ostravě a Opavě, OSPOD, Střediskem výchovné péče, oddělením péče o dítě MM v Karviné, využíváme besed a přednášek pro žáky realizovaných Policií ČR, Slezskou diakonií.

Od 1. 9. 2006 funguje při škole školská rada tvořená zástupci zřizovatele, pedagogického sboru a zákonných zástupců žáků.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Harmonogram zavádění tohoto školního vzdělávacího programu do výuky

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola a Mateřská škola Družby Karviná, příspěvková organizace, č.j. ZS – Dr/1191/2023 nahrazuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Karviná- Nové Město tř. Družby 1383 č.j. ZS – Dr/468/2017.

Důvodem je změna RVP, zavedení nové vzdělávací oblasti Informatika, zařazení rozvoje digitálních kompetencí na úroveň klíčových kompetencí, zařazení jednotlivých průřezových témat do výuky, změna učebního plánu a taktéž organizační změny týkající se autorského týmu. Dílčí změny v náplni jednotlivých předmětů jsou plně v souladu s rámcově vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3.2 Cíle školního vzdělávacího programu

Při výchově a vzdělávání v naší škole plníme vzdělávací cíle, které jsou vytyčeny v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání:

Žák naší školy se v průběhu školní docházky učí:

1. používat potřebné strategie učení
2. tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. všestranně, účinně a otevřeně komunikovat (včetně komunikace v cizích jazycích a komunikace prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií)
4. spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. projevovat se jako svébytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
6. projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavosti a pěstování citlivých vztahů k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
8. žít společně s ostatními lidmi, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
9. poznat a rozvíjet své vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
10. pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Dosáhnout těchto cílů však není v podmínkách naší školy jednoduché. Každý žák chce zažít ve škole úspěch a chce se učit zajímavé věci zajímavým způsobem. Na základě našich poznatků a zkušeností jsme přistupovali k tvorbě našeho vlastního školního vzdělávacího programu. Ten je vytvořen tak, abychom byli školou, která nabídne prostor ke sblížení kultur, k odstranění vyloučenosti zdejších obyvatel, ke zvýšení bezpečí pro všechny.

3.2.1 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku. Jednotlivé strategie rozvíjejí dovednosti, které se podílejí na vytváření, rozvíjení a upevňování jednotlivých kompetencí.

Hlavní výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřená vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Toto vzdělávání probíhá v souladu s § 16 zákona č. 82/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Dalším významným dokumentem je vyhláška č. 27/2016 Sb. - Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č.270/2017 Sb.

Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na **poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**

Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně rozvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Žákem se SVP se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a také užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření spočívají v:

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití asistenta pedagoga,
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

4.1 Podpůrná opatření

4.1.1 Podpůrná opatření prvního stupně

Poskytováním podpůrných opatření prvního stupně škola okamžitě reaguje na aktuální vzdělávací potřeby žáka. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Žákům je sestavován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), a to sice ve spolupráci třídního učitele, dalších vyučujících a pracovníků školského poradenského pracoviště (dále jen ŠPP). Sestavení plánu předchází pozorování v hodině, prověřování znalostí s dovedností žáka, reflexe jeho vzdělávacích výsledků, analýza domácí přípravy žáka a dosavadního

pedagogického působení školy. PLPP je zpracován písemně v termínu daném školním speciálním pedagogem/ pedagožkou. Jeho zavedení je rovněž konzultováno se zákonným zástupcem žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření navržených v PLPP třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími vyhodnocuje, zda opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci využití poradenské pomoci ŠPZ.

Plán pedagogické podpory

- PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga a výchovného poradce,
- PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření,
- před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností,
- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s třídním učitelem, rodiči žáka, ostatními pedagogy, vedením školy i žákem samotným,
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu,
- PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- PLPP má písemnou podobu (formulář viz. příloha vyhlášky č. 27/2016 Sb.),
- s PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

4.1.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Žákům se SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně sestavují individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce výchovný poradce/poradkyně, školní speciální pedagog/pedagožka ve spolupráci s třídním učitelem/učitelkou a učiteli/učitelkami konkrétních vyučovacích předmětů. K umožnění vzdělávání podle IVP je nutná žádost zákonného zástupce.

IVP má písemnou podobu a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ, není - li v doporučení uveden jiný termín. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku dle vzdělávacích potřeb žáka. Naplňování vyhodnocuje nejméně jedenkrát ročně ŠPZ ve spolupráci se školou.

V případě podpůrných opatření pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále jen LMP) s doporučenými podpůrnými opatřeními ve třetím stupni je pro tvorbu IVP využívána Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.

Při provádění podpůrných opatření pro žáky se SVP dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory v naší škole využíváme:

a) oblast metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- použití kompenzačních pomůcek a speciálních učebnic,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času ke zvládnutí úkolů,

b) oblast organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání prvků skupinové a kooperativní výuky,
- kromě hodnocení známkami lze vydat na žádost rodičů i slovní hodnocení, které má konkrétnější výpovědní hodnotu o prospěchu a pokrocích žáka,
- náhrada předmětů (jen s doporučením ŠPZ).

Pokud je v rámci podpůrných opatření doporučen asistent pedagoga, spolupracuje velmi úzce s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Podílí se i na tvorbě a vyhodnocení IVP, komunikuje se zákonnými zástupci žáka. Náplň a rozsah činností vyplývá z doporučení ŠPZ a z § 5 Vyhlášky 27/2016 Sb.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka,
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem,
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě výstupů ze vzdělávání žáka,
- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku,
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn,
- výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky,
- IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením,
- realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen za spolupráci se ŠPZ, je výchovný poradce/ poradkyně. Oblast speciálních vzdělávacích potřeb žáku řeší zejména výchovný poradce /poradkyně ve spolupráci se školním speciálním pedagogem/pedagožkou a ŠPZ (PPP Karviná, SPC Karviná). Oblast problémů v chování řeší zejména výchovný poradce/ poradkyně ve spolupráci se školním metodikem/metodičkou prevence, ŠPZ (PPP Karviná, Středisko výchovné péče - Karviná) a orgánem sociálně právní ochrany dětí, Městskou policií Karviná a Policií ČR. Škola usiluje o prevenci a včasnost péče o žáky v riziku a žáky s počínajícími problémy v chování. Dle možností proškoluje pedagogy v tématech speciálně pedagogické problematiky. Pedagogové mohou využívat metodické podpory školního speciálního pedagoga/pedagožky či školního psychologa/psycholožky. Ve spolupráci s rodiči a odborníky zajišťujeme žákům vhodné podmínky pro jejich vzdělávání. Podle možností umísťujeme

žáka do méně početné třídy či upravujeme rozvrh v souladu s potřebami žáka. Na prvním i druhém stupni se žákům dostává pedagogických intervencí či předmětů speciálně pedagogické péče s rozsahem dle doporučení odborného pracoviště. Žákům dále pomáháme v začleňování do kolektivu třídy, školy. K žákovi i jeho rodičům, příp. pěstounům přistupujeme s ohledem na jejich individuální potřeby – podporujeme častější setkávání, jednání s rodiči a s žákem. Rodičům umožňujeme také účast ve výuce.

4.2 Péče o žáky nadané a mimořádně nadané žáky

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

Za nadaného žáka se pro účely vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Učitelé jednotlivých předmětů zařazují v hodinách práce dle individuálních schopností žáků, v rámci domácích úkolů je nabízen výběr z různých alternativ. Škola umožňuje úpravou rozvrhu výuku a vyžití v oblastech zájmu a talentu žáků, dále zapojení do různých výtvarných, hudebních, sportovních, a znalostních soutěží i do řídicí činnosti ve třídě. Umožněna je rovněž účast ve výuce předmětu ve vyšším ročníku. Pravidla pro tvorbu IVP mimořádně nadaného žáka vychází z §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce/poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterém se projevuje mimořádné nadání žáka, s rodiči žáka a se školským poradenským zařízením. Práce na sestavení IVP jsou započaty okamžitě po doporučení ŠPZ. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

4.2.1 Specifikace podpůrných opatření

Provádění podpůrných opatření u žáků nadaných může zahrnovat např.:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- obohacování vzdělávacího obsahu a rozšiřování o mezioborové vztahy,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- přípravu a účast na soutěžích, včetně zájmových aktivit.

4.3 Poskytování poradenských služeb ve škole

Ve škole je školní poradenské pracoviště, jehož cílem je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy a pomoc při řešení vzniklých problémů v oblasti edukační i sociální.

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce/poradkyně, školní psycholog/psycholožka, speciální pedagog/pedagožka a školní metodik/metodička prevence. Za poskytování poradenských služeb na škole zodpovídá ředitel školy a zástupci/zástupkyně ředitele. Důraz je kladen především na důvěrnost jednání, ochranu osobních dat klientů, vzájemnou informovanost.

Služby jsou koordinovány výchovným poradcem/poradkyní, který společně se školním psychologem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem, s třídními učiteli, vedením školní žákovské samosprávy a vedením školy zodpovídá za Program zabezpečování pedagogicko-psychologického poradenství poskytovaného ve škole, koordinuje služby s ostatními zařízeními v regionu, které poskytují pedagogicko-psychologické, speciálně pedagogické a preventivně-výchovné služby. Dále koordinuje poskytování služeb jinými resorty a nestátními subjekty.

Zaměření školního poradenského pracoviště:

- systematicky zlepšovat sociální klima školy,
- pomáhat vytvářet podmínky pro práci s talentovanými dětmi,
- poskytovat poradenskou pomoc pedagogům při řešení pracovních problémů,
- pomáhat při tvorbě dlouhodobé koncepce preventivní činnosti,
- věnovat systematickou péči dětem s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro zlepšování jejich prospěchu
- snižovat počet neprospívajících žáků,
- podílet se na okamžitém řešení problémů spojených se školní docházkou,
- poskytovat poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, radit rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poskytovat poradenství při školní neúspěšnosti, navrhnout postupy řešení neprospěchu a zajišťovat podporu žáků ve zlepšení, prevenci neúspěchu,
- zajišťovat poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, navrhnout postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poskytovat poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- zajišťovat kariérové poradenství, volbu povolání,
- poskytovat poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poskytovat poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodicky podporovat učitele v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- dávat informace o dalších službách poradenských zařízení a o spolupráci s dalšími odbornými institucemi,
- poskytovat odbornou pomoc při integraci a vzdělávání žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- vytvořit metodické zázemí pro vytváření preventivního programu školy,
- průběžně vyhodnocovat účinnost preventivního programu školy.

Výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, speciální pedagog i školní psycholog realizují konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů a po domluvě také i mimo ně.

4.3.1 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, žákům jsou k dispozici informační materiály o středním školství a trhu práce.

4.3.2 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik prevence a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě Magistrátu města Karviné a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech výchovný poradce a metodik prevence koordinují postup, svolávají setkání s rodiči, provádějí konzultace s žáky a nabízejí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálních patologických jevů, využívá vybrané programy.

4.3.3 Psychologická péče

Na školního psychologa, speciálního pedagoga a výchovného poradce se mohou žáci i jejich rodiče kdykoli obrátit a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce i školní psycholog pomáhají s řešením konfliktů mezi žáky, podporují optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Sledují a průběžně vyhodnocují rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy, školy i sborovny. Nabízejí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Svolávají výchovné komise s účastí zástupců OSPOD Magistrátu Karviná. Podle potřeby poskytují konzultace a podporu učitelům při práci s žákem v oblasti problémů v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem.

4.4 Přípravný ročník

Kvalitní činnost s dětmi předškolního věku zaměřenou na připravenost ke školní docházce, především v oblasti jazykové a sociální zajišťuje každoročně přípravný ročník. Činnost dětí ve třídách je přizpůsobena individuálním potřebám a možnostem i etnickým, kulturním, sociálním odlišnostem těchto dětí. Do přípravné třídy mohou být zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky. Vzdělávací program pro přípravné třídy je přílohou ŠVP. (*příloha č. 1*)

4.5 Školní družina

Činnost školní družiny je zaměřena na zájmové vzdělávání žáků před i po výuce, a také smysluplné využití volného času dětí. Školní vzdělávací program školní družiny je přílohou ŠVP. (příloha č. 2).

4.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy:

- 1) Osobnostní rozvoj
- 2) Sociální rozvoj
- 3) Morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy:

- 1) Občanská společnost a škola
- 2) Občan, občanská společnost a stát
- 3) Formy participace občanů v politickém životě
- 4) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematické okruhy:

- 1) Evropa a svět nás zajímá
- 2) Objevujeme Evropu a svět
- 3) Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

Tematické okruhy:

- 1) Kulturní diference
- 2) Lidské vztahy
- 3) Etnický původ
- 4) Multikulturalita
- 5) Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy:

- 1) Ekosystémy
- 2) Základní podmínky života

- 3) Lidské aktivity a životní prostředí
- 4) Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV)

Tematické okruhy:

- 1) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- 2) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- 3) Stavba mediálních sdělení
- 4) Vnímání autora mediálních sdělení
- 5) Fungování a vliv médií ve společnosti
- 6) Tvorba mediálních sdělení
- 7) Práce v realizačním týmu

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Přiřazení průřezových témat

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
OSV /1	Prv, Čj, M, Vv, Tv, Hv	Prv, Čj, M, Tv, Vv, Hv	Prv, Čj, M, Aj, Tv, Vv, Pč	Čj, M, Tv, Přv, Hv, Pč, Vv	Čj, M, Tv, Aj, Hv, Vv, Pč, Vv	F, M, Z, Pč, Vv, Hv, Tv, Vv, Čj	Čj, Vv, Pč, Z, F, M, Hv, Vt, Sh, Vd, Ep, Tv	M, Vv, Hv, F, Z, CH, R, Vd, Sh, Vt, Ep, Tv, Čj, Pč, Hv	F, CH, Hv, Z, Ep, h, Vv, M, Čj, Sh, Vd, Tv, Pč
OSV /2	Prv	Čj, Pč	Prv, Čj, Pč, Tv, Vv	Aj	Čj, Vv	Čj, Tv, Hv, Ov, Vv	Čj, Hv, Tv, Vv, Aj, Vd	Čj, Hv, Pč, Tv, Aj, Vd	Čj, Pč, Tv, Hv, Vd
OSV /3			Čj, Prv		Čj	Vv, Ov, Hv, Čj, Tv	Čj, Hv, EP	Čj, Pč, Ep, Hv, Aj, D	Čj, F, Pč, Hv, Ch, Ep
VDO/1	Prv, Čj	Prv	Prv	Tv	Tv, Přv	Ov		Čj	Čj
VDO/2	Prv	Prv		Vv	Vv	D, Ov, Tv	D, Nj, Fg	D, Fg	D, Fg
VDO/3				Vv		Ov			
VDO/4			Hv					Ov, Vt	D
VMEGS /1		M		Pč, Hv, Vv, Přv, M	Pč, Hv, M	Čj, Aj, M	Aj, Hv	Čj, Z, Aj, Hv	Čj, Ov, Aj, D, Z
VMEGS /2				Vv		Aj, Z	Aj, Hv, D, Vd, Z	Z, Hv, Aj, Vd	Ov, Vd, Aj
VMEGS /3			Prv			D, Hv	D, Hv, Vv	Z, Vv, Hv, D	D, Hv, Vv, Ov
MKV/1							Z, Hv, Vd	Hv, Vd	Nj, Z, Vd
MKV/2	Prv	Prv			Vv		D	Z, Tv	Z
MKV/3					Aj	D, Hv	Hv	Čj, Nj, Hv	R
MKV/4			Aj, Hv			Čj	Nj, Hv, Vv, Aj	R	Čj, D
MKV/5	Prv	Prv					Vt	Ov, D	D
EV/1				Přv		Z	Z, Ep	Z, Ep	Př, Ep
EV/2	Pč	Pč	Prv, Pč	Pč, Přv	Pč, Přv, Vv	D, Z, Př	Ep, Př	Ep, Ch	F, Ch, Př, Z, Ep
EV/3				Pč, Vv, M	Pč, Přv	Př	Z, D, Vd, Př, Ep, Tp	Z, D, Ch, Vd, Pč, M, Ep, Tp	Z, Ov, Př, Ch, Pč, Vd, Ep
EV/4	Prv	Prv		Přv	Vv, Přv	Ov	Čj, Nj, Tp, Ep	Čj, Z, M, Ep, Tp	Čj, Ch, F, Z, Ep
MV/1				Inf	Čj, M	Čj, Ov	Čj, Vt		Čj, Aj
MV/2			Vv				Vz		Čj, F, Ch
MV/3					Čj		Čj	Z	Čj, Z
MV/4				Čj		Čj, Vv, Ov	Aj	Vv	Čj, Vv
MV/5					Vv		Hv, Inf		Hv, Aj
MV/6					Čj	Čj, Ov	Čj	Čj, Vt	Vt, F
MV/7					Vv, Hv				Inf

5 Učební plán

5.1 Učební plán I. stupeň

Vyučovací předmět		Počet hodin v ročníku					celkem	z toho disponibilní čas.dotace
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		
Český jazyk a literatura	Čj	8	8	8	7	7	38	5
Anglický jazyk	Aj	0	0	3	3	3	9	-
Matematika	M	5	5	5	5	5	25	5
Informatika	Inf	0	0	0	1	1	2	-
Prvouka	Prv	2	3	3	-	-	8	4
Přírodověda	Přv	-	-	-	2	2	4	
Vlastivěda	VI	-	-	-	1	2	3	
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	5	2
Výtvarná výchova	Vv	1	2	2	2	2	9	
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	-
Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	-
Celkový počet hodin v daném ročníku		20	22	25	25	26	118	16

5.2 Učební plán II. stupeň

Povinné předměty		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	z toho disponibilní čas. dotace
Český jazyk a literatura	Čj	5	5	5	5	20	5
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	-
Německý jazyk	Nj	-	2	2	2	6	-
Matematika	M	5	5	5	5	20	5
Informatika	Inf	1	1	1	2	5	1
Dějepis	D	1	1	1	2	10	
Občanská výchova	Ov	2	1	1	1		
Fyzika	F	2	2	1	1	20	
Chemie	Ch	-	-	2	2		
Přírodopis	Př	2	1	2	1		
Zeměpis	Z	1	1	1	1		
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	9	-
Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1		
Výchova ke zdraví	Vkz	1	1	-	-	10	
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2		
Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	4	1
		29	28	29	30	116	12

Volitelné předměty					
Další cizí jazyk	Rj	-		2	2
Finanční gramotnost	Fg		2	2	2
Technické práce	Tp	-	2	2	-
Ekologické praktikum	Ep	-	2	2	2
Výpočetní technika	Vt	-	2	2	2
Sportovní hry	Sh	-	2	2	2
Vedení domácnosti a příprava pokrmů	Vd	-	2	2	2
		-			
					6
				2	
				2	
		29	30	31	32
					2

5.3 Poznámky k učebnímu plánu

Na prvním stupni jsme všechny hodiny disponibilní časové dotace využili k posílení hodinové dotace povinných předmětů. Pro rozvoj klíčových kompetencí, realizaci průřezových témat, profilaci školy v rámci povinných předmětů na druhém stupni bylo z disponibilní časové dotace použito 12 hodin, ostatních 6 nabízíme žákům od 7. třídy v rámci volitelných předmětů.

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** se vyučuje v předmětu český jazyk a anglický jazyk na obou stupních základní školy. Vzhledem k nutnosti procvičení komunikačních dovedností je posílena hodinová dotace v rámci předmětu český jazyk. **Další cizí jazyk** – německý, vyučujeme od 7. ročníku s celkovou dotací 6 hodin.

Navýšení hodinové dotace **Matematiky** bude využito pro prohloubení schopnosti žáků řešit matematické úlohy a matematické operace, se kterými se setkávají v běžném životě.

Vyučovací předmět **Informatika** je zařazen pro všechny žáky v 4. - 9. ročníku s celkovou dotací 7 hodin.

Člověk a jeho svět je jediná vzdělávací oblast určená pouze pro 1. stupeň ZŠ. Je vyučována v 1. - 3. ročníku v předmětu Prvouka, na ni pak ve 4. a 5. ročníku navazuje Vlastivěda a Přírodověda. Časová dotace činí 15 hodin týdně, jsou tak využity 4 hodiny z disponibilní dotace.

K rozvíjení smyslového vnímání, práci v týmu pomůže posílení oblasti **Člověk a kultura** o 2 hodiny z disponibilní dotace, realizovaném v předmětech Hudební a Výtvarná výchova na I. stupni

V oblasti **Člověk a zdraví** se vyučovací předmět Výchova ke zdraví vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku, část vzdělávacího obsahu je součástí obsahu předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** je realizován v předmětu Pracovní činnosti.

Škola žákům nabízí vždy alespoň **4 volitelné předměty**. Jsou dotovány z vázané disponibilní časové dotace. O jejich výběru a zařazení do učebnímu plánu rozhodne ředitel školy podle zájmů žáků a možností školy tak, aby byl dodržen celkový týdenní počet hodin v jednotlivých ročnících. Do jedné skupiny lze spojovat žáky různých ročníků v rámci 7. – 9. ročníku podle zaměření volitelných předmětů a pracovat s nimi diferenciovaně. Volitelný předmět je realizován po dvou vyučovacích hodinách v ročníku, bylo využito 6 disponibilních hodin.

Soustavu volitelných předmětů může ředitel školy podle pedagogických záměrů školy a potřeb žáků doplnit o další předměty s podmínkou, že jejich vzdělávací obsah bude navazovat na Standard základního vzdělávání a funkčně jej rozvíjet.

Žádné předměty nejsou vzájemně integrovány, ale učivo v rámci předmětů jednotlivých oblastí je sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Součástí předmětů jsou průřezová témata.

Škola může nabízet různé typy vzdělávacích **zájmových útvarů a kroužků** podle možností školy a zájmu žáků.

6 Učební osnovy

6.1 I. stupeň

6.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního
- kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu
- jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru je rozdělen do tří složek – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Na 1. stupni se vyučuje v 1. - 5. ročníku.

Základním znakem vzdělanosti žáků je kvalitní osvojení a užívání mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Žák získává takové vědomosti a dovednosti, jež mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení a porozumět jim, vhodně komunikovat a správně se vyjadřovat.

Žák je veden k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace. Získává tím současně přehled o historii národní a evropské kultury. Výuka probíhá v kmenových učebnách.

Časová dotace:

1. ročník - 8 vyuč. hodin
2. ročník - 8 vyuč. hodin
3. ročník - 8 vyuč. hodin
4. ročník - 7 vyuč. hodin
5. ročník - 7 vyuč. hodin

V 2. a 3. ročníku je 1 hodina psaní, 1 hodina slohové výchovy, zbytek časové dotace je věnován jazykové výchově a literatuře.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

Učíme žáka:

- pracovat samostatně podle svých aktuálních možností
- hodnotit svou práci jednoduchými formami
- podle svých možností, dovedností, schopností se zapojovat do soutěží a her různého zaměření
- učením se nazpaměť procvičovat dovednost „zapamatovat si“
- nacvičovat praktické čtení (techniku a plynulost dle aktuálních možností)

Ke kompetencím k řešení problému:

Učíme žáka:

- vyhledávat informace, které by napomohly k řešení problému (vyhledání v textu)
- motivovat k objevování různých variant řešení
- učit se řešit problémy v týmech (práce ve dvojicích, skupinách)
- zvládat problémy ve škole i mimo ni

Ke kompetencím komunikativním:

Učíme žáka:

- porozumět jednoduchým písemným i ústním pokynům
- zkoušet formulovat a vyjadřovat své myšlenky, svůj názor
- slušně se vyjadřovat a dodržovat primární zásady společenského chování
- osvojovat si správné formy komunikace mezi spolužáky navzájem a mezi žáky a dospělými ve škole i mimo ni
- naslouchat a tolerovat jiné názory, vhodně se zapojit do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

Učíme žáka:

- podněcovat – potřeba být zapojen ve skupině
- podle svých možností přispívat k diskusi ve třídě, skupině
- respektovat dohodnutá pravidla chování a spolupráce
- požádat a poskytnout pomoc
- ovládat a řídit své chování
- osvojovat jazyk, vnímat ho jako prostředek k získání a předání informací k vyjádření potřeb, prožitků

Ke kompetencím občanským:

Učíme žáka:

- respektovat názory dospělých lidí i spolužáků, ochotně se z nich poučit
- rozlišovat vhodné a nevhodné formy chování
- uvědomovat si pravidla soužití v kolektivu
- mít povědomí o vlastních právech a povinnostech ve škole i mimo ni
- seznamovat se s možnostmi ochrany životního prostředí

Ke kompetencím pracovním:

Učíme žáka:

- pracovat s různými pomůckami, zvládat jejich přípravu, manipulaci s nimi i úklid
- bezpečně užívat materiály, nástroje, psací potřeby atd.
- osvojovat si dodržování hygienických pravidel při psaní a čtení
- odpovídat za svou činnost s ohledem na ochranu životního prostředí

Ke kompetencím digitálním:

Učíme žáka:

- vytvářet digitální obsah
- získávat, vyhledávat a sdílet data, informace a digitální obsah
- využívat digitální technologie, k usnadnění si práce a zkvalitnění výsledků své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad – pod apod.	Přípravné období čtení. Orientace v prostoru.		
Určuje hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo.	Vyvození hlásek, analýza, syntéza hlásek, slabik.		
Pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku.	Nácvik čtení jednotlivých hlásek.		
Čte velkou i malou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Orientuje se v pojmech stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplňuje chybějící písmena do slov. Přečte slabiky di –dy, ti – ty, ni –ny a slabiky dě – tě – ně – bě – pě – vě – mě.	Hláska, slabika, slovo.		
Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psáním. Správně sedí a snaží se správně držet psací potřeby (praváci i leváci).	Uvolňovací cviky.		
	Období čtení a psaní písmen, slabik, slov (otevřených, zavřených) a vět.		
Provádí analýzu a syntézu slabik a otevřených slov.	Analýza, syntéza slabik, slov čtení slabik, slov otevřených.		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, slabiky i slova tužkou. Rozlišuje délku samohlásek. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixem na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. Píše slova (max. 6 písmen), poté i věty. Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Píše opis, přepis i diktát písmen, slabik, slov.	Nácvik psaní písmen, číslic, slabik, slov, krátkých vět.		

Kontroluje svůj vlastní písemný projev.			
Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.	Čtení slov a krátkých jednoduchých textů.	OSV/1	
	Komunikační a slohová výchova.		
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem). S názorem učitele opakuje rytmická cvičení (hra na tělo). Volí vhodnou hlasitost řeči.	Rytmická a dechová cvičení, tematické hry, říkadla, básničky.		
Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Vyjádří své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla).	Dramatizace, situační hry, rozhovor.	VDO/1	
Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text.	Vypravování zážitků, reprodukce pohádky.		
	Literární výchova.		
Rozlišuje pojmy – básnička, říkadlo, pohádka, příběh, tvoří slova, která se rýmují.	Básnička, říkadlo, pohádka, příběh.		
Naslouchá čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.	Dramatizace pohádky, obrázková osnova, přednes básně.		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
2. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p>	<p>Opakování z 1. ročníku Písmena tiskací, psací Slabiky, slova, věty Vlastní jména</p> <p>Slohová cvičení – porozumění textu</p>	OSV/1,2	
<p>Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty. Osvojí si oslovení křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu.</p>	<p>O větách Vyjadřování ústní a písemné</p> <p>Slohová cvičení – oslovení, pozdrav</p>		
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky a souhlásky. Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. Osvojí si prosbu a poděkování. Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>Abeceda Řazení písmen Řazení slov Složitější řazení slov</p> <p>Slohová cvičení – prosba, poděkování</p>		
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Pečlivě vysvětluje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p>	<p>Mluvení ve větách pořádek vět</p> <p>Slohová cvičení – pořádek vět v příběhu</p>	OSV/1	

<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Osvojí si omluvu. Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>Druhy vět Oznamujeme – věta oznamovací Ptáme se – věta tázací Rozkazujeme, příkazujeme, zakazujeme – věta rozkazovací Přejeme si – věta přací Slohová cvičení - omluva</p>		
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souznačná, dále slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná, mnohoznačná a citově zbarvená. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené obtížnosti. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p>	<p>Věta, slovo a slovní význam Slova ve větě Pořádek slov ve větě Slova protikladná Slova souznačná Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova mnohoznačná Slova citově zbarvená Slohová cvičení – porozumění textu</p>		
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky a souhlásky. Odůvodňuje a píše správně ů/ů. Přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Plynule čte s porozuměním textu přiměřeného rozsahu a náročnosti. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</p>	<p>Slovo, slabika, hláska, písmeno. Dělení slov na konci řádku Hláska, písmeno Samohlásky Psaní u, ú, ů Dvojhásky Souhlásky Slabiky se slabikotvorným r, l, m Slohová cvičení – čtení s porozuměním</p>		
<p>Rozlišuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Odůvodňuje a píše správně y/ý po tvrdých souhláskách. Přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p>	<p>Psaní y/ý po tvrdých souhláskách Slohová cvičení – popis zvířete</p>		
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky. Odůvodňuje a správně píše i/í po měkkých souhláskách. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>Psaní i/í po měkkých souhláskách</p>		

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Slohová cvičení – popis osoby.		
Rozlišuje ve slově kořen. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Odůvodňuje a správně píše souhlásky uvnitř a na konci slov. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov Tvary slova Slova příbuzná Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov B – P, D- T, Ď – Ť, V – F, Z – S, Ž – Š, H – CH Slohová cvičení – čtení s porozuměním		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky. Odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Slova se skupinami dě, tě, ně Slohová cvičení – vzkaz, SMS		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky. Odůvodňuje a píše správně slova se skupinami bě, pě, vě, mě. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Slova se skupinami bě, pě, vě, mě. Slohová cvičení - vypravování		
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypraví podle nich jednoduchý příběh.	Slovní druhy Úvod do slovních druhů Podstatná jména Slovesa Předložky Spojky Ostatní slovní druhy Slohová cvičení – pořádek vět		
Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Psaní velkých písmen Vlastní jména osobní Vlastní jména místní Slohová cvičení - adresa		
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	Spojování vět do souvětí		

<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p>	<p>Slohová cvičení - dopis</p>		
---	--------------------------------	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky. Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Osvojí si oslovení křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci. Osvojuje si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým.</p>	<p>Opakování Věta, slovo, slabika, hláska Abeceda Psaní u/ú/ů Psaní y/ý po tvrdých souhláskách Psaní i/í po měkkých souhláskách Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov</p> <p>Slohová cvičení Vyprávění, pozdrav, představení se, popis</p>	OSV/1,2,3	
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Porovná významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.</p>	<p>Nauka o slově Slovo a skutečnosti, význam slov Slova protikladná Slova souznačná Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova mnohoznačná Slova citově zabarvená Slova příbuzná Nauka o slově – opakování</p> <p>Slohová cvičení Dokončení příběhu, příprava na vycházku</p>	OSV/1,2,3	
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p>	<p>Hláskosloví a výslovnost Stavba slova Slovní přízvuk</p>		

<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev.</p>			
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>Psaní i, í / y, ý uvnitř slov po B, L, M Obojetné souhlásky Vyjmenovaná slova po B Vyjmenovaná slova po L Vyjmenovaná slova po M Vyjmenovaná slova po B, L, M – opakování</p> <p>Slohová cvičení Rozvoj fantazie</p>		
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.</p>	<p>Tvarosloví – slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Příslovce Předložky Spojky Částice Citoslovce</p> <p>Slohová cvičení Telefonický rozhovor</p>		
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<p>Tvarosloví - podstatná jména Rod Číslo Pád Podstatná jména - opakování</p> <p>Slohová cvičení Můj psí kamarád</p>		

<p>Osvojuje si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Zvládá prosociální chování, pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky. Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.</p>			
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení. Osvojí si oslovení křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci. Zvládá prosociální chování, pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.</p>	<p>Tvaroslovní slovesa Číslo Osoba Čas Infinitiv Zvratná slovesa Časování sloves Slovesa – opakování</p> <p>Slohová cvičení Vyprávění podle osnovy</p>		
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí Stavba věty jednoduché Základní stavební dvojice Souvětí Spojování vět do souvětí</p> <p>Slohová cvičení Krátký pozdrav, adresa</p>		
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.</p>	<p>Závěrečné opakování</p>		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
4. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Jazyková výchova.		
Vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná, porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, vlastnost).	Slovní zásoba.	OSV/1	
Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov.	Tvoření slov.		
Rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov.	Slova spisovná a nespisovná.	OSV/1	
V psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná. Vyhledá v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými.	Psaní spisovných slov.		
Rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá.	Slova citově zabarvená, hanlivá a lichotivá.	OSV/1	
Rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene.	Stavba slova - předpona, příponová část.		
Odlišuje předpony a předložky – nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz.; správně píše slova s předponami a s předložkami.	Předpony a předložky.		
V textu vyhledá a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky.	Podstatná jména, příd. jména, slovesa, předložky.		
Seznamuje se s neohebnými slovními druhy – příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce, vyhledává jejich příklady v textu.	Neohebné slovní druhy.		
Ohebné slovní druhy – zájmena a číslovky rozpoznává v textu (neurčuje druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis).	Zájmena a číslovky.		
V textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy.	Slovní druhy.		
U podstatných jmen určuje mluvnické kategorie – rod, číslo, pád.	Mluvnické kategorie podstatných jmen.		
Seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského podle algoritmu.	Vzory podstatných jmen.		

Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů.	Skloňování podstatných jmen.		
U sloves procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba, číslo a čas.	Mluvnické kategorie u sloves.		
Rozpozná v textu infinitiv.	Neurčitek.		
V textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zratná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy).	Slovesa jednoduchá, složená.		
Časuje slovesa v čase přítomném.	Časování sloves - přítomný čas.		
Seznamuje se s kategorií způsob – oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.	Způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.		
Určuje u sloves - osobu, číslo, čas, způsob (bez způsobu podmiňovacího).	Časování sloves.		
Upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru.	Skladba - věta jednoduchá, souvětí.		
U souvětí vyhledává základní skladební dvojici a určuje podle toho počet vět v souvětí.	Počet vět v souvětí.		
Seznamuje se s nejčastějšími spojkami (když, ale, že, protože + zájmeno který).	Spojky a spojovací výrazy.		
Docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov.	Vyjmenovaná slova.		
Zdůvodňuje a píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných.	Pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných.		
Upevňuje pravopis i, y ve dvojicích slov souzvučných (homonym).	Pravopis.		
V psaném projevu píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova.		
	Literární výchova.		
Plynule čte a ovládá techniku čtení.	Četba literatury.		
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Vyprávění.		
Přednáší vhodné literární texty z paměti.	Básně, veršované pohádky.		
Vyjadřuje se a zaznamenává své dojmy z četby nebo poslechu literárního díla přiměřeně svým schopnostem.	Záznamy z četby.		
Samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramtizaci textu.	Dramatizace.		
Porozumí základním pojmům literární teorie.	Divadlo, kniha, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště, hlediště, režisér, verš, rým, přirovnání.		
	Komunikační a slohová výchova.		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Technika čtení, aktivní naslouchání.		

Zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova.	Práce s textem.	MV/4	
Procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou.	Rozhovor, beseda.		
Zdokonaluje se ve věcném naslouchání (soustředěné a aktivní), reaguje otázkami. Používá komunikační žánry - pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog. Používá při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku.	Mluvený projev.		
Používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní.	Písemný projev.		
Snaží se používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá.	Pravopis v písemném projevu.		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK
5. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Jazyková výchova		
Tvoří a používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná.	Slovní zásoba a tvoření slov.	OSV/1	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku.	Tvoření slov pomocí předpon, přípon, koncovek.	OSV/1	
Bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené.	Slovo základové a odvozené.		
V textu přiměřené náročnosti určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	Slovní druhy.		
Využívá slovních druhů v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Tvary slov.		
Podstatná jména skloňuje podle vzorů (nově předseda a soudce), odůvodňuje psaní y/i v koncovkách.	Vzory podstatných jmen.		
U podstatných jmen v textu rozlišuje rod i životnost, číslo, pád a vzor.	Skloňování podstatných jmen podle vzorů.	OSV/2	
U sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob (i podmínovací).	Mluvnické kategorie u sloves.		
Slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, kde se seznámí s psaním koncovek podle syntaktických pravidel.	Časování sloves.	OSV/3	
Samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý a jarní , odůvodní pravopis koncovek.	Přídavná jména - druhy, skloňování podle vzoru mladý a jarní.		
Pozná zájmena a určuje druh (neskloňuje).	Zájmena - druhy zájmen.		
Pozná číslovky a určuje druh (neskloňuje).	Číslovky - druhy číslovek.		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Skladba - věta jednoduchá, souvětí.		
Získává dovednost psaní čárky před spojovacími výrazy. Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje.	Spojky a spojovací výrazy.		
V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu.	Interpunkce v souvětí.		
Ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek.	Základní skladební dvojice - podmět a přísudek.		
Seznamuje se s pojmem nevyjádřený podmět v základní skladební dvojici.	Nevyjádřený podmět ve větě.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Zdůvodňuje a píše i/y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných. V psaném projevu píše správně i/y v koncovkách ohebných slov (podstatných jmen, sloves - kromě shody přísudku s podmětem).	Pravopis i/y.		

	Komunikační a slohová výchova.		
Při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu.	Technika čtení.	MV/1	
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Technika čtení s porozuměním.	MV/3	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená.	Práce s textem.		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Reprodukce textu.	MV/6	
Posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního.	Orientační prvky ve sdělení.		
Vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje.	Mluvený projev.		
Vede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Rozhovor, vzkaz na záznamníku.		
Rozpoznává manipulativní komunikaci – zejména v reklamě.	Reklama - její dramtizace.		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace.	Jazyk a komunikace.		
Používá při řeči přiměřená gesta a mimiku.	Dramtizace, komunikační situace.		
Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry.	Dopis, zpráva, referát, výpisek (z vlastivědy, přírodovědy), jednoduché tiskopisy (příháška, dotazník).		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti.	Tvorba osnovy, zestručnění textu.		
	Literární výchova.		
Vyjádří své dojmy z četby, zaznamená je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize.	Literární výchova.		
Volně reprodukuje text podle svých schopností.	Reprodukce textu.		
Tvoří vlastní literární text na dané téma.	Vlastní tvorba referátů, básní, literární text.		
Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů.	Věcná a umělecká literatura.		
Seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie.	Humor v literatuře (situační a slovní).		
S pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla.	Literární pojmy: bajka, povídka, báje, pověst, cestopis, řeč autora a řeč postav, čas a prostředí děje.		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk tvoří důležitou součást ŠVP školy. Jazykové vzdělávání poskytne žákům především jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v angličtině. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk, souvisejících tematických okruhů a průřezových témat RVP pro základní vzdělávání. Některá **průřezová témata** prolínají výukou anglického jazyka neustále: Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj (komunikace, kooperace a kompetice), tematický okruh - Morální rozvoj, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, **Multikulturní výchova** – tematický okruh Multikulturalita. Jiná jsou naplňována prostřednictvím jednotlivých hodin nebo prostřednictvím miniprojektů.

Při výuce anglického jazyka vychází škola z Evropského referenčního rámce pro jazyky (resp. Evropské jazykové portfolio).

Cílem předmětu anglický jazyk na prvním stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves, slovní druhy, stupňování přídavných jmen atd.)

Předmět Anglický jazyk má **týdenní časovou dotaci** 3 hodiny a je zařazen povinně do 3. - 9. ročníku. S výukou cizího jazyka je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů i v nižších ročnících; přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, škola prokazatelně upozorní zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu. Dělení tříd na skupiny žáků se řídí platnými pokyny MŠMT.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- žáci analyzují a procvičují novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolé

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- rozvíjíme schopnosti žáků mluvit anglicky s cizím člověkem
- zapojujeme žáky do práce na projektech, při kterých využívají znalosti i z jiných předmětů
- vedeme je k porovnávání výsledků své práce se spolužáky, k jejich vyhodnocování a vyvozování osvědčeného postupu pro svou další práci
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům samostatně ústní i písemné prezentace v anglickém jazyce
- učíme žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce

- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navazování kontaktů či vztahů s jinými lidmi
- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- umožňujeme žákům sdělovat informace o svých názorech a pohledech na svět prostřednictvím projektů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v anglickém jazyce
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování v anglicky mluvícím prostředí, zásady slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- vedeme žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící společnosti
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňovat kvalitu společné práce
- nabízíme žákům možnost porovnávat své chování v kolektivu s chováním postav v jednotlivých příbězích
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- necháváme žákům při práci s učebnicí dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny
- podporujeme sebedůvěru a sebeúctu

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k získání představy o zvycích a svátcích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- umožňujeme žákům poznávat v textech různé chování lidí, různé názory, projevy a hodnoty
- učíme žáky vyjadřovat své postoje k dění ve svém okolí
- vedeme žáky k prohlubování odpovědnosti za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- nabízíme možnost využívat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí humanitních a přírodních věd
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve skupině pracovat při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- učíme žáky pracovat s učebnicí podle pravidelného schématu, vedeme je k systémové práci
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představitivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce na projektu

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy a způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
3. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM		OSV/1	
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje.	reakce na pokyny a příkazy		
Rozumí známým slovům z jednotlivých osvojovaných témat.	identifikace a pojmenování předmětů za pomoci obrázků		
Rozlišuje výslovnost odlišných hlásek na základě poslechu.	rozlišení v-f, g-h, b-p, d-t a dalších hlásek na na konci slova		
Doplň chybějící slova do krátkých vět a rozhovorů na základě poslechu.	pravidelně se tvořící množné číslo podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena		
Nakreslí obrázek na základě poslechu krátké informace.	přídavná jména small-big, long-short, happy-sad,...		dramatizace
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	jednoduché otázky What?, Who?, Where?, How?,...		
Seřadí políčka v kresleném seriálu podle významu.	poslech krátkých autentických textů, porozumění jednoduchým příběhům		
MLUVENÍ			
Dokáže pozdravit při setkání a loučení.	pozdravy a rozloučení	MKV/4	dramatizace
Vyjadřuje souhlas a nesouhlas.	představování se a představování ostatních		
Rozumí známým slovům z jednotlivých osvojovaných témat.	identifikace a pojmenování předmětů za pomoci obrázků		
Zopakuje výslovnost jednotlivých hlásek.	nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek		
Rozlišuje výslovnost odlišných hlásek.	rozlišení v-f, g-h, b-p, d-t a dalších hlásek na konci slova		
Vyslovuje foneticky správně v rozsahu osvojené slovní zásoby.	nácvik výslovnosti tematické slovní zásoby		
Reaguje na jednoduché otázky, týkající se jeho osoby.	otázka, zápor, vyjádření libosti a nelibosti a dovednosti		třídní besídka
Naučí se zpaměti jednoduchou říkanku, básničku, písničku.	říkanky a písničky k jednotlivým tematickým celkům: Numbers, Coudors, Animals,...		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			miniprojekty

Čte nahlas foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	slovní zásoba z tematických celků: Greetings, Commands, Numbers 1-10, Toys, Animals, Family, Face, Colours		
Orientuje se v textech a křestních jménech.	hlasité čtení autentických textů a křestních jmen		
Dokáže číst dlouhé a krátké slabiky ve slovech.	rozlišování výslovnosti /i/ a /i:/, /u/ a /u:/,		
Rozlišuje znělé a neznělé hlásky v jednotlivých slovech.	rozlišování výslovnosti /p/ a /b/, /d/ a /t/		
Ovládá pravopis osvojených slov a vět.	psaní jednoduchých slov a vět na základě osvojené slovní zásoby		
Reaguje na jednoduché otázky, týkající se jeho osoby.	otázka, zápor, vyjádření libosti a nelibosti a dovednosti		
Seřadí políčka v kresleném seriálu podle významu.	tiché čtení autentických textů, porozumění jednoduchým příběhům		
Roztřídí slova podle používání neurčitého členu.	neurčitý člen a/an, určitý člen the		
Doplní chybějící slova do krátkých vět a rozhovorů na základě poslechu.	pravidelně se tvořící množné číslo podstatných jmen, osobní a přivlastňovací zájmena		
Přiřadí krátký text ke správnému obrázku a naopak.	čtení textů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí známým slovům a větám se vztahem k osvojovaným tématům.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků	OSV/2	miniprojekty:
Vybere a přiřadí správná slova k obrázkům na základě poslechu.	pokyny, příkazy, krátké instrukce		Days and months Christmas
Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty) na základě poslechu.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		Easter, Our neighbours
Vybere a přiřadí chybějící slova v jednoduché konverzaci, na základě obsahu a smyslu.	osobní a přivlastňovací zájmena		
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	tvoření jednoduchých vět a spojování jednoduchých vět do krátkého textu		
Vybere správnou odpověď na otázku.	krátké odpovědi: Yes,...No,...		
Doplní chybějící slova do jednoduchého textu na základě poslechu.	jednoduchá písemná sdělení: popis, omluva, určení předmětu ve třídě		
Rozumí na základě poslechu, kde se nacházejí jednotlivé osoby, zvířata a věci.	prepositions of place		
MLUVENÍ			
Dokáže pozdravit a představit se.	základní pozdravy, reprodukce a obměna pamětně osvojeného mikrodialogu		
Dokáže rozlišovat jednotné a množné číslo, ústně popsat, kde se nacházejí jednotlivé věci a osoby na základě osvojené slovní zásoby.	použití vazby there is/there are, členu určitého a neurčitého		
Dokáže hláskovat své jméno a jednoduchá slova.	čtení tištěných a psaných textů, abeceda - spelling		
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	odvození významu slova z kontextu, tvoření slov, slova stejného a opačného významu		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace.	pozdrav, poděkování, představení		
Dokáže odpovědět na jednoduché otázky, užívá krátké odpovědi.	otázky typu: What?, Who?, Where?, How?,...užití sloves TO BE, TO HAVE, TO LIKE v přítomném čase		
Zopakuje jednotlivá slova a krátkou informaci na základě poslechu.	technika čtení- vázání slov, znělost, neznělost		

Vyjmenuje členy rodiny, určí jejich pohlaví.	osobní a přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád		
Zformuluje ústně krátké blahopřání.	blahopřání		
Plní a zadává jednoduché příkazy.	slovní hry		
Reprodukuje a obměňuje mikrodialogy.	jednoduchý dialog, jazykové a slovní hry		
Naučí se říkanku, básničku, písničku.	reprodukce říkanky, básně, písně		
Pojmenuje jednotlivé osoby, zvířata a předměty podle obrázků a ústně popíše jejich vzhled, barvu a velikost.	slovní zásoba základních tematických okruhů		
Mluví o tom, co má rád, kde se nachází.	What do you like...? Do you like..? Yes, I do. No, I don't. otázka a zápor pomocí "do" (ve vztahu se slovesem like)		
Vyjadřuje své nálady a pocity a dokáže pojmenovat pocity jiných lidí.	přídavná jména: happy, sad, hungry, thirsty..., zájmena, , sloveso "TO BE", "TO HAVE"		
Reprodukuje a obměňuje mikrodialogy.	jednoduchý dialog, jazykové a slovní hry		
Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	dramatizace krátkého příběhu, pohádky	OSV/2	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vybere a přiřadí správná slova k obrázkům a dokáže je přečíst.	pokyny, příkazy, krátké instrukce		
Rozumí krátkému příběhu na základě hlasitého čtení.	pevný pořádek slov v jednoduché anglické větě		
Vyhledá nebo nakreslí obrázek k přečtenému textu.	základní podoba vět oznamovacích a tázacích		
Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty) na základě čtení.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci na základě čtení.	čtení hlasité i tiché, čtení s porozuměním		
Čte nahlas a foneticky správně slova a jednoduché připravené texty obsahující známou slovní zásobu.	slovní zásoba základních tematických celků: Coultors, School things, Numbers 1-20, Furniture, Animals, Family, Clothes, Human body,...		
Doplní chybějící slova do jednoduchého textu.	jednoduchá písemná sdělení: popis, omluva, určení předmětu ve třídě		
Zformuluje krátké písemné blahopřání.	blahopřání		
Vyplní své základní údaje do formuláře.	opis a přepis slovní zásoby jednotlivých tematických celků, formulář		
Napíše gramaticky správně jednoduchou větu.	pořadí slov v anglické větě		
Napíše podle vzoru - nápoředy krátký text.	opis a přepis slovní zásoby jednotlivých tematických celků		

Vybere a přiřadí správnou odpověď na sdělení v písemné formě.	vytváření a psaní jednoduchých otázek a odpovědí		
---	--	--	--

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
5. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí známým slovům a jednotlivým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků: School, Countries, Numbers 1-100, Colours, Parts of the body, Time, Family, Personal information, Favourite things, Pets,...	OSV/1	miniprojekty: Communitation
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci na základě poslechu.	odlišnosti českého a anglického slovosledu		Letter to my friend
Obměňuje slova v krátkých textech na základě poslechu.	množné číslo podstatných jmen: pravidelné, nepravidelné		English in the world
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci.	odlišnosti českého a anglického slovosledu		
Dokáže rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály).	porovnávání smyslu textů		
Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	poslech s porozuměním	MKV/3	
Srovná události, jak za sebou následovaly (obrázky, slova, krátké jednoduché věty) na základě poslechu.	skladba věty jednoduché-nutnost vyjádřit podmět v anglické větě		
Vyhledá nebo nakreslí obrázek jako ilustraci k dané konverzaci.	porozumění textu (kresba obrázku)		
MLUVENÍ			
Opakuje foneticky správně jednotlivá slova a krátké věty.	nácvik intonace-oznam.věta, yes/no otázky,wh-otázky		
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústní sdělení.	slovní zásoba z tematických celků		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, odpoví na otázky, týkající se jeho osoby.	slovní zásoba z tematických celků		
Pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem.	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích-pozdrav, poděkování, představení,...		
Poskytne požadovanou informaci na základě osvojené slovní zásoby.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
Reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústní sdělení.	telefonní rozhovor, omluva, popis, dopis,...		
Dokáže zaspívat několik písní.	písně k jednotlivým tematickým celkům		

Převypráví informaci, krátký příběh nebo část pohádky.	minidramatizace krátkých textů a pohádek		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Přiřadí jednotlivé informace k obrázkům a naopak.	pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, opozita, kontext		
Dokáže odvodit význam nových slov za pomoci obrázků a kontextu krátkého textu.	četba textů		
Používá dvojjazyčný slovník.	četba autentických textů a pohádek		
Sestaví příběh z obrázků podle přiloženého textu.	volný překlad		
Čte nahlas foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	četba textů z učebnice		
Čte potichu i nahlas jednoduché texty a vyhledá v nich potřebnou informaci.	čtení textů a orientace v nich		
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení.	slovní zásoba z tematických celků		
Vyplní své základní údaje do formulářů.	jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis, umístění osob a věcí, určení polohy předmětů,...		
Najde správná slova, která písemně doplní na vynechaná místa v krátkém textu.	určování času, předložky, přivlastňovací a ukazovací zájmena		
Obměňuje slova v krátkých písemných textech.	množné číslo podstatných jmen: pravidelné, nepravidelné		
Vytvoří písemnou odpověď na otázku nebo určitý druh sdělení.	otázky typu: What is...? Whose is..? Who is..?..		
Sestaví gramaticky a formálně správně větu: oznamovací, otázku, odpovědi na otázku (kladnou, zápornou) a rozkazovací.	přítomný čas, modální slovesa CAN, MUST		
Dokáže najít chyby v jednoduchých větách nebo v krátkém textu a opravit je.	čtení krátkých textů s porozuměním		
Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	reakce na otázky, čas, směr, polohu		
Dokáže rozumět obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) na základě čtení.	porovnávání smyslu textů		
Vyhledá nebo nakreslí obrázek jako ilustraci k dané konverzaci na základě čtení.	porozumění textu (kresba obrázku)		

6.1.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je vyučována ve všech ročnících 1. stupně. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy – Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro praktický život. Rozvíjí paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a logický úsudek. Tato oblast je založena především na aktivních činnostech. Je vyučována v kmenových třídách.

Časová týdenní dotace činí:

1. ročník - 5 hodin
2. ročník - 5 hodin
3. ročník - 5 hodin
4. ročník - 5 hodin
5. ročník - 5 hodin

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

Učíme žáky:

- rozvíjet „čtení s porozuměním“
- ovládat symbolický jazyk, přesnější vyjadřování
- propojovat učení s praktickým životem
- rozvíjet samostatnost

Ke kompetencím k řešení problémů:

Učíme žáky:

- samostatnosti při řešení problému
- číst úkoly, vytvářet k nim otázky a odpovědi
- vyhledávat v textu matematické informace

Ke kompetencím komunikativním:

Učíme žáky:

- zamyslet se
- diskutovat ve skupině, třídě
- prezentovat vlastní názory

Ke kompetencím sociálním a personálním:

Učíme žáky:

- pracovat a spolupracovat ve skupině
- respektovat názory spolužáků

Ke kompetencím občanským:

Učíme žáky:

- vnímat potřebu dodržovat pravidla pro vzájemné soužití v kolektivu (skupině)

Ke kompetencím pracovním:

Učíme žáky:

- připravit si pomůcky, manipulovat s nimi
- udržovat pořádek na pracovním stole

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje informace a data

- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, kombinuje různé formáty

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	číslo a početní operace		
Čte a zapisuje čísla, znázorňuje a vyhledává čísla na číselné ose. Porovnává, užívá vztah rovnosti a nerovnosti, orientuje se v číselné řadě do 20, tvoří soubor s daným počtem prvků, soubory porovnává. Provádí zpaměti i písemně jednoduché početní operace bez přechodu přes desítku, dočítá do 10, do 20. Využívá osvojené početní operace v praktických situacích.	obor přirozených čísel do 20		
	závislosti, vztahy a práce s daty	OSV/1	
Porozumí pojmu, na základě pozorování si uvědomuje změny a závislosti známých jevů, porovnává velikosti věcí a čísel, rozumí pojmu, zvětšujeme, zmenšujeme, rozkládá čísla, rozumí pojmu záměna sčítanců, užívá je v praxi, doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmu sloupec a řádek.	řešení jednoduchých slovních úloh ze života hry s řadou čísel 0 – 20 metr, litr, kilogram, manipulace s penězi		
Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	časová orientace z hlediska školního režimu dne sledování jednoduchých závislostí na čase, okolnostech, dění		
	geometrie v rovině a v prostoru	OSV/1	
Orientuje se v rovině.	orientace v rovině - pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, mezi, nahoře, dole, vpředu, vzadu, hned před, hned za		
Rozezná, nakreslí, pojmenuje rovinné útvary, porovnává velikost útvarů. Orientuje se v prostoru.	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh rozlišuje pojem větší - menší, dál - blíž z hlediska okolí, dokáže dané tvary vyhledat využití stavebnic		
Rozlišuje tělesa, vyhledává je ve svém okolí, vymodeluje jednoduchá tělesa.	tělesa: krychle, válec, koule		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Zná hodnotu čísel 0-20. Spočítá i vytvoří daný počet prvků do 20. Přečte a zapíše čísla 0-20. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku. Řeší jednoduché slovní úlohy v číselném oboru 0-20. Na číselné ose porovnává čísla z číselného oboru 0-20. Rozlišuje pojmy: větší, menší, před, hned před, hned za. Vyjmenuje čísla číselné řady 0-20 vzestupně i sestupně. Rozkládá čísla na jednotky a desítky. Písemně sčítá a odčítá v číselném oboru 0-20 bez přechodu přes desítku. Rozlišuje jednotky délky. Rozlišuje a pojmenuje časové jednotky hodina a půlhodina. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku a částečně i s přechodem přes desítku. Rozlišuje jednotky hmotnosti a objemu. Čte časové údaje. Rozlišuje a pojmenuje časové jednotky hodina, minuta a sekunda.</p>	<p>Číselný obor 0-10 Číselný obor 0-20 Počítání bez přechodu desítky Určování celé a půlhodiny Hodiny orientace v čase Hodiny orientace v čase, čtvrt hodina Větší o, menší o Obchodování v oboru 0-20 Jednotka/jednotky, desítka/desítky Jednotka měny Jednotky délky Jednotky hmotnosti Jednotky objemu Jednotky teploty Jednotky času Sčítání 9+ Odčítání 11- Sčítání 8+ Odčítání 12- Sčítání 7+ Odčítání 12- Sčítání 6+, 5+ Odčítání 14-, 15- Sčítání 4+, 3+, 2+ Odčítání 16-, 17-, 18-</p>	OSV/1	
<p>Zná hodnotu čísel 0-100. Spočítá i vytvoří daný počet nebo soubor prvků do 100. Přečte a zapíše čísla 0-100. Počítá po desítkách do 100 i zpět Vyjmenuje číselnou řadu 0-100 vzestupně i sestupně. Porovnává a zapisuje čísla z číselného oboru 0-100, popř. je najde na číselné ose.</p>	<p>Vyvození číselného oboru 0-100 Číselný obor 0-100 Početní operace v oboru čísel 0-39 Početní operace v oboru čísel 0-59 Početní operace v oboru čísel 0-100 Písemné sčítání a odčítání Písemné sčítání s přechodem desítky</p>	OSV/1	

<p>Sčítá a odčítá desítky. Písemně sčítá a odčítá bez přechodu desítky. Rozkládá čísla z číselného oboru 0-39 na jednotky a desítky. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-39 bez přechodu přes desítku. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-39 s přechodem přes jednu desítku. Pojmenovává výsledky početních operací – součet, rozdíl. Písemně sčítá s přechodem desítky. Čte časové údaje na různých typech hodin. Doplňuje tabulky, schémata. Porovnává čísla v oboru 0-59. Rozkládá čísla z číselného oboru 0-59 na jednotky a desítky. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-59 bez přechodu přes jednu desítku. Řeší slovní úlohy se známými početními operacemi. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-59 s přechodem přes jednu desítku. Písemně odčítá s přechodem desítky. Porovnává čísla v oboru 0-100. Rozkládá čísla z číselného oboru 0-100 na jednotky a desítky. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-100 bez přechodu přes desítku. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-100 s přechodem přes jednu desítku.</p>	<p>Písemné odčítání s přechodem desítky Počítání po desítkách, porovnávání desítek, sčítání a odčítání desítek Přičítání jednotek k celým desítkám, odečítání jednotek k nejbližší desítky Přičítání a odečítání desítek Početní operace uvnitř desítek Dopočítávání jednotek do celých desítek a odečítání jednotek od celých desítek Přechody přes jednu desítku Obchodování Porovnávání čísel Hodiny – orientace v čase, třičtvrtěhodinka, digitální podoba hodin, celé čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny a minuty</p>		
<p>Násobí a dělí s čísly 1, 2, 3. Vyjmenuje násobky čísel 2, 3, vytřídí je z jiných čísel. Řeší slovní úlohy se zaměřením na násobení a dělení v oboru násobílek 1- 3. Rozlišuje rozdíl dvakrát (třikrát), více/méně a o dva (o tři) více/méně. Násobí a dělí s čísly 4, 5, 10, násobí s číslem 0. Vyjmenuje násobky čísel 4, 5, 10, vytřídí je z jiných čísel. Řeší slovní úlohy se zaměřením na násobení a dělení v oboru násobílek 4, 5, 10. Rozlišuje rozdíl čtyřikrát (pětkrát, desetkrát), více/méně a o čtyři (o pět, o deset) více/méně. Pojmenovává výsledky početních operací – součin, podíl. Čte časové údaje, orientuje se v čase. Násobí a dělí s čísly 6, 7, 8, 9. Vyjmenuje násobky čísel 6, 7, 8, 9 a vytřídí je z jiných čísel. Řeší slovní úlohy se zaměřením na násobení a dělení v oboru násobílek 6, 7, 8, 9. Rozlišuje rozdíl šestkrát (sedmkrát, osmkrát, devětkrát), více/méně a o 6, 7, 8, 9 více/méně.</p>	<p>Násobení a dělení Vyvození násobení Vyvození dělení Násobení číslem 2, dvakrát větší Dělení číslem 2, polovina, dvakrát menší Násobení číslem 3, třikrát větší Dělení číslem 3, třetina, třikrát menší Násobení číslem 1 Dělení číslem 1 Násobení číslem 0 Násobení číslem 4, čtyřikrát větší Dělení číslem 4, čtvrtina, čtyřikrát menší Násobení číslem 5, pětkrát větší Dělení číslem 5, pětina, pětkrát menší Násobení číslem 10, desetkrát větší Dělení číslem 10, desetina, desetkrát menší Násobení číslem 6, šestkrát větší Dělení číslem 6, šestina, šestkrát menší Násobení číslem 7, sedmkrát větší Dělení číslem 7, sedmina, sedmkrát menší Násobení číslem 8, osmkrát větší Dělení číslem 8, osmina, osmkrát menší</p>		

	Násobení číslem 9, devětkrát větší Dělení číslem 9, devítina, devětkrát menší Obchodování Čas – orientace v čase		
<p>GEOMETRIE</p> <p>Rozezná a pojmenuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychlí, kouli, válec, kvádr.</p> <p>Vyhledá v realitě reprezentace jednoduchých geometrických útvarů a těles, modeluje geometrické útvary.</p> <p>Spojí body pravítkem.</p> <p>Rozlišuje křivé, přímé a lomené čáry.</p> <p>Dokreslí osově souměrný obrazec.</p> <p>Narýsuje přímou a lomenou čáru, bod v rovině, zakreslí a pojmenuje bod ležící na čáře i mimo čáru.</p> <p>Zná pojem přímka, narýsuje přímku a pojmenuje ji, vyznačí na ní bod.</p> <p>Rozezná jednoduchý osově souměrný obrazec.</p> <p>Zná pojem úsečka, narýsuje úsečku a pojmenuje ji, vyznačí na ní bod.</p> <p>Pozná, zda je obrazec osově souměrný.</p> <p>Narýsuje úsečku, změří délku úsečky, rozlišuje mm a cm.</p> <p>Dorýsuje obrazce souměrné podle vodorovné i svislé osy.</p> <p>Rozhodne, zda je obrazec souměrný podle vodorovné, nebo svislé osy.</p> <p>Narýsuje a změří úsečku dané délky v mm, cm, dm.</p> <p>Odhaduje a porovnává délku úseček, pozná shodné úsečky, rozdělí úsečku na poloviny.</p> <p>Pozná a pojmenuje vrcholy trojúhelníku, čtverce a obdélníku.</p>	<p>G - geometrické útvary a tělesa</p> <p>G – čára přímá, lomená, křivá</p> <p>G – bod, osová souměrnost</p> <p>G – vzájemná poloha bodu a čáry</p> <p>G – vzájemná poloha bodu a čar</p> <p>G – vzájemná poloha dvou bodů a čar</p> <p>G – přímka</p> <p>G – úsečka</p> <p>G - měření a rýsování úsečky dané délky</p> <p>G – délka úsečky v mm, cm, dm</p> <p>G – úsečky shodné, polovina úsečky, body vrcholy trojúhelníku, čtverce a obdélníku</p>	VMEGS/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Zná hodnotu čísel 0-100. Spočítá i vytvoří (např. dokreslí, dorovná) daný počet prvků do 100. Přečte a запиše čísla 0-100. Zobrazí číslo na číselné ose 0-100. Porovnává čísla (i na číselné ose) v číselném oboru 0-100, rozlišuje větší, menší, před, hned před, za, hned za. Zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Vyjmenuje čísla číselné řady 0-100 vzestupně i sestupně. Počítá do 100 po desítkách v číselném oboru 0-100. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-100 bez přechodu přes desítku. Pojmenovává výsledky početních operací – součet, rozdíl. Poznává mince a bankovky (do 100) české měny, zná zkratku české koruny (Kč) a eura (€). Násobí a dělí čísla 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 a násobí číslem 0. Vyjmenuj násobky 1-10, vybere násobky 1-10 z řady čísel. Doplní tabulky a posloupnosti čísel. Řeší slovní úlohy se zaměřením na násobení a dělení v oboru násobílek 0 - 10. Rozlišuje a pojmenuje časové jednotky hodina, minuta. Provádí zkoušku správnosti příkladů s matematickými operacemi (sčítání, odčítání, násobení, dělení). Čte časové údaje na různých typech hodin. Rozpozná sudá a lichá čísla v oboru čísel 0-100. Zaokrouhluje čísla v číselném oboru 0-100 na desítky. Sčítá a odčítá dvojciferná čísla v oboru 0-100 bez přechodu přes desítku a i s přechodem přes základ 10. Sčítá a odčítá více čísel v oboru 0-100 s přechodem přes desítku. Pojmenovává členy početních operací – při sčítání, odčítání, násobení, dělení. Řeší slovní úlohy se známými početními operacemi. Písemně násobí dvojciferné číslo jednociferným číslem. Děli mimo rozsah malé násobilky. Orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den).</p>	<p>Číselný obor 0-100: Orientace na číselné ose, jednotky, desítky Sčítání a odčítání Zápis a řešení slovních úloh Písemné sčítání a odčítání Finanční gramotnost (Kč, €) Násobení a dělení čísel 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 Početní operace se závorkami i bez závorek Hodiny a určování času Zkoušky správnosti Jednociferná, dvojciferná a trojciferná čísla Sudá a lichá čísla Zaokrouhlování na desítky Sčítání a odčítání dvojciferných čísel Sčítání a odčítání bez přechodu přes základ 10 Sčítání do celých desítek a odčítání k celým desítkám Sčítání a odčítání s přechodem přes základ 10 Sčítání a odčítání více čísel Násobení mimo rozsah malé násobilky Písemné násobení Dělení mimo rozsah malé násobilky Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, teploty a rychlosti Jednoduché převody jednotek Zlomky – úvodní seznámení</p>	OSV/1	

<p>Provádí převody jednotek času (den, hodina, minuta, sekunda). Měří objekty v m, dm, cm, mm. Zjišťuje hmotnost předmětů vážením v kg, dkg, g. Měří objem tekutin v l, dl. Měří teplotu vzduchu, tekutin, tělesnou teplotu ve stupních Celsia. Porovnává části celku, čte jednoduché zápisy zlomků.</p>			
<p>Zná hodnotu čísel 0-1000. Spočítá i vytvoří po stovkách (např. dokreslí, dorovná) daný počet prvků do 1000. Přečte a zapíše čísla 0-1000. Zapíše a porovnává čísla na číselné ose v číselném oboru 0-1000, rozlišuje větší, menší, před, hned před, za, hned za. Porovnává čísla v oboru 0-1000. Používá zápis větší, menší, rovná se. Vyjmenuje čísla číselné řady 0-1000 vzestupně i sestupně po stovkách, desítkách i jednotkách. Sčítá a odčítá po stovkách v oboru 0-1000. Přičítá jedno- a dvojciferná čísla v oboru 0-1000 bez přechodu přes základ 100. Řeší jednoduché slovní úlohy v číselném oboru 0-1000 (porovnává, sčítá, odčítá). Sčítá a odčítá písemně dvojciferná čísla. Rozkládá čísla na jednotky, desítky a stovky. Doplňuje tabulky a schémata. Sčítá a odčítá po stovkách v oboru 0-1000 bez přechodu přes základ 100 i s přechodem přes základ 100. Řeší slovní úlohy v číselném oboru 0-1000 (porovnává, sčítá, odčítá). Pojmenovává výsledky početních operací – součet, rozdíl. Sčítá a odčítá trojciferná čísla v oboru 0-1000 bez přechodu přes základ 100 i s přechodem přes základ 100. Sčítá a odčítá písemně trojciferná čísla, zná algoritmus písemného sčítání a odčítání. Zaokrouhluje čísla v číselném oboru 0-1000 na stovky. Dělí se zbytkem v oboru malé násobilky dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti, sedmi, osmi, devíti, desíti. Řeší slovní úlohy v číselném oboru 0-1000 (porovnává, sčítá, odčítá, násobí, dělí). Provádí jednoduché převody jednotek délky, objemu a hmotnosti. Doplňuje tabulky a schémata. Aplikuje osvojené pravidlo při řešení příkladů se sloučenými početními operacemi bez závorek i se závorkami.</p>	<p>Číselný obor 0-1000: Vyvození číselného oboru, orientace na číselné ose Jednotky, desítky, stovky Porovnávání čísel Sčítání a odčítání po stovkách <u>Přičítání a odčítání jedno- a dvojciferných čísel:</u> Přičítání k celým stovkám a odčítání k nejbližší stovce Přičítání a odčítání bez přechodu přes základ 100 Přičítání do celých stovek a odčítání po jednotkách s přechodem přes základ 100 Přičítání do celých stovek a odčítání po desítkách s přechodem přes základ 100 Přičítání a odčítání s přechodem přes základ 100 <u>Přičítání a odčítání trojciferných čísel:</u> Přičítání a odčítání celých stovek Přičítání a odčítání bez přechodu přes základ 100 Přičítání a odčítání s přechodem přes základ 100 Zaokrouhlování na stovky Dělení se zbytkem Násobení a dělení čísla 10, 100 Násobení číslem končícím na jednu nebo dvě nuly, dělení čísla končícího na jednu nebo dvě nuly Převody jednotek Sloučené početní operace bez závorek i se závorkami</p>	<p>OSV/1</p>	

<p>Řeší slovní úlohy se sloučenými početními operacemi (hra na obchod). Pozná mince a bankovky (do 1000 Kč) české měny, zná zkratku české koruny (Kč) a eura (€), řeší a tvoří slovní úlohy na téma nakupování. Osvojuje si učivo mimo rozsah malé násobilky. Porovnává zlomky, části celku.</p>	<p>Násobení mimo rozsah malé násobilky Písemné násobení - rozšíření učiva Dělení mimo rozsah malé násobilky Zlomky a porovnávání zlomků</p>		
<p>GEOMETRIE Rozeznává typy čar (křivé, přímé a lomené). Pozná a označí přímku a bod. Odhaduje délku úsečky v mm, cm a dm. Rýsuje úsečku dané délky v mm, cm a dm. Měří úsečku v mm, cm a dm. Převádí jednotky délky. Určí vzájemnou polohu bodu, přímky a úsečky. Rozlišuje, pojmenuje a popisuje geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh). Vyhledá v realitě reprezentace jednoduchých geometrických útvarů a těles. Rozlišuje a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec), modeluje je. Pozná sousední a protilehlé stěny krychle a kvádru. Určí vzájemnou polohu bodu a polopřímky. Určí polopřímky navzájem opačné. Rozlišuje přímku, úsečku a polopřímku. Úhel chápe jako součást roviny. Modeluje pomocí špejlí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině. Určí rovnoběžky a různoběžky. U různoběžek označí průsečík. Přiřadí pohledy na danou stavbu z krychlí. Orientuje se v prostoru. Určí obvod jednoduchého rovinného útvaru (trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník) sečtením délek jeho stran. Rýsuje trojúhelník. Rýsuje čtverec a obdélník ve čtvercové nebo tečkované síti. Pozná sousední a protilehlé strany čtverce a obdélníka. Rozezná rozdíl mezi geometrickými útvary, rozdíl dokáže popsat. Rozezná osově souměrné obrazce, modeluje osově souměrné útvary. Dokreslí, popř. nakreslí jednoduché osově souměrné obrazce do čtvercové sítě. Rozpozná rozdíl mezi kruhem a kružnicí, rozdíl dokáže popsat.</p>	<p>Přímá čára, křivá čára, lomená čára Bod, přímka, bod na přímce Vzájemná poloha bodu a přímky Úsečka, měření, rýsování a porovnávání úseček Čtvercová síť, osová souměrnost, geometrické útvary, geometrická tělesa Rovina, prostor Geometrická tělesa, krychle, kvádr Logické úlohy, souřadnicová a čtvercová síť, prostorová geometrie Postup rýsování Polopřímky Úhel, pravý úhel Svislé a vodorovné přímky, tečkovaný papír Vzájemná poloha přímek – rovnoběžky, různoběžky, kolmé přímky Prostorová geometrie, logické úlohy, souřadnicová a čtvercová síť Mnohoúhelníky Trojúhelníky Čtýřúhelníky Logické úlohy, souřadnicová a osová souměrnost Kružnice, kruh Rýsování kružnice Vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha kružnice</p>	<p>OSV/1</p>	

Porovná úsečky. Sestrojí střed úsečky. Sestrojí trojúhelník.	Jednoduché konstrukce pomocí kružítka Přenášení a porovnávání úseček Střed úsečky, kolmice		
--	--	--	--

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
4. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	číslo a početní operace		
Čte a zapisuje čísla.	čtení a zápis čísel v oboru přirozených čísel do milionu	OSV/1	
Počítá po 1000, 10000, 100000.	počítání po 1000, 10000, 100000		
Určuje řady čísel.	porovnávání čísel	OSV/1	
Zaokrouhluje na 10, 100, 1000.	zaokrouhlování čísel		
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	písemné sčítání a odčítání násobení jedno a dvojciferným činitelem dělení jednociferným dělitelem odhad a kontrola výpočtu	OSV/1	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel.	slovní úlohy		
Užívá závorky, určuje pořadí početních výkonů.	vztahy mezi početními operacemi		
Pojmenuje členy matematických operací.	matematické názvosloví		
	závislosti, vztahy a práce s daty		
Vyhledává, sbírá a třídí data.	orientace v jízdním řádu	OSV/1	Jízdní řád, kalendář
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, jízdní řády, kalendáře, obsahy knih	VMEGS/1, EV/3	Naučná literatura
	geometrie v rovině a prostoru		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	náčrt a jednoduchá konstrukční úloha		
Zná vlastnosti, rýsuje pomocí trojúhelníku.	přímka	OSV/1	
Rýsuje osu a střed pomocí kružítka.	úsečka		
Zná pojmy - strana, vrchol, určí obvod útvarů.	čtverec, obdélník, trojúhelník		
Umí zapsat a použít jednotky délky a obsahu.	jednotky délky a obsahu		
Vymodeluje kružnici a určí její poloměr, rýsuje s daným středem a poloměrem.	kružnice		

Zná a používá základní značky a symboly.	základní geometrické značky a symboly		
Rozlišuje - krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule.	tělesa	EV/3	
	nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy		
Doplňuje číselné a obrázkové řady.	řady	OSV/1	
Řeší jednoduché rébusy.	rébusy	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	číslo a početní operace		
Čte, zapisuje a porovnává čísla v oboru přirozených čísel, užívá znaménka nerovnosti.	přirozená čísla v oboru do 1000000	OSV/1	
Zaokrouhluje ve všech řádech oboru.	zaokrouhlování čísel		
Sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti i písemně. Provádí kontrolu početních operací.	pamětné i písemné sčítání a odčítání přirozených čísel		
Násobí a dělí v oboru násobilky. Násobí a dělí mimo obor násobilky. Provádí písemné násobení i dělení. Provádí odhady výsledků a kontrolu početních operací.	pamětné násobení a dělení přirozených čísel písemné algoritmy početních výkonů	OSV/1	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	zlomky		
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	desetinná čísla		
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	záporná čísla		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy		
Využívá komutativnost a asociativnost.	vlastnosti početních výkonů		
Využívá závorek.	vztahy mezi početními operacemi		
Používá názvy čísel v matematických operacích.	matematické názvosloví		
	závislosti, vztahy a práce s daty	OSV/1, VMEGS/1	
Sestavuje jednoduché tabulky různých závislostí, vyhledává, čte požadované údaje, doplňuje chybějící údaje.	tabulky	MV/1	
Vyhledává, sbírá a třídí data podle reálné situace.	diagramy, grafy, jízdní řády, kalendáře, seznamy		jízdní řády, kalendáře, naučná literatura
	geometrie v rovině a prostoru	OSV/1	
Dokáže vyjmenovat vlastnosti, určí vzájemnou polohu přímek.	přímka		

Sestrojí přímky rovnoběžné, různoběžné, kolmé, vyznačí průsečík.			
Sestrojí polopřímku.	polopřímka		
Rýsuje úsečku, vyznačí střed a osu, graficky sčítá a odčítá úsečky.	úsečka		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. Orientuje se v pojmech - strana, vrchol, střed.	čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice		Vv
Určí obsah pomocí čtvercové sítě, obvod sečtením délek stran.	obsah a obvod obrazce		
Zná základní jednotky.	jednotky délky a obsahu		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osově souměrné útvary	OSV/1	
Poznává kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec a nachází je v předmětech kolem sebe. Dokáže je vymodelovat.	tělesa		Vv
Zná a používá základní značky a symboly.	základní geometrické značky a symboly		
	nestandardní aplikační úlohy a problémy	OSV/1	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy	MV/1	
Řeší jednoduché magické čtverce.	magické čtverce	MV/1	
Doplňuje číselné a obrázkové řady.	řady		

6.1.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů o poznatky a zkušenost, kdy je lepší k práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobem jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledů druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využitím spolupráce s ostatními žáky, nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které pak žákovi pomohou při praktické práci

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; v životě a při práci s informačními a komunikačními technologiemi se budou žáci setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty)
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu
- vedeme žáky k naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se můžou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci získávají možnost využití ICT pro hledání informací důležitých pro rozvoj svých schopností

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Digitální technologie Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem. Edituje digitální text, vytvoří obrázek. Přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky. Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením. Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů.</p>	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program		
Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	MV/1	

<p>Algoritmizace a programování Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Najde chybu v programu a opraví ji. Upraví program pro příbuznou úlohu. Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. Pomocí programu ovládá senzor. Používá opakování, události ke spouštění programu.</p>	<p>Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru</p>		
<p>Data, informace a modelování Sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text. Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.</p>	<p>Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Informační systémy Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplňuje posloupnost prvků. Umístí data správně do tabulky. Doplňuje prvky v tabulce. V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.</p>	<p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p>		
<p>Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.</p>	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>		
<p>Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Vytvoří a použije nový blok. Upraví program pro obdobný problém.</p>	<p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>		
<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.</p>	<p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p>		
<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav. V programu najde a opraví chyby. Používá události ke spuštění činnosti postav. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Upraví program pro obdobný problém. Ovládá více postav pomocí zpráv.</p>	<p>Ovládnutí pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů</p>		

	Programovací projekt		
Data, informace a modelování Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. Pomocí obrázku znázorní jev. Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		

6.1.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Oblast zahrnuje vyučovací předmět PRVOUKA v 1. - 3. ročníku. Na 1. stupni na něj navazuje ve 4. a 5. ročníku PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA. Oblast je členěna na 5 tematických okruhů, prostřednictvím nichž jsou rozvíjeny poznatky a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro praktický život a orientaci v něm. Uplatňována je především názornost, možnost využití projektů, vycházek, přímého pozorování a praktického ověřování získaných poznatků a dovedností. Výuka probíhá v kmenových třídách, je možno využít odborné učebny PC, v případě potřeby přímo v terénu.

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se v 1. – 3. ročníku.

Časová týdenní dotace činí:

- 1. ročník – 2 hodiny
- 2. ročník – 3 hodiny
- 3. ročník – 3 hodiny

Výchovné a vzdělávací strategie k předmětu

Ke kompetencím k učení:

Učíme žáka:

- využívat různé postupy k řešení úkolů
- vyhledávat informace v textu, třídit je na základě pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v další práci i v praktickém životě
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- pracovat samostatně podle svých aktuálních možností
- hodnotit svou práci jednoduchými formami
- dovézt najít a opravit vlastní chyby
- zhodnocovat výsledky svého učení a své vlastní práce, odhalovat případné neúspěchy
- propojovat informace z různých vzdělávacích oblastí do vyšších celků
- uvědomovat si to, co sám dokáže vyřešit, i to, jak dokáže předat své vědomosti druhým, mít pozitivní vztah k učení
- podle svých možností, schopností a dovedností zapojit se do soutěží a her různého zaměření

Ke kompetencím k řešení problému:

Učíme žáka:

- uvědomovat si problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlet o příčinách a způsobech řešení
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému (vyhledávání v textu), získané vědomosti a dovednosti využívat k řešení problému
- motivaci k objevování různých variant řešení
- řešit problémy v týmech (skupinová práce)
- ověřovat správnost řešení
- předcházet problémům

Ke kompetencím komunikativním:

Učíme žáka:

- porozumět jednoduchým, písemným i ústním pokynům
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a své názory v logickém sledu
- vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně (ústní i písemný projev)
- vyjadřovat se slušně a dodržovat primární zásady společenského chování
- osvojovat si správné formy komunikace mezi spolužáky navzájem a mezi žáky a dospělými ve škole i mimo ni
- naslouchat jiným, tolerovat jejich názory a vhodně se zapojit do diskuse
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci

- pracovat s různými zdroji informací (texty, záznamy, obrázkový materiál, běžně užívaná gesta atd.) vést k jejich porozumění, třídění a tvořivému využití ke svému rozvoji i k rozšiřování slovní zásoby

Ke kompetencím občanským:

Učíme žáka:

- respektovat názory dospělých lidí i spolužáků, ochotně se z nich poučit
- rozlišovat vhodné a nevhodné formy chování
- uvědomovat si pravidla soužití v kolektivu
- mít podvědomí o vlastních právech a povinnostech ve škole i mimo ni
- seznamuje se s možnostmi ochrany životního prostředí, chápe základní ekologické souvislosti a požadavky na kvalitní životní prostředí
- projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu, zapojovat se do kulturního dění a sportovních aktivit

Ke kompetencím pracovním

Učíme žáka:

- pracovat s různými pomůckami, zvládat jejich přípravu, manipulaci s nimi a úklid
- bezpečně užívat materiály, nástroje, vybavení, psací potřeby atd.
- dbát na plnění svých povinností a závazků
- dodržovat hygienická pravidla při čtení a psaní
- odpovědnosti za své činnosti s ohledem na ochranu životního prostředí

Ke kompetencím sociálním a personálním:

Učíme žáka:

- podněcovat – potřeba být zapojen do skupiny
- spolupracovat a aktivně pracovat ve skupině
- podílet se na vytváření pravidel a utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívat k diskusi (třída, tým, skupina)
- respektovat dohodnutá pravidla chování a spolupráce
- požádat o pomoc a také ji umět poskytnout
- ovládat a řídit své chování a jednání
- efektivně spolupracovat se spolužáky při řešení daného úkolu/problému
- osvojit si jazyk a vnímat ho jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb, prožitků atd.

Ke kompetencím digitálním:

Učíme žáka:

- ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávat vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

- využívat digitální technologie, k usnadnění práce, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
1. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Umí správně pozdravit při setkání s různými lidmi. Orientuje se ve třídě, v budově školy. Uvědomuje si nutnost udržování pořádku. Uvědomuje si zásady správného chování ke spolužákům, vyučujícím a k jejich majetku. Zapojuje se do třídního kolektivu. Zná názvy a obsah vyučovacích předmětů. Rozlišuje zdravou a nezdravou svačinu a dokáže vyjmenovat potraviny, z kterých se skládá. Pojmenuje jednotlivé prostory ve škole, uvědomuje si, k čemu slouží. Uvědomuje si, se kterými dospělými osobami se může ve škole setkat a jaká je jejich náplň práce. V jednoduchém plánu dokáže vyznačit cestu do školy. Zná zásady vhodného chování chodce. Rozpozná správné a nesprávné chování a uplatňuje základní pravidla správného chování.</p>	ŠKOLA	OSV/1,2 VDO/1 MKV/2 MKV/5	
<p>Pojmenuje roční období a jednoduše je charakterizuje, vypráví o něm. Vnímá a dokáže popsat viditelné proměny v přírodě na podzim, v zimě, na jaře a v létě. Dokáže popsat podzimní, zimní, jarní a letní počasí, volí správné oblečení. Vypráví o podzimních činnostech v sadu, pojmenuje nářadí, které je k těmto pracím potřeba Pojmenuje základní druhy ovocných stromů a přiřadí jim správný plod. Rozlišuje plody s jadřincem a pečkou. Vypráví o podzimních činnostech na zahradě, rozlišuje základní zahradnické práce. Pojmenuje základní druhy zeleniny. Vypráví o různých způsobech zpracování ovoce a zeleniny na podzim. Rozliší základní druhy stromů podle listů a přiřadí jim správný plod. Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté. Rozlišuje stromy a keře a popíše jejich jednotlivé části. Vypráví o lese – co v něm roste a kteří živočichové v něm žijí.</p>	JARO LÉTO PODZIM ZIMA	EV/4	

<p>Rozlišuje ptáky stěhovavé a nestěhovavé. Vypráví o mikulášské nadílce. Vypráví, z čeho může mít člověk strach a přemýšlí o takových situacích. Pozoruje délku dne a noci v zimním období. Vypráví o Vánocích a zvycích. Zná a uplatňuje zásady bezpečného pobytu venku. Pojmenuje jednotlivé živočichy, uvědomuje si, jak který živočich tráví zimu. Chápe potřebu lidí pomáhat v zimě volně žijícím živočichům. Uvědomuje si význam práce na zahradě, pojmenuje jednotlivé aktivity s ní spojené. Pojmenuje základní rostliny, které rostou na zahradě, a rozlišuje, které se sejí a které sází. Pojmenuje základní jarní kvetoucí rostliny, popíše části kvetoucí rostliny. Vypráví o významu hmyzu při opylování. Uvědomuje si význam domácích zvířat, přiřadí ke zvířeti správný produkt. Pojmenuje jednotlivé členy zvířecích rodin. Vypráví o Velikonocích, pojmenuje jednotlivé tradice spojené s velikonočním obdobím. Uvědomuje si, jak se chovat při bouřce. Vypráví o letních pracích na zahradě. Pojmenuje části kvetoucích rostlin a stromu. Pojmenuje některé rostliny a houby rostoucí v lese. Rozlišuje jedné a jedovaté rostliny, jejich plody, houby, uvědomuje si nebezpečí s nimi spojené. Zná zásady správného chování v lese a uplatňuje je. Uvědomuje si zásady správného a bezpečného chování při pobytu u vody. Zná důležitá telefonní čísla, na modelové situaci předvede, jak se správně zachová v krizové situaci.</p>			
<p>Uvědomuje si význam rodiny pro člověka. Orientuje se v příbuzenských vztazích v blízké a širší rodině. Popíše role jednotlivých členů v rodině. Vnímá radost jako důležitou emoci nejen u sebe, ale i u druhých. Chápe potřebu vzájemné pomoci a důvěry mezi členy rodiny. Vypráví o svém pokojíčku a dokáže popsat jeho vybavení. Uvědomuje si význam domácích prací a aktivně se zapojuje při úklidu domácnosti.</p>	<p>RODINA</p>	<p>OSV/1,2 MKV/2</p>	
<p>Pojmenuje části lidského těla. Vypráví, jak provádí ranní a večerní hygienu, popíše, jak se správně stará o svůj chrup. Pojmenuje názvy jídel v jednotlivých částech dne, přemýšlí o zásadách správné výživy a rozlišuje velikost porcí.</p>	<p>ČLOVĚK</p>	<p>OSV/1</p>	

<p>Uvažuje o zásadách správného chování u jídla. Pojmenuje části dne, spojí je s vhodnými aktivitami. Vypráví o pomoci při přípravě pokrmů, dokáže jednoduše prostřít stůl. Rozlišuje nemoc a úraz, vypráví o vlastních zkušenostech s nemocemi a úrazy. Na modelové situaci předvede rozhovor se zákonnou službou. Spojuje jednotlivé emoce (radost, smutek, strach) s různými situacemi. Rozlišuje činnosti ohrožující a posilující zdraví. Vypráví o svém denním režimu a vhodně do něj řadí zájmové aktivity.</p>			
<p>Všimá si změn, které přináší čas. Rozlišuje možné způsoby měření času, pojmenuje různé druhy hodin. Je seznámen s pojmy rok, roční období, měsíce v roce. Pojmenuje názvy dnů a uplatňuje je při orientaci v blízké minulosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra). Orientuje se v kalendáři, zná datum svých narozenin a svého svátku. Vnímá posun času během dne. Uvědomuje si význam rodinných oslav, dokáže o nich vyprávět.</p>	<p>ČAS</p>		
<p>Pojmenuje zemi, ve které žije. Poznává základní státní symboly (vlajka). Rozlišuje město a vesnici, zná jejich základní charakteristiku. Vypráví o možnostech trávení volného času – kultura, příroda, sport. Řídí se základními pravidly společenského chování. Řadí zboží ke správnému obchodu. Pojmenovává jednotlivá povolání, vypráví o práci svých rodičů. Uvědomuje si význam neekologického chování a plýtvání. Zná svoji adresu.</p>	<p>DOMOV</p>	<p>VDO/2</p>	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
2. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Rozpozná správné a nesprávné chování a uplatňuje základní pravidla správného chování. Zapojuje se do třídního kolektivu. Uvědomuje si, se kterými dospělými osobami se může ve škole setkat a jaká je jejich náplň práce. Pojmenuje jednotlivé prostory ve škole, uvědomuje si, k čemu slouží. Rozliší kalendářní a školní rok, zná názvy a obsah vyučovacích předmětů, orientuje se ve školním rozvrhu. Rozlišuje zdravou a nezdravou svačinu. Zná zásady vhodného chování chodce. Uvědomuje si různé druhy dopravních prostředků, třídí je. Rozpozná vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích. Podle situace ví, které důležité telefonní číslo má vytočit.</p>	ŠKOLA	OSV/1 VDO/1 MKV/2 MKV/5	
<p>Jednoduše charakterizuje podzim, zimu, jaro a léto jako roční období. Vnímá a dokáže popsat viditelné změny v přírodě na podzim, v zimě, na jaře a v létě. Pozoruje podzimní, zimní, jarní a letní počasí a volí správné oblečení. Všímá si délky dne a noci. Rozlišuje stromy a keře, popíše jejich jednotlivé části. Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, přiřadí k nim vhodný plod. Vnímá les jako ekosystém, vyjmenuje některé rostliny a živočichy. Chápe význam lesa, zná zásady správného a bezpečného chování v lese. Seznamuje se s mapou a získává elementární poznatky o orientaci v ní. Pojmenuje skupinu živočichů – savce – a popíše jejich stavbu těla. Vnímá rybník jako ekosystém, vyjmenuje některé rostliny a živočichy. Chápe význam rybníka. Pojmenuje skupinu živočichů – ptáky – a popíše jejich stavbu těla. Třídí ovoce a zeleninu. Vypráví o podzimních činnostech na zahradě, pojmenuje některé zahradnické potřeby. Vypráví o Vánocích a vánočních zvycích, všímá si svátečních dnů v kalendáři.</p>	JARO LÉTO PODZIM ZIMA	EV/4	

<p>Uvědomuje si skupiny živočichů podle toho, jak tráví zimu. Vypráví o tom, jak lze pomoci živočichům v zimě. Pojmenuje některé jarní květiny a jejich části, popíše části stromu, keře. Vypráví o významu hmyzu při opylování. Uvědomuje si, které jarní práce se provádí na zahradě. Vypráví o Velikonocích a tradicích, které jsou s nimi spojeny. Pojmenuje hospodářská zvířata a členy jejich rodin, uvědomuje si užitek z chovu těchto zvířat pro člověka. Zná zásady správného a bezpečného chování v přírodě. Vypráví o způsobech cestování v létě, orientuje se v jednoduchém plánu cesty, seznamuje se s funkcí jízdních řádů a učí se v nich orientovat. Uvědomuje si různé emoce, spojuje je s konkrétními situacemi.</p>			
<p>Uvědomuje si význam rodiny pro člověka. Orientuje se v příbuzenských vztazích v blízké i širší rodině. Uvědomuje si význam domácích prací a aktivně se zapojuje při pomoci v domácnosti. Chápe význam péče o domácí mazlíčky. Učí se orientovat v kalendáři, vypráví o rodinných oslavách, vytvoří pozvánku na oslavu. Uvědomuje si, co přináší předvánoční čas, seznamuje se s příběhem o Mikulášovi. Vypráví o mikulášské nadílce, rozlišuje emoce spojené s ní.</p>	<p>RODINA</p>	<p>OSV/1 MKV/2</p>	
<p>Pojmenuje části lidského těla. Vypráví o svém denním režimu, spojí časový údaj s běžnou aktivitou v této části dne. Rozlišuje nemoc a úraz, seznamuje se s ošetřením drobného poranění, dokáže přivolat pomoc. Rozlišuje situace posilující a ohrožující zdraví. Uvědomuje si různé emoce, spojuje je s konkrétními situacemi. Vypráví o různých povoláních.</p>	<p>ČLOVĚK</p>		
<p>Všimá si změn, které přináší čas. Uvědomuje si přítomnost, rozumí pojmem minulost a budoucnost. Vnímá rok a střídání ročních období, měsíců v roce. Orientuje se v kalendáři. Rozumí základním časovým údajům, orientuje se v nich.</p>	<p>ČAS</p>		
<p>Uvědomuje si domov jako místo, kde žije. Krátce vypráví o své obci. Vnímá Českou republiku jako svou vlast, uvědomuje si její základní územní dělení. Seznamuje se se sousedními státy, pozná naše státní symboly.</p>	<p>DOMOV</p>	<p>VDO/2</p>	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA
3. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Rozpozná správné a nesprávné chování, uplatňuje základní pravidla společenského chování, podle svých schopností dodržuje stanovená pravidla chování.</p> <p>Rozlišuje školní a kalendářní rok, vyučování a přestávku, zná názvy a obsah vyučovacích předmětů, orientuje se ve školním rozvrhu.</p> <p>Zná zásady správného chování chodce, uvědomuje si zásady správného chování v dopravních prostředcích.</p> <p>Podle situace ví, které důležité telefonní číslo vytočit</p> <p>Uvědomuje si zásady bezpečného chování cyklisty, zná význam základních dopravních značek, se kterými se jako cyklista může setkat.</p> <p>Uvědomuje si základní emoce: radost, strach, smutek, hněv, spojuje je s konkrétními situacemi.</p>	ŠKOLA	OSV/1, 2, 3 VDO/1	
<p>Uvědomuje si domov jako místo, kde žije.</p> <p>Rozlišuje město a vesnici.</p> <p>Ví, jaké náležitosti má adresa.</p> <p>Rozlišuje základní světové strany, učí se základní orientaci v krajině i na mapě.</p> <p>Všímá si povrchu krajiny.</p> <p>Uvědomuje si využití krajiny člověkem.</p> <p>Krátce vypráví o své obci.</p> <p>Uvědomuje si, že Česká republika je součástí Evropy, zná názvy sousedních států.</p> <p>Poznává dělení České republiky na kraje.</p>	DOMOV	VMEGS/3	
<p>Všímá si změn počasí během roku.</p> <p>Rozlišuje zájmy a povinnosti.</p> <p>Uvědomuje si náplň různých povolání, vypráví, čím by chtěl být.</p> <p>Vnímá rozdíl mezi přírodními, surovinami a lidskými výtvoři.</p> <p>Uvědomuje si potřebu plánování finančních výdajů.</p> <p>Uvědomuje si emoci překvapení, spojuje ji s konkrétními situacemi.</p> <p>Vnímá vánoce jako sváteční dny, které jsou spojené s vánočními zvyky.</p> <p>Uvědomuje si, že konec kalendářního roku může být spojen s hodnocením.</p>	NÁŠ SVĚT		
Vnímá rozdíl mezi živou a neživou přírodou.	ŽIJEME NA ZEMI	EV/2	

<p>Uvědomuje si podmínky života na Zemi. Porozumí koloběhu vody v přírodě. Vyjmenuje planety naší Sluneční soustavy. Uvědomuje si, že Země obíhá kolem Slunce a zároveň se i otáčí kolem své osy. Na grafických znázorněních pozoruje důsledky otáčení Země (střídání dne a noci, posun času v jednotlivých časových pásmech).</p>			
<p>Uvědomuje si vliv ročního období na růst rostlin a hub. Pojmenuje části hub a rostlin. Uvědomuje si společné znaky rostlin. Vnímá dělení rostlin na léčivé, jedovaté a chráněné. Rozlišuje okrasné rostliny zahradní a pokojové. Uvědomuje si význam užitkových rostlin a jejich dělení. Pojmenuje části kvetoucích rostlin.</p>	ROSTLINY A HOUBY		
<p>Uvědomuje si význam živočichů v přírodě. Uvědomuje si společné znaky živočichů. Pojmenuje části těla živočichů. Podle stavby těla třídí živočichy do skupin. Uvědomuje si význam hmyzu. Uvědomuje si, čím se živočichové živí. Vnímá nutnost ochrany přírody.</p>	ŽIVOČICHOVÉ		
<p>Uvědomuje si společné znaky člověka s ostatními živočichy. Seznamuje se s vývojem člověka v jednotlivých obdobích života. Pojmenuje části lidského těla. Seznamuje se s vnitřními ústrojími člověka a jejich funkcí.</p>	ČLOVĚK		
<p>Uvědomuje si význam pojmu <i>prevence</i>. Rozlišuje úraz a nemoc. Učí se poskytovat první pomoc při drobném poranění. Seznamuje se se základním vybavením lékárničky. Uvědomuje si, jaká je prevence úrazů. Uvědomuje si příznaky nemoci. Ví, jak se měří teplota lidského těla. Rozlišuje pojmy <i>zvýšená teplota</i> a <i>horečka</i>. Uvědomuje si, jaká je prevence nemocí. Zná pravidla zdravého stravování, snaží se je prakticky aplikovat. Vyhodnotí tísňové situace a zná správná telefonní čísla, na která by v případě potřeby zavolał. Seznamuje se s různými nebezpečími internetu, zaměří se na jejich prevenci.</p>	ŽIJEME ZDRAVĚ	OSV/1	

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace činí 2 hodiny týdně.

Obsah učiva je rozčleněn do dvou částí:

1. Rozmanitost přírody
2. Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, využívat encyklopedie a odbornou literaturu

Ke kompetencím k řešení problému:

- používáme metody, při kterých žáci sami dochází k objevům, řešením a závěrům
- umožňujeme jim správně se rozhodovat v různých situacích
- vyžadujeme řešit zadané úkoly a vyhledávat informace z různých zdrojů vedoucí k řešení problému

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Ke kompetencím pracovním:

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme ke správnému užívání pracovních pomůcek, vybavení a techniky
- vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti

Ke kompetencím digitálním:

- Využívá digitální technologie při učení
- Získává a vyhledává informace

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA
4. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Rozmanitost přírody		
Poznává stavbu těla, zná způsob života, životní podmínky a závislost výskytu na prostředí. Poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové a léčivé. Rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté). Poznává rostliny a houby v naší přírodě, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub.	Rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života, výživa, stavba těla. Životní podmínky	EV/1	
Rozeznává v přírodě význam hub, rostlin, živočichů pro člověka. Orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy.	Rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy.		
Prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, třídí látky. Rozlišuje změny látek, skupenství a vlastnosti. Prakticky využívá při měření látek základní jednotky. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek.		
Vyjmenuje vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů. Popíše koloběh vody v přírodě. Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život.	Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život.		
Orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi. Uvědomuje si význam ovzduší, vodstva, půd, rostlin a živočichů na Zemi. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí	EV/2,4 VMEGS/1	

<p>Rozliší planetu a hvězdu. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. Vysvětlí střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru. Seznámí se s působením magnetické a gravitační síly. Má základní informace o postavení Země ve vesmíru. Uvědomuje si podmínky života na Zemi.</p>	<p>Vesmír a Země -sluneční soustava, den a noc, roční období.</p>		
	<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
<p>Uplatňuje zdravý způsob života. Uplatňuje zásady zdravé výživy. Seznamuje se se škodlivostí nezdravé stravy (fastfood). Vhodně naplňuje denní režim. Dodržuje základní hygienické zásady. Chrání své zdraví.</p>	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa, pitný režim, denní režim, pohyb, osobní, intimní hygiena.</p>	<p>OSV/1</p>	
<p>Uplatňuje pravidla účastníků silničního provozu. Osvojí si pravidla, kde a jak jezdit na jízdním kole. Vymenuje součásti povinného vybavení jízdního kola.</p>	<p>Pravidla silničního provozu, průkaz cyklisty, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty dopravní značky.</p>		<p>praktická jízda na DDH, obrázky</p>
<p>Rozpozná život ohrožující zranění. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.</p>	<p>Situace hromadného ohrožení, postup v případě ohrožení, požáry, IZS.</p>		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA
5. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Rozmanitost přírody		
Poznává Slunce a jeho planety, postavení Země. Rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy. Sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne). Pracuje s modelem Země - globem. Popisuje některé změny v přírodě.	Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období.		
Rozlišuje výtrusné a semenné rostliny. Třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci). Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy vztahy mezi organismy. Rovnováha v přírodě – základní společenstva.		planetárium
Rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech. Rozumí pojmům podnebí a počasí. Sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě.	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí.	EV/2	
Sleduje vliv člověka na prostředí. Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob. Hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání).	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů.	EV/3,4	
	Člověk a jeho zdraví		
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. Chápe vznik života a narození dítěte.	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - osobní, intimní a duševní hygiena - přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS).		

<p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p>	<p>Denní režim, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií. Drobné úrazy a poranění, prevence nemoci a úrazů, první pomoc při drobných poranění.</p>		
<p>Rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače). Předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p>	<p>Návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače.</p>		
<p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Rozpoznává různé druhy násilí. Orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka důvěry).</p>	<p>Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, situace hromadného ohrožení, - krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci, správný způsob volání na tísňovou linku.</p>	<p>VDO/1</p>	<p>TV</p>

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku.

Časová týdenní dotace činí:

4. ročník – 1 hodina

5. ročník – 2 hodiny

Předmět zahrnuje 3 tematické okruhy:

1. *Místo, kde žijeme*

2. *Lidé kolem nás*

3. *Lidé a čas*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění všech dostupných informací, využívání různých zdrojů
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit

Ke kompetencím k řešení problému:

- zařazujeme různé problémové úkoly a situace, které žáci vnímají a snaží se o jejich řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- podporujeme u žáků vyjádření vlastního názoru formou slovní argumentace
- dáváme jim možnost slovně vyjádřit své myšlenky a názory
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- využíváme práci ve skupině a kolektivu
- účinně spolupracuje ve skupině
- připívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s kulturními a historickými památkami
- vedeme je k toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme žákům podílet se na pravidlech a kritériích hodnocení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Ke kompetencím pracovním:

- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel bezpečnosti
- vedeme je k plánování úkolů a postupů
- využíváme při činnostech možnost spolupráce mezi žáky
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, využívá je při učení
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA
4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Místo, kde žijeme Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec, místní krajina – její části, poloha v krajině	VDO/3	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Okolní krajina - světové strany, orientační body Zásady bezpečnosti v přírodě	EV/3	
Rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	Mapy obecné a zeměpisné a tematické-obsah, grafika, vysvětlivky Obec, místní krajina – její části, poloha krajiny, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rostliny, živočichové, Evropa a svět	VMEG/2	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Regiony ČR Okolní krajina	EV/3	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Okolní krajina - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí	VMEGS/1	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Naše vlast - národ, státní zařízení, politický systém ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO/2	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA
5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdysi půjčovat a jak vracet dluhy.	Lidé kolem nás Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotná majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV/1,2	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Rodina - postavení jedinců v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	VDO/2 MKV/5	
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality), rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	MKV/2 MV/5	
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Lidé a čas Čas, orientace v čase, časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období		
Využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	Regionální památky		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	EV/2	

6.1.5 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp. Oblast Umění a kultura je zastoupena předměty **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci.

Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně.

Hudební výchova umožňuje ve výuce mimo jiné uplatnit i projektové vyučování, práci ve dvojicích či skupinách. Rozvíjí u žáků vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Umožňuje prožívání světa a odráží umění a kulturu, která tvoří neoddělitelnou součást každodenního života. Je postavena na tvorbě, vnímání a interpretaci. Žák je veden k vzájemnému naslouchání, k odvaze a chuti uplatnit pocity a prožitky z hudby.

Vyučuje se v 1. - 5. ročníku.

Časová týdenní dotace činí:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení a používání obecných termínů z oblasti hudební
- umožňujeme žákům orientaci v oblasti umění a kultury a společně s tím intenzivněji prožívat činnosti spjaté s uměním a kulturou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k uvážlivému hodnocení v oblasti umění a kultury, aby byli schopni svůj názor obhájit
- předkládáme žákům dostatečné množství prožitků tak, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Ke kompetencím komunikativním:

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření, k vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu
- vedeme je ke schopnosti vyslechnout názor druhých na společně prožitý estetický prožitek

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vysvětlujeme žákům společenská pravidla a vedeme je k respektování a dodržování zásad chování na kulturních a společenských akcích
- na základě respektování názorů každého jednotlivce podporujeme u dětí sebedůvěru
- umožňujeme žákům skupinovou práci

Ke kompetencím občanským:

- podporujeme u žáků zájem o naše tradice, kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k respektování a oceňování kulturních tradic
- snažíme se docílit u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Ke kompetencím pracovním:

- podporujeme u žáků aktivní přístup k umění a kultuře

- využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- při vyjádření hudební nálady a prožitku využíváme taneční pohyb
- formou různých aktivit umožňujeme žákům v praktických činnostech uplatnit své znalosti a dovednosti, ale i představivost a fantazii v oblasti hudby

Ke kompetencím digitálním:

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií
- umožňujeme žákům uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
1. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dbá na správné dýchání a držení těla. Provádí hlasová a dechová cvičení. Zpívá jednohlasně. Seznamuje se s významem not, rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný. Vytleskává rytmus podle vzoru. Rozlišuje krátké a dlouhé tóny.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena), hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu).	OSV/1	
Používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu. Pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu.	Instrumentální činnosti Hra na nástroje z Orffova instrumentáře (dřívka, triangel, hůlky, bubínek, činely). Rytmizace. Hudební hry (ozvěna).		
Provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod).	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt). Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace).		
Rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvuku.	Poslechové činnosti Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj.		
Z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější.	Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní, interpretované učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v hudebních aplikacích.		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
2. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dbá na správnou techniku zpěvu. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Zpívá v jednohlase podle pokynů učitele.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena). Hudební rytmus. Intonace. Improvizace (ozvěna, otázka a odpověď).		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje (OI). Rytmizace a melodizace. Hudební hry.	OSV/1	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby.	Hudebně pohybové činnosti Taneční hry se zpěvem. Jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby.	OSV/1	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů. Pozná podle obrázku základní hudební nástroje.	Poslechové činnosti Kvality tónů- délka, síla Hudební styly a žánry - hudba pochodová, taneční, ukolébavka interpretace hudby.		zážitky z poslechu vyjádří kresbou, slovy
Z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem.	Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní, interpretované učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje nebo vytvořené v hudebních aplikacích, zdůvodnění výběru.		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
3. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dbá na správnou techniku zpěvu. Zpívá jednohlasně písně ve 2/4 a 3/4 taktu. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev. Dýchání, výslovnost, hlasová hygiena. Hudební rytmus - realizace ve 2/4 a 3/4 taktu. Intonace, vokální improvizace – hudební hry.		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Instrumentální činnosti Hraje na hudební nástroje - reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů OI. Rytmizace. Hudební improvizace - hudební hry. Grafický záznam melodie.		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Hudebně pohybové činnosti Taktování. Pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý. Taneční hry se zpěvem. Jednoduché lidové tance.	MKV/4	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Poslechové činnosti Kvalita tónů - délka, síla, barva. Hudební výraz a prostředky a hudební prvky - rytmus, melodie, zvukomalba. Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje. Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka). Interpretace hudby (slovní vyjádření).	VDO/4	

<p>Porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem, podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje.</p>	<p>Různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické hudební nástroje nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru, samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele.</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
4. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev (dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu). Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu. Dvojhlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas. Intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď). Grafický záznam vokální tvorby – nota, notový zápis jako opora při realizaci písně.		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře. Rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry. Grafický záznam melodie, rytmické schéma jednoduché skladby.		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý, taneční hry se zpěvem. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.		

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.</p>	<p>Poslechové činnosti kvality tónů - síla, barva, výška, vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka interpretace hudby a její slovní vyjádření</p>	<p>VMEGS/1, OSV/1</p>	
<p>Na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem. Ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku. Doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji, například hraním prodlevy či basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku připraveného učitelem ve zvolené aplikaci.</p>	<p>Hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo vytvořené ve vhodné aplikaci. Hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem. Prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace Web Audio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
5. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus - realizace písní ve 2/3, 3/4, a 4/4 taktu intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v dur a mollových tóninách (I., III., V. stupeň). Hudební hry - ozvěna, otázka – odpověď. Grafický záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně.		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře. Rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba přede her, mezihry, a doher s využitím notového záznamu písně, hudební doprovod. Záznam instrumentální melodie.		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. Rozpozná valčík a polku.	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybové improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.		

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p>	<p>Poslechové činnosti Kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje. Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace interpretace hudby a její slovní vyjádření.</p>	<p>OSV/1, VMEGS/1</p>	
<p>Na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem připraveným učitelem, nebo jím samotným ve zvolené aplikaci. Ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie. Vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací. Z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít.</p>	<p>Hudební hry pomocí aplikace, poznávání výrazných částí písně či skladby z grafického záznamu. Hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem. Prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni.</p>	<p>MV/7</p>	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje uplatnit mimo jiné i projektové využití, práci ve dvojicích či skupinách a rozvíjet vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Umožňuje poznání světa a odráží umění a kulturu, tvoří neoddelitelnou součást každodenního života. Je postavena na tvorbě, vnímání a interpretaci. Žák je veden k odvaze a chuti uplatnit své pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace. Tomuto předmětu se vyučuje na prvním stupni většinou v kmenových třídách, mohou také využít učebnu výtvarné výchovy. Mimo 1. třídu, kde je předmětu přidělena jedna hodina, vyučuje se od 2. ročníku na 1. stupni ve dvouhodinových celcích.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- ve výuce používáme názornost
- s žáky pozorujeme, experimentujeme, výsledky porovnáváme a společně posuzujeme
- uvádíme věci do souvislostí a utváříme tak pohled na kulturní a společenské jevy
- žáky vedeme k hodnocení výsledků své práce a k diskusi

Ke kompetencím k řešení problémů:

- podporujeme žáky ke sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky
- vedeme je k využívání komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zařazujeme pro žáky spolupráci ve skupině
- věnujeme se žákům individuálně
- pozitivně ovlivňujeme, podílíme se spolu s žáky na utváření příjemné atmosféry
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými přispíváme k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme žáky k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- umožňujeme spolupráci s druhými při řešení daného úkolu
- vedeme k oceňování zkušenosti druhých, kdy čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- nalézáme cesty k žákově sebedůvěře a samostatnosti, aby měl pocit sebeuspokojení

Ke kompetencím občanským:

- u žáků rozvíjíme vlastenectví, nutnost chránit a cenit si našich tradic a kulturního i historického dědictví
- učíme projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Ke kompetencím pracovním:

- při činnostech dbáme na používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- vedeme k ochraně svého zdraví i zdraví jiných

- vybízíme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
1. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozezná barvy, tvary, porovnává je, získává nové zážitky a představy. Zvládne techniku malby, umí míchat barvy, rozliší barvy teplé a studené, světlé a tmavé.	barva shlukování barevných skvrn práce po mokrému podkladu, rozpíjení a zapuštění barevných skvrn rozvoj motoriky při práci se štětcem	OSV/1	žák se seznamuje s vlastnostmi barvy
Rozvíjí svou představivost, vynalézá a kombinuje své představy v prostoru, objevuje tvary.	výtvarné osvojování přírody třídění, případně dotváření přírodnin přinesených z vycházky	OSV/1	vycházka
Seznamuje se s plastickým materiálem, poznává jeho vlastnosti, získává inspiraci, rozlišuje a pojmenovává základní tvary plošné a prostorové (koule, čtverec, obdélník, trojúhelník) a jejich vlastnosti (kulatý, hranatý, rovný, křivý).	modelování a organizace prostoru stlačování, hnětení, válení, stáčení (pečivo, ovoce,...) panelová stavebnice LEGO: vytváření jednoduchého obytného prostoru		plastelína
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazového vyjádření. Rozlišuje materiál, z něhož byly vyrobeny, vnější vzhled.	výtvarná umění a životní prostředí beseda o knížkách, ilustracích a ilustrátorech beseda o hračkách		beseda

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
2. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Pojmenovává jednotlivé barvy, umí vyjmenovat i několik odstínů, obohacuje svou představivost ze získávání zážitků.	barva námět krajiny při rozpíjení a zapouštění barev do mokrého podkladu, monotyp poznávání výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, modelování skvrn narůstáním, kouř, mrak, sněhové skvrny, narůstání a rozšiřování pruhů na textilu-kanafas apod. námět zvířecí postavy při rozpíjení a zapouštění barev - osová souměrnost	OSV/1	
Pozoruje a citlivě vnímá barevnou a tvarovou bohatost a proměnlivost v různých roč. obdobích, orientuje se v přírodě - hmatem i zrakem poznává vlastnosti i barevné odstíny.	výtvarné osvojování přírody shlukování přírodních materiálů v esteticky působivé sestavě		vycházka
Využívá a prohlubuje poznatky z 1. ročníku. Poznává funkci předmětů, vnímá tvar, objem.	modelování a organizace prostoru modelování přírodních materiálů (zelenina, houby, apod.)		výstavka
Rozvíjí výtvarnou tvořivost směřující k chápání užitého umění, učí se rytmu: pravidelnému střídání nebo opakování linií, ploch či tvarů, barev i prostorových útvarů.	dekorativní práce barevné pruhy tvořené jedním tahem širokého štětce rytmické řazení geometr. Tvarů otisk různých prvků do plastických materiálů		Literární výchova: říkadla,... hudební výchova
Pozoruje a rozlišuje jednotlivé postavy, poznává vztahy mezi lidmi, věcmi a přírodou i jejich prostorové souvislosti.	výtvarné umění a životní prostředí loutky a loutkové divadlo		dramat. výchova (literární výchova) - beseda o ilustraci (návštěva výstavy, vlastní výstavka)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Objevuje a využívá výrazové vlastnosti barev spojené s estetickým osvojováním přírody. Vnímá přírodní proměny. Poznává a využívá doplňkové barvy jako výrazového prostředku v dekorativní kompozici.	barva rozkvetlá louka, květinový záhon, kytice apod. (malba - pestré a nepestré barvy) stopy v blátě, zoraném poli, domy a stromy za mlhavého rána (malba) návrh na koberec, závěs s geometrickým vzorem v lomených barvách (malba)		vycházka
Pozoruje, výtvarně vnímá a analyzuje tvar a růst přírodniny, analyzuje biolog. stavbu, růst stromů, výtvarně je zobrazuje na základě pozorování a představy.	dítě a příroda větvičky, kořeny, keře (rozfoukávání skvrny, rytí, vtlačování) ovoce a zelenina, květy, zvířata, brouci, apod. (kresba, malba) holý strom (kresba, malba, koláž)		čerpáme z vycházek, z hodin prvouky - výstavka prací
Vyjadřuje své zážitky, rozvíjí představivost a tvořivost; výtvarně zachytí skutečnost.	tematické práce ze života dětí, zážitky z prázdnin, ze školy, apod. (kresba) ze života dětí a dospělých, osobitě vyjádření významné společenské události (malba, kresba) ilustrace - vítězství dobra nad zlem	OSV/1,2 MV/2	propojení s literární výchovou, prvoukou, beseda
Žák si vytváří estetický vztah k věcem denní potřeby. Rozvíjí výtvarné vnímání a výtvarné grafické představy při zobrazování a porovnávání tvaru, využívá osu souměrnosti.	dítě a svět věcí hrneček, šálek, džbán, křeslo, židle (koláž, domalovaná koláž, malba, kresba) domácí strojky, lampy (kresba, malba) auta, stavební stroje apod. (kresba, lavírovaná a kolorovaná kresba)		
Rozvíjí schopnost organizovat prostor z hotových nebo vyřezaných hranatých, oblých, prostorových prvků. Vyjadřuje děj.	organizace prostoru a práce s hmotou makety prostorových prvků (řezání, lepení, sestavování a barvení papírových krabiček) lidské a zvířecí postavy (modelování z hlíny, těsta, plastelíny)		mezipředmětové vztahy (Prvouka)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
4. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozvíjí estetické vnímání barev, tvořivost a sebevyjádření. Rozvíjí tvořivost při práci z fantazie. Vyjadřuje vzájemný vztah a rozmístění obrazových prvků (figur). Vyjádří prostor. Barvou dovede vyjádřit náladu, radost, smutek. Vybírá konkrétní situaci ze zážitku. Vnímá barvy jako celek i barvy jednotlivých přírodních forem. Všimá si barevného kontrastu předmětů a pozadí. Učí se ho vyjadřovat.	barva barvy podzimu (ovoce, zelenina, listy,...) zobrazení řezů (jablkem, hruškou, dýní rajčetem, paprikou): malba, lavírovaná kresba štětcem suché trsy trávy do mokrého podkladu - dotvořená dřívkem, štětcem nebo perem podzimní barvy z vycházky (pozorování výtvarných děl, barevných fotografií), barvy květů, záhonu květinové zátiší (Den matek): malba; kytice s lidskou figurou zvířecí figura a hlava (sova, hlava kočky, brouci, motýli, atd.) monotyp a dotváření, vystřihování a nalepování, koláž, apod.	OSV/1	vycházka, výstavka zvířat
Využívá fantazijní výrazové vlastnosti linie.	poznávání výrazových vlastností linie vousatý námořník, neoholený dědeček, robinsonova hlava: kresba		literární výchova
Řeší plochu řazením geometrických prvků, chápe funkci užitého umění v životním prostředí, seznamuje se, co je vkus. Upevňuje poznání rytmu jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu i ploše, vytváří si estetický vztah k užité tvorbě.	rytmus v dekorativní výzdobě dekorativní kachlík s geometrickým nebo stylizovaným prvkem: modelování z plastelíny nebo odlévání do sádry; dekorativní pás a plocha na keramice, textilu apod.: malba, otiskování, vystřihování,...	OSV/1	
Využívá výrazové vlastnosti linie k hlubšímu estetickému pohledu na okolní jevy a předměty. Poznává a zkouší vlastnosti různých druhů linie kreslené různým materiálem a nástroji. Využívá výrazových vlastností linie k postupnému kultivování grafického projevu.	linie léta dřev, proudění vody, peří, kartáč, velký malířský štětec: kresba: pastel, redisové pero, dřívko, zhušťování a zředování kruhy a smyčky na ledě, volně stočená nit, provázek, vlasy na hlavě apod.: kresba, lepení nitě, vyrývání ve škrobovém podkladu fantazijní náměty - drak se šupinami, velryba, krokodýl.		
Rozvíjí tvořivost a sebevyjádření při práci z představy, ohraničuje a zpřesňuje situace.	tematické práce zážitky ze života dětí doma, ve škole, na ulici, v přírodě: kresba, kolorovaná kresba		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
5. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Uplatňuje poznatky o barvě a barevné harmonii, uplatňuje osovou souměrnost. Poznává a uplatňuje základní principy z nauky o barvách (míšení barev). Vytváří si estetický vztah k přírodní skutečnosti. Barevným kontrastem odlišuje pozadí. Poznává a využívá symetrii přírodní formy při výtvarném zpracování různými technikami.	barva moje oblíbené zvíře (papírová mozaika) zátiší s ovocem a zeleninou (malba) motýl, želva s volným uplatněním osově souměrnosti (vitráž) květ slunečnice, kopretiny, macešky (lidská postava): monotyp s dotvářením kresbou nebo malbou, vystřihování, nalepování, proškrabávání do voskového podkladu		využití znalostí z přírodovědy, vycházky, práce s literaturou
Využívá poznání, představivost a fantazii. Na základě vlastní zkušenosti nalézá obsah obrazného vyjádření.	linie O Šípkové Růžence (víla s dlouhými vlasy): kresba pavučina s pavoukem, klec s ptáčkem drátěná síť, pletivo, popraskaná země: kresba, proškrabávání do voskového podkladu, apod.	OSV/1	
Chápe smysl a funkci dekorativní tvorby ve vztahu užitkového předmětu k materiálu. Vytváří si estetický vztah k přírodě. Rozvíjí si smysl pro prostor a architektonické řešení. Využívá výtvarné možnosti, diferencuje skutečné a fantastické lidské postavy.	dekorativní práce záložka, blahopřání: malba, tiskátka obalový papír, tapety: malba kombinované techniky modelování maketa obce: konstruování, sestavování, malování lidské reálné a fantastické postavy: modelování z těsta, hlíny, plastelíny	MV/7	možnost skupinové práce
Rozvíjí tvořivost a sebevyjádření při práci z představy. Rozmísťuje obrazové prvky, naznačí prostor, prostorové vztahy a barevný kontrast.	tematické práce zážitky ze života dětí a dospělých		

6.1.6 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují) do života školy.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA je vyučován ve všech ročnících prvního stupně ZŠ po dvou hodinách. Ve 2. a 3. ročníku žáci v rámci předmětu absolvují kurz plavání formou vždy 15 hodinových lekcí na plaveckém bazénu.

Tělesná výchova plní ve vzdělání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Další její význam je v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznávání možností rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti. Využívá možnost samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost. Charakteristické je rozvíjení pohybových předpokladů. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Do tělesné výchovy je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Tomuto předmětu se vyučuje ve dvou tělocvičnách a k dispozici je také školní hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- vedeme žáky k porovnávání svých výsledků
- vybízíme je k vyvození závěrů pro využití v budoucnosti a poznání smyslu a cíle

Ke kompetencím k řešení problémů:

- pomáháme žákům zdolávat problémy, hledat cesty a objevovat různé varianty řešení problémů
- vedeme je k tomu, aby využívali získané dovednosti, aby je neodradil případný nezdár
- diskutujeme o problémech, příčinách

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky výstižně a kultivovaně
- umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- společně se podílíme na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme je k tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře
- při sportovních aktivitách vedeme žáky ke schopnosti poskytnout v případě potřeby pomoc nebo o ni požádat

Ke kompetencím občanským:

- snažíme se, aby se žák choval zodpovědně s ohledem na svou i cizí bezpečnost

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na dodržování vymezených pravidel a na ochranu svého zdraví i zdraví jiných

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vytváří a upravuje digitální obsah

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	činnosti podporující pohybové učení		
Reaguje na jednoduché povely a signály. Používá vhodné oblečení a obuv na sport, uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti. Osvojuje si dovednost se samostatně převléct do cvičebního úboru. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Respektuje zásady fair play. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti k pohybu za pomoci učitele a rodičů.	poznatky z Tv a sportu hygiena čistota prostředí příprava a ukládání nářadí a náčiní význam pohybu pro zdraví pohybový režim pohyb o přestávkách	OSV/1	
	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele. Předvede jednoduchý taneční krok s hudbou. Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky, ovlivňuje je pomocí učitele a rodičů.	průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení postupný nácvik pohybových dovedností průpravná cvičení pro jednotlivé sportovní disciplíny správné držení těla		
Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi převaly stranou v lehu, kolébku na zádech, leh vnesmo, stoj na lopatkách, kotoul vpřed, přeskok, chůze po lavičce, šplh o tyči s přírazem, s úkolem vyšplhat co nejvyš, spouští se ručkováním. Cvičí s náčiním.	Gymnastika akrobacie pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok přes lavičku chůze po lavičce šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním		
Opakuje po učiteli běžeckou abecedu. Předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony. Uvědomuje si, že běhy, skoky a hody jsou nejvhodnější přirozené činnosti. Seznamuje se se základními pojmy související s během, skokem do dálky a hodem.	atletika běžecká abeceda rychlé běhy (30 - 50 m) vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa a z rozběhu		

<p>Dodržuje základní pravidla bezpečnosti. Pokouší se o zvládnutí základní techniky běhu, skoku a hodů.</p>	<p>hod míčkem a drobnými předměty v přírodě</p>		
<p>Snaží se zapamatovat a dodržovat základní pravidla. Snaží se spolupracovat s ostatními hráči. Označuje používané náčiní. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. Dodržuje pravidla fair play.</p>	<p>sportovní hry minigolf vybíjená minikošíková florbal</p>		
<p>Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Osvojuje si některé hry a hraje je se spolužáky. Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách, snaží se jim zabránit. Používá při hře jiné předměty než tělocvičné náčiní.</p>	<p>pohybové a drobné hry hry spojené s během, s házením, pro uklidnění, na hřišti hry pro osvojování různých způsobů lokomoce hry pro manipulaci s různým náčiním hry soutěživé</p>	<p>OSV/1</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	činnosti podporující pohybové učení		
Správně reaguje na jednoduché povely a signály. Dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvojřadu, do družstev. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje. Dodržuje zásady fair play a pozná přestupek. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Seznamuje se s pravidly her a soutěží a dodržuje je. Pojmenuje používané náčiní.	poznatky z Tv a sportu pořadová cvičení komunikace v Tv organizace při Tv zásady jednání a chování pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	OSV/1	
	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Správně provádí cviky pod vedením učitele. Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a ovlivňuje je. Ovládá zásady správného držení těla, dýchání. Odstraňuje cvičením únavu. Cvičí s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem. Vyjadřuje melodii pohybem. Předvede 2 jednoduché taneční kroky. Cvičí podle říkanek a písní. Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech.	průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití náčiní pohybová tvořivost		
Zvládá pády stranou, vzad, kotoul vpřed, předvede jednoduchou předepsanou sestavu. Zvládá průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad. Osvojuje si kotoul vzad na nakloněné podložce. Bezpečně ovládá cviky na lavičce, chůze, běh, přeskoky, plížení, lezení, podlézání. Zlepšuje se ve šplhu na tyči s přírazem. Nacvičuje prosté skoky snožmo z trampolíny. Opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu.	základy gymnastiky průpravná cvičení akrobacie cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		
Předvede základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení.	základy atletiky rychlý běh		

<p>Seznamuje se se základními pojmy související s během, skokem do dálky, hodem a dovede pojmenovat základní atletické disciplíny. Za pomoci učitele dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech. Pomalu zvládá základní pravidla.</p>	<p>vytrvalý běh skok do dálky hod míčkem</p>		
<p>Spolupracuje s ostatními hráči. Dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek. Zvládá techniku běhu, skoku a hodu míčkem. Zvládá způsoby házení chytání míče. Předvede všechny druhy přihrávek.</p>	<p>základy sportovních her manipulace s míčem, jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p>		
<p>Chápe, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností. Dodržuje hygienu v bazénu. Adaptuje se na vodní prostředí. Osvojuje si základní plavecké dovednosti. Správně dýchá a splývá. Plave s plaveckými pomůckami. Hraje ve vodě hry. Dodržuje pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy.</p>	<p>plavání základní plavecká výuka</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	činnosti podporující pohybové učení		
Poznává a připravuje si vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Reaguje bezpečně na smluvené a naučené signály. Používá základní tělocvičné názvosloví. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu. Zařadí se do družstva. Podřizuje se organizaci při Tv. Dodržuje základní pravidla chování při Tv a sportu. Ovládá pravidla naučených her. Reprezentuje školu na soutěžích.	organizace při Tv komunikace v Tv zásady jednání a chování pravidla pohybových činností pořadová cvičení	OSV/1	
	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Pojmenuje základní postoje, pohyby, kroky. Předvede krok přísuný, poskočný, cval. Zvládá známé pohyby podle hudebního doprovodu. Snaží se pečlivě provádět vyrovnávací cviky. Provádí cviky na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost. Zvládá estetické držení těla.	průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení rytmická gymnastika	OSV/1	
Hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo Tv. Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností. K pohybové hře využívá tělocvičné náčiní, ale i jiné netradiční předměty. Seznamuje se s gymnastickými cvičeními, která napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly.	pohybové hry	OSV/1,2	
Předvede kotoul vpřed, kotoul vzad a jeho modifikace. Cvičí průpravné cviky pro zvládnutí stoje na rukou. Provede rozběh a odraz z můstku. Přeskakuje určený počet dílů švédské bedny.	základy gymnastiky		

<p>Předvede prosté skoky snožmo z trampolíny. Zvládá základy gymnastického odrazu. Vyšplhá na tyči s přírazem. Cvičí na lavičce a na kladině, plní drobné úkoly. Uvědomuje si, že běhy, skoky a hody jsou nevhodnějšími činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka.</p>			
<p>Po učiteli opakuje běžeckou abecedu. Na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. Zlepšuje si své výkony. Odhodí míček z místa i z rozběhu ze správného odhodového postoje.</p>	základy atletiky		
<p>Uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení. Používá základní pojmy osvojovaných činností. Manipuluje s míčem. Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá pravidla minifotbalu. Chytá míč, odhazuje míč jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjené. Používá správné držení míče. Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihravá obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Osvojuje si základní pravidla minibasketbalu. Ovládá florbalovou hokejku. Odehraje míč tahem, vede míč za pohybu. Ovládá základní pravidla florbalu. Chytá a hází tenisový míček, softbalový míček. Manipuluje s pálkou a jiným herním náčiním (ringo).</p>	základy sportovních her minifotbal vybíjená minibasketbal florbal	OSV/2	
<p>Upevní si a dodrží hygienické návyky. Splývá, dýchá do vody, ovládá jeden plavecký způsob. Provádí pády a skoky do vody. Seznámí se s nebezpečím plavání ve volné přírodě, v neznámém prostředí.</p>	plavání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
4. - 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Používá vhodné oblečení a obuv pro sport. Dodržuje zásady chování fair play. Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozcvičujeme?", "Proč po cvičení provádíme protahovací cvičení a relaxační cviky?", "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?". Dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech.	poznatky z Tv a sportu - význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita), zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, úklid náčiní a nářadí	OSV/1	
Reaguje, rychle a přesně, na povely. Dokáže s ostatními nastoupit do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.	pořadová cvičení		
Orientuje se v základních pojmech - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí), průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolíny.	gymnastika - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		
Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3 - 4 díly švédské bedny. Předvede roznožku přes kozu.	přeskok		
Rozšiřující učivo: S pomocí učitele provede: -shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj, - shyb stojmo - svis závěsem v podkolení - stoj.	hrazda		
Přejde kladinu bez dopomoci.	kladina		
V souladu s individuálními předpoklady se snaží o vyšplhání 3 m na tyči.	šplh		
Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový. Zatancuje mazurku a polku.	rytmická a kondiční gymnastika - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	VDO/1	tělocvična velká a malá
Po předvedení opakuje běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání). Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Orientuje se v základní technice běhů.	atletika, běh	OSV/1	využití venkovního sportovního areálu
Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna). Podle pokynů učitele si dovede vyměřit rozběh. Provádí úpravu doskočiště.	skok daleký		
Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.	hod		
Dbá na pravidelný pohybový režim, střídá různé formy zátěže. Vytváří varianty osvojených pohybových her. Dodržuje pravidla osobní hygieny.	pohybové a sportovní hry: minifotbal: přihrávání vnitřním nártem, slalom	VDO/1, OSV/1	tělocvična velká a malá nebo hřiště

<p>Hodnotí činnost svou i spolužáka. Jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla. Respektuje opačné pohlaví. Porovnává své výkony s předchozími. Informuje se o sportovních akcích nejen ve škole.</p>	<p>s míčem, spolupráce se svým spoluhráčem při hře, ovládnání základních pravidel minifotbalu; vybíjená: chytání míče do "košíku", odhazování míče jednou rukou, přehazování hřiště přihrávkou jednou rukou, spolupráce se svými spoluhráči při hře, ovládnání pravidel vybíjené; minibasketbal: používání správného držení míče (oběma rukama), předvedení základního hráčského postoje a obrátky s míčem, přihrávání obouruč i jednoruč trčením o zem, driblování na místě i za pohybu, spolupráce se svými spoluhráči při hře. Zvládnání základních pravidel minibasketbalu; miniházená: spolupráce se svými spoluhráči, ovládnání základních pravidel miniházené; florbal: odehrávání míče tahem a přiklepem, předvedení střelby po vedení míče, spolupráce se svými spoluhráči při hře, zvládnání základních pravidel florbalu; minisoftbal: chytání a házení tenisovým (softbalovým) míčkem, obíhání met s došlapováním na mety, ovládnání základních pravidel minisoftbalu; přehazovaná: přehazování hřiště na přehazovanou, spolupráce se svými spoluhráči</p>		
--	--	--	--

6.1.7 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávacího oblast Člověk a svět práce je realizován na prvním stupni ve vzdělávacím předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI. Žáci postupně jsou v něm vedeni k získání základních dovedností a návyků, k vytváření životní a profesní orientace. Pracují s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit činnosti v týmu i samostatně.

Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výuka probíhá ve třídách, ve školní kuchyňce a při náročnějších úkolech v učebně výtvarné výchovy.

Vyučuje se v 1. – 5. ročníku, časová týdenní dotace činí:

1. ročník – 1 vyučovací hodina
2. ročník – 1 vyučovací hodina
3. ročník – 1 vyučovací hodina
4. ročník – 1 vyučovací hodina
5. ročník – 1 vyučovací hodina

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření drobných předmětů z tradičních i netradičních materiálů
- poznávání vlastností různých materiálů
- seznamování s pracovními pomůckami a způsoby jejich používání
- organizace práce, jednoduché pracovní postupy
- lidové tradice, zvyky, řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- zakreslení jednoduchých plánků stavby
- sestavování modelů z různých stavebnic i jiných materiálů
- práce podle plánků, předloh, návodů

3. Pěstitelské práce

- péče o nenáročnou rostlinu – přesazování, rozmnožování
- pěstování rostlin ze semen, zaznamenávání vývoje rostliny
- pozorování změn v přírodě, zaznamenávání a vyhodnocování výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- příprava tabule ke stolování
- pravidla stolování
- výroba jednoduchých pokrmů – především využití ovoce a zeleniny podle sezónní sklizně
- zdravá výživa, její pravidla

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k rozvíjení tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů, vytrvalosti a soustavnosti
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci v běžném životě
- umožňujeme dětem pracovat s různými materiály, používat vhodné pomůcky a nářadí
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli hledat své vlastní řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu - názvy pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, při popisu postupu práce
- vedeme žáky k používání správné terminologie
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin
- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení
- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na hygienu a bezpečnost při práci, na vhodné používání pomůcek a dodržování pravidel při používání nástrojů k práci
- zohledňujeme různé tempo při práci
- oceňujeme i dílčí úspěchy
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení dosažených pokroků

Ke kompetencím digitálním:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, které by jim pomohla usnadnit práci, zefektivnit nebo zjednodušit pracovní postupy a zkvalitnit výsledky jejich práce
- vedeme žáky k předcházení situací s negativním dopadem na jejich zdraví i zdraví ostatních

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
1. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, skládá, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru.	práce s papírem		
Stříhá a lepí textil.	práce s textilem		výroba koláží
Třídí přírodniny, navléká, aranžuje, vytváří jednoduché obrázky z přírodnin.	práce s přírodninami		
Pracuje s jednoduchými stavebnicemi, montuje a demontuje stavebnice, pracuje s jednoduchou předlohou, plánkem.	konstrukční činnosti		
Pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, přihnojování, klíčení semen.	pěstitelské činnosti	EV/2	
Dodržuje zásady správného stolování, prostírá.	příprava pokrmů		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	práce s přírodninami, modelovací hmotou apod. s využitím jejich vlastností		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
2. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, pracuje s jednoduchou šablonou, skládá, vytváří jednoduché prostorové tvary z papírů.	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou apod.		
Stříhá textil, slepuje a nalepuje textilií, navléká jehlu, dělá uzel, šije zadním stehem, přišívá knoflíky, vyrábí jednoduché textilní výrobky.	práce s textilem		nácvik zadního stehu na čtvrtce, textilní koláže
Třídí přírodniny, navléká, aranžuje, vytváří jednoduché obrázky z přírodnin. Pracuje podle slovního návodu i podle předlohy.	práce s přírodninami	OSV/2	příprava vánočních svícňů, ozdobné předměty z přírodnin
Pracuje s jednoduchými stavebnicemi, montuje a demontuje stavebnice, pracuje s jednoduchou předlohou, plánkem. Zakresluje jednoduchý plánec.	konstrukční činnosti		
Pečuje o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření, přihnojování) klíčení semen. Provádí pozorování, hodnotí výsledky.	pěstitelské práce	EV/2	setí jarních semínek (velikonoční osení, hrášek, fazole)
Dodržuje zásady správného stolování, prostírá, připravuje jednoduché pokrmy studené kuchyně.	příprava pokrmů		vánoční posezení, pohoštění ke dni matek

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
3. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru.	papír a karton		dodržuje bezpečnost při práci
Třídí při sběru přírodní materiál, dotváří a opracovává, aranžuje, navléká, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	přírodniny		
Navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil, šije zadním stehem, přišívá knoflíky, slepuje textilie, vyrobí jednoduchý textilní výrobek.	textil		textilní koláže, nácvik zadního stehu na čtvrtce
Sestavuje stavebnicové prvky, montuje a demontuje stavebnici, zakreslí jednoduchý náčrt svého výrobku.	konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi	OSV/1	spolupráce ve skupině
Pečuje o pokojové květiny - otírání listů, kypření, zalévání, přihnojování. Seje semena, provádí pozorování, zapisuje a hodnotí pozorování.	pěstitelské práce	EV/2	setí velikonočního osení
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, chová se vhodně při stolování, připraví jednoduchou tabuli ke stolování, připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně, udržuje čistotu pracovních ploch.	příprava pokrmů, stolování	OSV/2	vánoční besídka pohoštění
Při každé činnosti žák udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnost při práci. Společně s dospělým poskytuje první pomoc při úrazu.	organizace práce, pravidla bezpečné práce, zásady první pomoci		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
4. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vyřezává, děruje, polepuje, pracuje podle návodu, jednoduchých nákresů, podle šablon.	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou, tapetami		využití odpadních materiálů, krabičky, zbytky tapet, staré noviny apod.
Poznává přírodniny, seznamuje se s lidovými tradicemi a využíváním přírodnin v lidových tradicích.	práce s přírodninami	EV/3	lidové tradice - Vánoce, Velikonoce
Ovládá více druhů stehů (přední, zadní, ozdobný).	práce s textilem		lidové tradice, jednoduché dárky
Sestaví složitější stavebnicové prvky, pracuje podle návodu a předlohy, zakreslí plánek.	konstrukční činnosti	OSV/1	spolupracuje ve skupině, pracuje se složitějšími stavebnicemi
Rozlišuje mezi setím a sázením. Pečuje o pokojové květiny, množí rostliny řízkováním a odnožemi, dbá na správnou volbu nástrojů a nářadí, správně je pojmenuje.	pěstitelské činnosti	EV/2	dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, zná bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním, správně pojmenuje náčiní, připraví jednoduchou studenou kuchyni.	příprava pokrmů	VMEGS/1	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	organizace práce a pravidla bezpečného chování		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
5. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Mačká, překládá, trhá, stříhá, lepí, vystřihuje, pracuje se šablonou, skládá, vytváří prostorové tvary z papírů	práce s papírem, kartonem, krabičkami, vlnitou lepenkou, tapetami		
Seznamuje se s využitím přírodních materiálů v lidových tradicích, seznamuje se s aranžováním přírodnin.	práce s přírodninami	EV/3	lidové tradice - Vánoce, Velikonoce
Zvládne více druhů stehů - přední, zadní, ozdobný, seznamuje se s různými technikami - látáním, háčkováním, vázáním jednoduchých ozdobných uzlů.	práce s textilem		výroba jednoduchých upomínkových předmětů
Sestavuje složitější stavebnicové prvky, pracuje podle návodu, zakreslí plánek.	konstrukční činnosti	OSV/1	
Rozlišuje setí a sázení. Pečuje o pokojové květiny, seznamuje se s množením rostlin řízkováním a odnožemi, dbá na správnou volbu nářadí a pojmenuje je.	pěstitelské činnosti	EV/2	dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, zná bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním, správně pojmenuje náčiní, připraví jednoduchou studenou i teplou kuchyni.	příprava pokrmů	VMEGS/1	výběr a nákup potravin, rozpočet, stolování, příprava jednoduchých pokrmů
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	nabídka dalších možností práce s drobným materiálem dle možnosti - vypalování do dřeva, práce s kovem, konstrukce ze špejlí, práce s kovovými fóliemi, sádkou apod.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	pravidla bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úrazu		

6.2 II. stupeň

6.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Dovednosti získané v tomto oboru jsou důležité pro úspěšné získávání poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se analyzovat a kriticky posoudit obsah textu, posuzovat jeho formální stránku a jeho výstavbu. V **jazykové výchově** získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení si spisovné podoby českého jazyka, jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova rozvíjí základní literární návyky a dovednost recepce a interpretace uměleckých děl.

Časová dotace předmětu **Český jazyk a literatura** je ve všech ročnících 2. stupně 5 hodin.

Do předmětu **Český jazyk a literatura** byla integrována témata průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (zejména jeho tematického okruhu *Komunikace*), průřezového tématu *Multikulturní výchova* (tematických okruhů *Etnický původ* a *Multikulturalita*) a všech tematických okruhů průřezového tématu *Mediální výchova*. K jednotlivým průřezovým tématům budou odkazovat i texty, s nimiž se ve všech složkách předmětu **Český jazyk a literatura** pracuje.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- využíváme texty svým obsahem vhodné pro rozvoj průřezových témat a mezipředmětových vztahů, a tak napomáháme pochopení komplexnosti světa
- při výuce žákům objasňujeme cíle učení
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z jejich zkušeností a potřeb, a tak posilujeme jejich motivaci pro učení (zejména v komunikační výchově)
- kromě skupinových a frontálních činností využíváme i individuální práci, která učí děti samostatnosti
- učíme žáky prezentovat před ostatními výsledky své či skupinové práce
- poskytujeme dětem stálou zpětnou vazbu, učíme je objektivnímu sebehodnocení i k hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy (např. dramatizace, projektové vyučování)
- ve škole i při mimoškolních aktivitách průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají (tvorba časopisu, rozhlasová vysílání, novinové články atd.)
- podporujeme žáky v jejich samostatných aktivitách (např. vlastní tvorba)

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně (ústně i písemně) s ohledem na cíl, adresáta i okolnosti projevu
- prostřednictvím skupinové práce a kooperativního učení dáváme žákům ve výuce možnost vzájemné cílené komunikace s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a postojů prostřednictvím mluvních cvičení na vybraná témata z jejich každodenního života i referátů o přečtené knize, v následné diskusi žáci dostávají příležitost naučit se argumentovat, obhajovat své názory a hodnotit obsah i formu těchto vystoupení
- své komunikativní dovednosti žáci prokazují prostřednictvím dvou ústních a dvou písemných slohových prací v každém ročníku
- vytváříme příležitosti k práci se slovníky a jazykovými příručkami
- zařazujeme čtenářské dílny, v nichž se žáci učí prostřednictvím čtení knih, jež si sami vybrali, reprodukovat, interpretovat a vyhodnocovat umělecká díla
- vedeme žáky k vhodnému používání moderních komunikačních prostředků – od telefonu po internet

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci, vzájemnou pomoc ve skupině
- vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných (mluvní cvičení, referáty o přečtených knihách, fiktivní dopisy představitelům města apod.)
- vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel chování (např. slohová práce Naše třída před zrcadlem)
- rozvíjíme u žáků pocit národní hrdosti, úctu ke kulturním tradicím lidstva, k rozvoji přírodních hodnot (vhodné úryvky literární, úvahy v komunikační výchově)
- vhodné projektové dny (Vánoce...)

Ke kompetencím pracovním:

- různými formami (film, beseda, slohové práce Čím chci být, hraní rolí, dramatizace atd.) seznamujeme žáky s profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě vhodného dalšího studia
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- zapojujeme žáky do olympiád, recitačních a literárních soutěží, do tvorby rozhlasových vysílání, psaní článků do novin apod.
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, využívá je při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
6. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Při naslouchání zopakuje vyslechnuté, shrnuje a komentuje, jak mu porozuměl.	soustředěné, aktivní naslouchání	OSV/2	
Při psaném projevu používá čitelného písma, člení text na odstavce.	osnova, odstavce	MV/6	
Při mluveném projevu používá vhodných gest a mimiky.	gesta, mimika	OSV/2	
Upravuje text, aby odpovídal změněnému adresátovi, účelu a situaci projevu, s ohledem na tyto činitele vybírá vhodné jazykové prostředky.	jazykové prostředky, adresát a účel projevu	OSV/2, MV/6	
Souvisle vypravuje (používá časové i logické následnosti), pro vyjádření napětí využívá kratších vět a přechodu z minulého času do času přítomného, pro oživení děje používá přímou řeč, vybírá vhodná dějová slovesa, reprodukuje čtený text.	vypravování, reprodukce čteného textu	OSV/2	
Přesně popisuje, s rozmyslem vybírá vhodná přídavná a podstatná jména, vyhýbá se opakování bezobsažných sloves.	popis		
Píše soukromé i oficiální dopisy, používá v nich vhodné prostředky s ohledem na jejich adresáta.	dopis	MV/6	
Výstižně a stručně formuluje zprávy a oznámení.	zpráva a oznámení	MV/6	
Vyplní běžné tiskopisy (složenký, objednávky, podací lístek).	tiskopisy		
Využívá výstižné zkratky v písemné komunikaci.	SMS		
Vědomě rozvíjí svou slovní zásobu, hledá a poznává slova příbuzná, používá slovníky pro určení významu slova.	slovní zásoba, orientace ve slovnících		
Vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce.	formy prezentace	OSV/2	
Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace.	manipulativní působení projevu	MV/4	
V diskusi postupuje podle dohodnutých pravidel, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor, trpělivě a věcně ho vysvětluje.	diskuse	OSV/2	
Vytváří stručné poznámky a výpisky z textu, výstižně reprodukuje smysl textu i další hlavní myšlenky, posoudí úplnost či neúplnost sdělení.	práce s textem	MV/1	
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
	úvod do českého jazyka		

Význam slov, kterým nerozumí, si vyhledává a ověřuje ve Slovníku spisovného jazyka českého a slovníku cizích slov.	práce se slovníky		dovednost využívána a rozvíjena v naukových předmětech
Vyhledává v Pravidlech českého pravopisu či ve Slovníku spisovného jazyka českého správný pravopis slov.	práce s Pravidly		
Ve spolupráci se spolužáky se orientuje v úvodní části Pravidel českého pravopisu s pravopisnými pravidly, vyhledává v nich potřebná poučení a aplikuje je na jednodušší případy probíraného učiva.	práce s Pravidly	OSV/2	
Rozliší jazykové projevy realizované spisovným jazykem, nářečím a obecnou češtinou.	základní útvary ČJ, národní jazyk, mateřský jazyk		OV
Vyjmenuje příklady dalších slovanských jazyků.	slovanské jazyky, západoslovanské jazyky	MKV/4	Z
	zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
Spisovně vyslovuje běžně užívaná česká slova.	spisovná výslovnost		
Ve svých mluvených projevech správně používá přízvuk, na vhodných místech využívá pauzy, správně intonuje a používá vhodné tempo řeči.	přízvuk, pauza, tempo řeči	OSV/2	
Píše správně i se zdůvodněním i/y ve vyjmenovaných slovech i slovech k nim příbuzných.	pravopis i/y ve vyjmenovaných a k nim příbuzných slovech		
	slovní zásoba a tvoření slov		
Ve slovech příbuzných rozliší kořen slova, předpony, přípony a koncovky.	rozbor stavby slova, kořen, předpona, přípona, koncovka		
K slovům odvozeným vyhledá slova základová a zjistí slovotvorný základ.	slovotvorný rozbor, základové slovo, slovotvorný základ		
Správně čte zdvojené souhlásky a píše správně a se zdůvodněním běžná slova se zdvojenými souhláskami.	pravopis zdvojených souhlásek		
Píše správně a se zdůvodněním skupiny s pě, bě/bje, vě /vje, mě/mně.	pravopis těchto hláskových skupin		
Píše správně, případně i se zdůvodněním slova s předponami s-, z- a vz-.	předpony s, z, vz		
Pomocí vhodných morfémů vytváří slova příbuzná a rozumí jejich významu.	příbuzná slova	OSV/1	
	tvarosloví		
Na základě pochopeného algoritmu přiřazuje jednotlivá slova ke slovním druhům.	slovní druhy		
Tvoří spisovné tvary ohebných slov a vědomě jich správně používá.	slova ohebná a neohebná		
Rozliší a pojmenuje podstatná jména abstraktní a konkrétní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní, určuje mluvnické kategorie podstatných jmen.	abstraktní, konkrétní, pomn., hromadná, látková, obecná a vlastní		
Používá správné tvary přídavných jmen, na základě určení jejich druhu správně píše s pomocí jejich vzorů koncovky přídavných jmen, určuje mluvnické kategorie přídavných jmen.	přídavná jména		

Vyhledá v textu zájmena, používá jejich spisovné tvary a určí jejich druh a správně a se zdůvodněním píše stejně znějící tvary zájmen (my/mi, mně/mě).	zájmena		anglický, německý jazyk
Vyhledá v textu číslovky, používá jejich spisovné tvary a určí jejich druh, prostřednictvím pravopisu správně rozliší číslovky základní a řadové zapsané číslicí.	číslovky		matematika
Používá správné tvary sloves, určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas).	slovesa		
Píše správně a se zdůvodněním skupiny mě/mně v příslovcích i v různých tvarech sloves a podstatných jmen i ve slově tamější.	příslovce		
	skladba		
Vyhledá a určí základní větné členy a tvoří s nimi věty.	podmět a přísudek		
Píše správně koncovky přičestí minulého.	shoda		
Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	věta, souvětí		
Ve větě jednoduché i v souvětí používá (a vyhledá) nejobvyklejší spojovací výrazy.	spojovací výrazy		
	III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Čte plynule, výrazně a s porozuměním (nahlas i potichu) přiměřeně náročné umělecké i populárně naučné texty.	umělecký a populárně naučný text		
Diskutuje o přečteném, souvisle reprodukuje text.	reprodukce textu	OSV/1	
Zaznamenává si písemně své dojmy z četby.	záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV/1	
Vysvětlí a posoudí jednání hrdinů uměleckého díla.	hrdina	OSV/2	
Vyjádří časovou i kauzální následnost jednotlivých epizod literárního díla.	základy literární teorie		
Rozliší díla ústní lidové slovesnosti a literatury.	literatura, slovesnost	MKV/4	
Vysvětlí, čím se vyznačuje próza, poezie a drama.	próza, poezie, drama		
Porovná pohádku klasickou a moderní a umělecké prostředky, kterých využívají, napíše vlastní dokončení pohádky.	pohádka (klasická a moderní)	OSV/3	
Posoudí, které části vybraných pověstí vycházejí z historické skutečnosti.	pověst		dějepis, zeměpis
U vybraných bájí objasní, které jevy se tyto báje pokoušejí vysvětlit.	báje, mýtus (mytologie)	MKV/4, VMEGS/1	dějepis, zeměpis
V bajce rozezná její typické znaky a pointu.	bajka		
Při rozboru básní používá elementární literární pojmy (sloka, verš, rým).	sloka, verš, rým		
Rozpozná rým sdružený, střídavý a obkročný.	druhy rýmů		
Rozpozná epické a lyrické části literárního díla.	epika, lyrika		

S porozuměním používá pojmy monolog, dialog, scénické poznámky.	monolog, dialog...	OSV/2	
S porozuměním používá pojmy ze světa divadla (režisér, dramatik, dějství, premiéra, repríza, derniéra, komedie, tragédie) a filmu (režisér, kameraman, klapka..., animace).	divadelní hra a film		
Výrazně recituje vhodné umělecké texty.	interpretace uměleckých textů	OSV/2	
Porovná část původního textu a jeho adaptace ve scénáři.	adaptace		
Vytváří své vlastní jednoduché literární texty.	vlastní texty	OSV/1	
Orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny.	besedy v knihovně		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
7. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Souvisle vypravuje (používá časové následnosti), pro vyjádření napětí využívá kratších vět a přechodu z minulého času do času přítomného.	vypravování pohádky, dovyprávění příběhu	OSV/2	
Přesně popisuje, s rozmyslem vybírá vhodná přídavná jména, vyhýbá se opakování bezobsažných sloves.	popis třídy, popis cesty do školy, popis jednoduchého přístroje		
V textu vyhledává klíčová slova, výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vypíše informace, jež ho zaujaly, z jednoduššího populárně naučného textu vytvoří výtah.	výpisky, výtah	MV/3	
Při diskusi si ujasňuje téma či smysl diskuse, neodbíhá od tématu, navazuje na myšlenky druhých.	diskuse, interview	OSV/2, MV/6	
Uspořádaně popisuje vzhled svých přátel, příbuzných a známých, používá výstižné názvy vlastností.	charakteristika (vnější a vnitřní - přímá, nepřímá)	OSV/2	
Dramatizuje ve spolupráci se spolužáky každodenní situace.	dramatizace	OSV/3	
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
	nauka o slovech a tvoření slov		
Hledá, formuluje a jednoduše definuje věcné významy slov.	slovo a sousloví, jednoznačná slova a mnohoznačná slova.		
K různým slovům uvádí synonymní řady a antonyma.	synonyma, antonyma.		
Uvede příklady homonym.	homonyma		
Uvede příklady různých způsobů obohacování slovní zásoby.	tvoření nových slov, přejímání slov		
Rozezná slova odvozená a složená a zkratky, uvede, jak tato slova vznikla.	tvoření slov - odvozováním, skládáním a zkracováním		
V odborném textu z různých oblastí vyhledá termíny.	odborné názvy, názvosloví	MV/1	
	tvarosloví		
Používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, správné psaní velkých písmen v méně běžných typech si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu.	psaní velkých písmen		
Tvoří správné tvary i u podstatných jmen s odchylným skloňováním.	ruce, ruky.		
Stupňuje přídavná jména.	stupňování přídavných jmen		
Skloňuje zájmena (i vztažná).	zájmena		

Vytváří slovesné tvary různých způsobů, převádí z jednoho způsobu do druhého.	slovesný způsob		
Rozliší příslovečnou spřežku od spojení předložky a podstatného jména a správně je píše.	příslovečné spřežky		
Stupňuje příslovce.	stupňování příslovcí		
Ve svých jazykových projevech volí vhodné předložky a spojky, používá synonymních spojek.	neohebné slovní druhy		
	skladba		
Ve svých projevech vědomě využívá vhodných vět podle postoje mluvčího různého druhu.	druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací – doplňovací a zjišťovací, rozkazovací, přací), věty zvolací	OSV/2	
Ve větě rozezná podmět a přísudek, rozliší podmět vyjádřený, několikanásobný a všeobecný, nevyjádřený, přísudek slovesný a jmenný se sponou a jmenný beze spony.	základní skladební členy		
Rozezná věty podle členitosti.	věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent		
V jednoduché větě vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy a tvoří s nimi věty.	podmět a přísudek, PK (Sh, Nesh, rozvitý a postupně rozvíjející), PT, PU (místa, času, způsobu)		
Graficky znázorňuje strukturu věty a tvoří věty na základě grafických schémat.	větné členy		
	III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Při rozboru textu používá jednoduché literární pojmy.	próza, poezie, epika, lyrika, drama, sloka, verš, rým, druhy rýmů, refrén, personifikace		
Vyhledá a souvisle a výstižně reprodukuje hlavní myšlenky přečteného textu.	reprodukce textu	MV/3	
Interpretuje vlastními slovy smysl díla.	povídka, román		
Čte povídky různých typů a popíše jejich ustálené znaky a postupy.	povídky ze života mládeže, přírodní, fantastické, detektivní, dobrodružné, humoristické, sci-fi, horor	OSV/2, EV/4	
Vysvětlí jednání hrdinů, jeho příčiny, mluví o jejich pocitech a citech, porovnává jednání hrdinů textů se svými zážitky a zkušenostmi.	hrdina literárního díla	OSV/2	
Na základě osvojených znalostí z literární teorie tvoří vlastní literární texty.	vlastní tvorba	OSV/1, MV/6	
Formuluje ústně a písemně své názory na četbu.	vytváření vlastních textů	OSV /1	
Orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny.	návštěva knihovny		
V textech básní vyhledá jednotlivé básnické prostředky, rozliší lyrické a epické básně.	druhy lyriky, rým, druhy rýmu, metafora, epiteton, personifikace		
V klasických dramatech rozliší prvky komedie a tragédie.	tragédie, komedie	OSV/2	

Vysvětlí, co je úkolem jednotlivých profesí divadelního a filmového týmu.	scénárista, choreograf, osvětlovač, nápověda, klapka	MV/3	
---	--	------	--

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
8. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Souvisle vypravuje, vtipně využívá situační a jazykový humor.	vypravování pohádky popletené, zmodernizované	OSV/1	
Ve vypravování využívá různých možností zápisu přímé řeči.	přímá řeč		
S pomocí počítače napíše svůj životopis a strukturovaný životopis.	životopis, strukturovaný životopis		
Napíše jednoduchou žádost spojenou s aktuální potřebou třídy, či školy.	žádost, objednávka	VDO/1	
Přesně popisuje.	popis		
Při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá přiměřených obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafor), vyjádří přiměřeně vjemy různých smyslů.	líčení	EV/4	
Vytváří podnětné otázky, provokující adresáta k zajímavým odpovědím.	rozhovor	OSV/2, MV/6	
Formuluje jednoduché texty žurnalistických žánrů.	zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka	MV/6	
Věcně a srozumitelně vysvětluje své názory na aktuální problémy, které se ho týkají, vyjádří i své postoje, svou úvahu podpoří vhodnou argumentací.	jednoduchá úvaha	OSV/3	
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
	úvod do českého jazyka		
Rozliší spisovný a nespisovný jazyk, rozezná prvky obecné češtiny i nářečí.	obecná čeština, nářečí, slang, argot		
Pečuje o kulturu svého mluveného a psaného projevu.	kultura jazyka		
	zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
Ve svých jazykových projevech používá vhodné intonace, frázování, tempa řeči.	intonace, frázování, tempo řeči	OSV/2	
	nauka o slovech a tvoření slov		
Na příkladech v textu dokládá různé způsoby obohacování české slovní zásoby.	skládání – složenina vlastní a nevlastní, odvozování, zkracování – iniciálová zkratka, zkratkové slovo přejímání slov, sousloví		

Vysvětlí nejběžněji používaná přenesení významu i nejběžnější frazémy, sám je používá.	metafora, metonymie, frazém		
Rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je synonymními slovy domácími.	práce se slovníkem cizích slov		
	tvarosloví		
Používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, správné psaní velkých písmen v méně běžných typech si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu.	psaní velkých písmen		
Skloňuje běžně užívaná slova přejatá a cizí vlastní jména významných osobností.	skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních	VMEGS/1	
Rozezná slovesa v činném a trpném rodu, vzájemně je převádí z jednoho rodu do druhého.	slovesný rod		
Rozezná u sloves slovesný vid, vytváří řady sloves s různými vidy a různou násobeností děje.	slovesný vid (dokonavý a nedokonavý), vidové dvojice		
Rozliší spojky souřadící a podřadící, vhodně využívá synonymních spojovacích výrazů.	spojky souřadící a podřadící		
	skladba		
Jednoduché věty spojuje pomocí vhodných spojovacích výrazů do souvětí.	věta jednoduchá a souvětí		
Vyhledá a určí další druhy PU.	příslušné určení míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky		
Nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak, určí druh vedlejší věty.	druhy vedlejších vět: podmětová, předmětová, příslušná (místní, časová, způsobová, měrová, příčinná - důvodová, účelová, podmínková a přípustková), přívlastková, přísudková		
Píše správně interpunkci v jednodušších souvětích podřadných i souřadných.	syntaktický pravopis souvětí podřadného		
Graficky znázorní jednoduché souvětí.	vzorové souvětí		
	III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové a české literatury po dobu XIX. století, uvede základní charakteristiku, představitele a díla významných uměleckých směrů.	renesance (Shakespeare), Baroko (Komenský), Klasicismus (Swift), Romantismus (Mácha), Realismus (Twain, Němcová, Jirásek)	VMEGS/1	
Na literárních ukázkách doloží znaky eposu a kroniky.	Epos o Gilgamešovi, Bible, Homér, Dalimilova kronika	MKV/3, VMEGS/1	
Seznámí se tvorbou významných českých osobností.	Karel IV., Jan Hus, Jan Amos Komenský		
Doloží znaky typické pro bajku.	Ezop, La Fontaine, Krylov		
Vysvětlí význam národního obrození.	Dobrovský, Jungman, Čelakovský, Erben, Tyl		
Doloží znaky typické pro epigram.	Havlíček Borovský		

Rozliší podle typických znaků baladu a romanci.	Erben, Neruda		
Vyhledá a pojmenuje básnické prostředky.	Vrchlický, Čech, Bezruč		
Výrazně recituje vybrané umělecké texty.	přednes vhodných literárních textů	OSV/2	
Využívá inspirace z přečtených textů k tvorbě vlastních literárních pokusů.	vlastní tvorba	OSV/1	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
9. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Připraví vypravování, v němž použije vhodné jazykové prostředky.	vypravování bajky	OSV/1	
V charakteristice vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy i zvláštnosti, napíše charakteristiku literárního nebo filmového hrdiny.	charakteristika, charakteristika literárních a filmových postav	OSV/2	
Při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá přiměřených obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafor), vyjádří přiměřeně vjemy různých smyslů.	líčení	EV/4	
Popíše postup jednoduché práce.	popis pracovního postupu, návod		
Výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vytváří výpisky i jednoduchý výtah z textu, rozliší fakta od názorů a hodnocení.	výpisky, výtah	MV/1, MV/2	svět práce
Připraví k prezentaci výklad o něčem, co ho zajímá, využije k tomu různých informačních zdrojů.	výpisky, konspekt, výklad	OSV/2	
Věcně a srozumitelně vysvětluje své názory na aktuální problémy, které se ho týkají, vyjádří i své postoje, svou úvahu podpoří vhodnou argumentací.	úvaha	OSV/3	
Připraví proslov k nějaké události v životě třídy či školy.	proslov	VDO/1	
V různých zdrojích vyhledá ukázkou funkčních stylů a doloží jejich typické znaky.	funkční styly (hovorový, odborný, umělecký, publicistický, administrativní a řečnický) a jejich typické znaky	MV/3	
Při ústním projevu používá vhodně adekvátní paralingvistické prostředky a vědomě i prostředky nonverbální.	mluvní cvičení	OSV/2	
Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, rozpozná její jazykové i mimojazykové prostředky, rozeznává skryté významy a záměry autora (ústního i písemného projevu).	reklama, prostředky reklamy, manipulativní vyjadřování	MV/4	
	II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
	úvod do českého jazyka		
Vysvětlí základní důvody vývoje češtiny.	vývoj českého jazyka		
Rozezná základní podobnosti v příbuzných jazycích.	slovanské, germánské a románské jazyky – indoevropské jazyky	MKV/4	zeměpis, dějepis

Rozpozná prvky obecné češtiny i nářečí, ve vhodné situaci a pro oživení svého spisovného jazykového projevu je uvědoměle používá.	obecná čeština, nářečí	MKV/4	zeměpis, dějepis
	zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
Spisovně vyslovuje běžně používaná cizí slova, správně je i zapisuje.	slova přejatá		
Ve svých projevech vědomě využívá zvukových prostředků řeči.	melodie a tempo řeči, přízvuk, příklonky		
	nauka o slovech a tvoření slov		
Rozumí způsobům obohacování české slovní zásoby a využívá je i ve svých projevech.	způsoby obohacování slovní zásoby		
V textu rozpozná slova zastarávající i nově vytvořená.	archaismus, historismus, neologismus		
Používá slovníky pro určení významu slova, jeho stylové charakteristiky nebo citového zabarvení.	práce se slovníky		
	tvarosloví		
Správně skloňuje a používá správné tvary obecných i vlastních jmen přejatých (i cizí vlastní jména významných osobností).	skloňování obecných a přejatých vlastních jmen	VMEGS/1	
Rozpozná rozdíl mezi přirozeným a mluvnickým číslem, rodem a životností.	mluvnické číslo, rod a životnost		
	skladba		
Vyjadřuje vhodným způsobem významové vztahy - slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinné (důvodové) a důsledkové mezi HV, rozšíří větu jednoduchou na souvětí s požadovaným vztahem.	souvětí souřadné		
Rozpozná vztahy mezi souřadně spojenými vedlejšími větami.	významový poměr mezi vedlejšími větami		
Rozšíří větný člen na člen několikanásobný s požadovaným vztahem.	významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu		
Rozebere složitá souvětí.	rozběr složitých souvětí		
Prostřednictvím přístavkové konstrukce vyjádří totožnost (i v psaném projevu), rozpozná použití přístavky ve větě.	přístavková konstrukce		
Rozpozná a používá odchýlných konstrukcí ve větě.	vsuvka, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa		
Používá správného syntaktického pravopisu, správně používá i složitější pravidla shody přísudku s několikanásobným podmětem, používá správnou interpunkci ve větě jednoduché i v souvětích.	syntaktický pravopis		
Vytváří souvislé texty v souladu se zásadami českého slovosledu.	aktuální členění výpovědi, činitelé uspořádání slov v české větě – významový, mluvnický, zvukový jádro a východisko výpovědi		
	III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové a české literatury od počátku XX. století po současnost.	Bezruč, Remarque, Hašek, Wolker, K. Čapek, Nezval, Osvobozené divadlo, Poláček, Tolkien,	VMEGS/1	

	Seifert, Hrubín, Semafor, Pavel, Kainar, Škvorecký, Kundera, Havel, Hrabal, Nohavica		
Rozpozná základní rysy výrazného individuálního autorského stylu.	autorský styl	MV/4	
Argumentuje, proč považuje přečtenou knihu za hodnotné, nebo naopak konzumní dílo.	kýč, konzumní dílo		
Jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla, při rozboru textu využívá základní literární pojmy.	kompozice literárního díla		
Rozezná různé žánry literatury, na různých ukázkách určí jejich typické znaky.	autobiografie, reportáž		
S porozuměním používá pojmy ze světa divadla a filmu.	jeviště, dekorace, nápověda..., dějství, výstupy, scény		
Výrazně a s prožitkem recituje vhodné umělecké texty.	přednes vhodných literárních textů	OSV/2	
Vede si poznámky o přečtených knihách a výpisky z nich, formuluje dojmy z četby, z návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	čtenářský deník		
Porovná literární text a jeho adaptaci při filmovém zpracování.	filmová adaptace literárních děl		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk rozšiřuje nejen jazykovou složku vzdělání žáků soustavně prohlubovanou výukou mateřského jazyka, ale i jejich všeobecný kulturní rozhled jakožto předpoklad k otevřenosti, porozumění, toleranci a schopnosti chápat a oceňovat kulturní hodnoty nejen svého národa, ale i národů jiných. Zároveň přispívá k rozvoji intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků, jejich dovedností a návyků samostatné duševní práce a k celkové kultivaci jejich vyjadřování i chování.

Primárním cílem vyučování cizím jazykům je položit pevný základ komunikativní kompetence v příslušném cizím jazyce. Jde o vytvoření základu, na němž lze dalším studiem rozvíjet osvojení tohoto jazyka podle individuálních schopností a potřeb žáka, případně rozvíjet i znalost jazyků dalších.

Obsahem výuky je **systematické rozvíjení řečových dovedností** zahrnujících dovednosti receptivní, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, i dovednosti produktivní, tj. ústní a písemné vyjadřování, na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků. Při výuce anglického jazyka vychází škola z Evropského referenčního rámce pro jazyky (resp. Evropské jazykové portfolio). Vedle schopnosti komunikace, která je nástrojem při kontaktu s lidmi z různých částí světa, usnadňuje znalost jazyka rovněž práci s počítačem, Internetem apod. Proto je kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, pracují více s časopisy a anglickými knihami, konverzují spolu anglicky v celcích a ve skupinách. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Povinná časová dotace předmětu je ve všech ročnících 2. stupně 3 hodiny.

Předmětem Anglický jazyk procházejí neustále **průřezová témata**: Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh Sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice, tematický okruh - Morální rozvoj, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Multikulturní výchova – tematický okruh Multikulturalita. Jiná jsou naplňována prostřednictvím jednotlivých hodin nebo prostřednictvím miniprojektů. Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- Vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- za pomoci učitele nebo samostatně žáci vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- žáci analyzují a procvičují novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolé

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- rozvíjíme schopnosti žáků mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky využívat všechny prostředky a opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

- zapojujeme žáky do práce na projektech, při kterých využívají znalosti i z jiných předmětů
- vedeme žáky k porovnávání výsledků své práce se spolužáky, k jejich vyhodnocování a vyvozování osvědčeného postupu pro svou další práci
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů
- nabízíme žákům možnost pracovat s texty, které simulují různé problémové situace v životě

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům samostatně ústní i písemné prezentace v anglickém jazyce
- učíme žáky rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navazování kontaktů či vztahů s jinými lidmi
- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- umožňujeme žákům sdělovat své názory a pohledy na svět prostřednictvím projektů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v anglickém jazyce
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování v anglicky mluvícím prostředí, zásady slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- vedeme žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící společnosti
- umožňujeme žákům pracovat na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňovat kvalitu společné práce
- nabízíme žákům možnost porovnávat své chování v kolektivu s chováním postav v jednotlivých příbězích
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- necháváme žákům při práci s učebnicí dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny
- podporujeme sebedůvěru a sebeúctu

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k získání představy o zvycích a svátcích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- umožňujeme žákům poznávat v textech různé chování lidí, různé názory, projevy a hodnoty
- učíme žáky vyjadřovat své postoje k dění ve svém okolí
- vedeme žáky k prohlubování odpovědnosti za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- nabízíme možnost využívat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí humanitních a přírodních věd
- umožňujeme žákům samostatně nebo ve skupině pracovat při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- učíme žáky pracovat s učebnicí podle pravidelného schématu, vedeme je k systematické práci

- umožňujeme žákům pracovat na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce na projektu

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
6. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace.	Fráze greetings and meeting people Popis osob, věcí a míst, jednoduché informace v telefonní konverzaci pokyny: Come here, Close your book, Don't look,.	VMEGS/1,2	
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	porozumění jednoduchému textu na základě poslechu Téma: Classroom English		
MLUVENÍ			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Základní gramatické struktury, základní vztahy mezi slovy ve větě, sloveso HAVE GOT, množné číslo podstatných jmen, otázky typu How many., How much... časové otázky a odpovědi na ně: What's the time? It's ..., What day is it?		
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Přítomný čas prostý: oznamovací věta, tázací věta a zápor. Použití pomocných sloves do/does, don't/doesn't popis osoby: He's tall and slim. He wears glasses. He has got a short brown hair and... tematické okruhy: Nakupování, Rodina, Škola, Volný čas a záliby		
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	použití sloves: go, do, like, collect, play,.... pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdravy, představování sloveso CAN v oznamovací větě, otázce a v záporu		

	sloveso MUST v oznamovací větě, otázky typu Can I have...? Do you want anything to drink?, Do you like..?		
	číslovky 1-100		
	přítomný čas prostý v porovnání s přítomným časem průběhovým v oznamovací větě, v otázce a v záporu		
	základní gramatické struktury a typy vět, základní vztahy-umístění: Where is/ Where are..., There is/ There are..., sloveso TO BE ve všech osobách a číslech, otázky typu What's this?, Who's this?		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	tematické celky: Rodina, Školní předměty, Volný čas a záliby, Zvířata, Lidské tělo, Domov, Náš byt nebo dům, Město, Nákupy a Oblečení		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	práce na komunikačním projektu, popis rozličných věcí a osob, písemné vypracování vlastního rozvrhu hodin, popis různých míst,...		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	práce s krátkým a autentickým textem		
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	četba textů jednotlivých tematických okruhů, četba autentických textů: pohlednice, dopis, mail, krátké informace v časopisech		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
7. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc, přání, nakupování, popis osob, věcí a míst	VMEGS/1,2	Projekty: Můj mazlíček, Rok v mém životě, Nemoci
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	jazykové prostředky a funkce: Past simple tense of verb "TO BE", regular verbs, irregular verbs		
	jednoduché písně		
	Práce a porozumění textu přiměřené obtížnosti na základě poslechu		
MLUVENÍ			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Nakupování: základní gramatické struktury, základní vztahy mezi slovy ve větě, sloveso HAVE GOT (plné i krátké tvary), počítatelné a nepočítatelná podstatná jména	OSV/2	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	časové otázky a odpovědi na ně: What's the time? It's ..., What day is today?		
	Přítomný čas prostý a minulý čas prostý v oznamovací větě, záporu a otázce.	VMEGS/1, 2 MV/4	
	Minulý čas prostý (did/didn't), používání pravidelných a nepravidelných sloves		
	tematické okruhy: Rodina, Škola, Animals, Volný čas a záliby		
	pravidla komunikace v běžných každodenních situacích přiměřené obtížnosti	OSV/2 MKV/4	

	sloveso CAN a MUST v oznamovací větě, otázce a v záporu, v přítomném i minulém čase		
	řadové číslovky a jejich použití ve vyjádření data: Dates, Months	MKV/4	
	přítomný čas prostý v porovnání s přítomným časem průběhovým v oznamovací větě, v otázce a v záporu	VMEGS/1, 2	
	Wh – otázky kde, kdo, co: Where is/ Where are, What's this?, Who's this?	OSV/2 MV/4	
	odvodí význam podobných slov v kontextu, převede krátký příběh nebo část pohádky	MV/4	
	Téma: Everyday English	VMEGS/1, 2	
	tematický celek Rodina: základní gramatické struktury, slovosled, popis osob s použitím přídavných jmen		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	tematické celky: Přátelé a rodina, Osobní údaje, Nakupování, Shopping, Počasí a časové údaje, Lidské tělo a návštěva lékaře	VMEGS/1, 2	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	práce na komunikačním projektu, popis rozličných věcí a osob, písemné vypracování vlastního rozvrhu hodin, popis různých míst,...	MV/4	
	práce s krátkým a autentickým textem		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.			
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	četba textů jednotlivých tematických okruhů, četba autentických textů: pohlednice, dopis, mail, krátké informace v časopisech	VMEGS/1, 2	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	základní gramatické struktury: osobní a přivlastňovací zájmena, vyjádření přítomnosti, změna stavu, schopnosti a dovednosti,...		
	napsání neformálního dopisu, pohlednice, sestavení jednoduchého dotazníku, napsání jednoduchého sdělení	MV/4	
	práce s textem a mapou	MV/4	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
8. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí informacím v jednoduchých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	jazykové prostředky a funkce: Past simple tense of verb "TO BE", regular verbs, irregular verbs		miniprojekty: "Život v minulosti" "Můj oblíbený recept" "Moje země" "Valentine's day" "Volný čas" "Zábava"
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	tematické okruhy slovní zásoby: Zdraví, lidské tělo, Hospital		
	zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému, vyjádřit zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost pomocí "going to" (chystat se)	OSV/3	
	předložky a spojky ve větách, tvary sloves minulého času v kladných a záporných větách		
	jazykové prostředky a funkce: porovnání stejných věcí/kvalit, popisná přídavná jména		
MLUVENÍ			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Minulý a budoucí čas v kladných, záporných a tázacích větách		
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	jazykové prostředky: sloveso "muset/mít povinnost", frekvenční příslovce, příslovce s koncovkou -ly	OSV/2	
	výslovnost koncovky -ed u sloves v minulém čase, výslovnost nepravidelných sloves, oslabená výslovnost slov ve větě		
	komunikační situace: In the restaurant, Shopping, Date with my friend, Entertainment in my life	OSV/2	

	přízvuk ve frázích, rozlišování stejné a rozdílné hlásky, výslovnost některých specifických hlásek		
	jazykové prostředky: Stupňování přídavných jmen, porovnání za pomoci as...as, so...than, ...		
	tematické okruhy slovní zásoby. Entertainment, Daily routine, Free time, Customs, Records, Countries and continents, Clothes, Food and drinks, in the restaurant, recepies	VMEGS/1,2	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	předložky a spojky ve větách, tvary sloves minulého času v kladných a záporných větách		
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	tematické okruhy slovní zásoby. Entertainment, Daily routine, Free time, Customs, Records, Countries and continents, Clothes, Food and drinks, in the restaurant, Recepies	VMEGS/1,2	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	jazykové prostředky: vyjádření množství potravin, Articles, Countable and uncountable nouns	OSV/2	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Psaní dopisu, příprava jídla podle receptu		
	Pokyny, imperative, countable and uncountable nouns, porovnání věcí a kvalit, popisná přídavná jména		
	četba autentického materiálu, časopisů a novin	VMEGS/1,2	
	jazykové prostředky: Comparatives and superlatives of adjectives, porovnání za pomoci as...as, so...than, ...		
	jazykové prostředky: sloveso "muset/mít povinnost", frekvenční příslovce, příslovce s koncovkou -ly		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK
9. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí informacím v jednoduchých, poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	předložky a spojky ve větách, anglický slovosled, stupňování přídavných jmen a příslovce		
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.		VMEGS/2	
	jazykové prostředky: přirovnání pomocí přídavných jmen, zájmena osobní a přivlastňovací, Tenses - Present tense, Past tense, Present perfect simple, minulé příčestí, předložky a příslovce		
	Jazykové prostředky: podstatná jména, tvary sloves minulého, přítomného, budoucího a předpřítomného času v kladných, tázacích a záporných větách		
MLUVENÍ			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	komunikační situace: představení sebe a svého okolí, lokalizace místa nebo objektu, životní události		
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	tematické okruhy slovní zásoby: Family and friends, Personalities, Activities, Free time, Technology, My future,		
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Everyday English	VMEGS/2	
	jazykové prostředky: Present tense simple and countinuos, "-ing" forma pro "mít rád", vyjádření budoucnosti a popis budoucích plánů (chystat se něco dělat) "going to", výrazy s "have", určité a neurčité členy		
	jazykové prostředky: Past tense continuos, předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou, present perfect simple tense	VMEGS/1	

	tematické okruhy: Houses and flats, Rooms in the house, Furniture and things in the house, Times		
	komunikační situace a typy textů: osobní rozhodnutí, odmítnutí návrhu, filmová anotace, popis historické události, domluva a uspořádání záležitostí, osobní rada,...	MV/5	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ			
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	četba autentického materiálu, časopisů a novin, internetové zpravodajství, úvod do fonetické abecedy v anglickém slovníku	MV/1, 5	miniprojekty: Family, Free time, School subjects, Interesting country, Our future, Message about some accident, Capital of my country, My dream town, Guidebook of our town, Famous people of my country,....
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	budoucí čas v souvislosti s nabídkou a rozhodnutím		
	tematické okruhy slovní zásoby: Family and friends, Personalities, Activities,...		
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	práce s textem, předložky a spojky ve větách, pravidla pořadí slov ve větě, tvoření přídavných jmen příponami, stupňování příslovcí	MV /1	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	komunikační situace: nabídky, návrhy a rozhodnutí, předpovědi, tematické okruhy slovní zásoby: Transport, My future, Jobs, Livings,...		
	výslovnost samohlásek a souhlásek, dvojhlásek a trojhlásek, tichých hlásek, nepřízvučných hlásek, intonace v anglické větě		
	jazykové prostředky: Past tense continuous, předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou	VMEGS/1	
	tematické okruhy: Houses and flats, Rooms in the house, Furniture and things in the house, Times,.		
	komunikační situace: lokalizace místa nebo objektu		

	frázová slovesa, tematické okruhy slovní zásoby: dopravní značky, informativní cedule a nápisy	VMEGS/1	
	Present perfect simple tense s "někdy" a "nikdy"		
	Everyday English		

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je realizován v 7., 8. a 9. ročníku, vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Umožňuje žákům osvojit si základy komunikativní kompetence v druhém cizím jazyce. Výuka je zaměřena na rozvoj základních řečových dovedností, na poslech s porozuměním a na ústní vyjadřování. Pozornost se ovšem věnuje také čtení a jednoduchému písemnému projevu.

Hlavní cíle vzdělávacího oboru:

- vnímání a postupné osvojování jazyka k získání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku
- získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjení pozitivního vztahu k německému jazyku a jeho chápání jako zdroj pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- Ve vyučovacím předmětu další cizí jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium a praktický život
- analyzujeme a procvičujeme novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z potřeb uplatnění jazyka v každodenních běžných situacích
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Ke kompetencím k řešení problémů:

- umožníme žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, rozvíjíme schopnost mluvit v cizím jazyce s cizím člověkem
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce
- žáci procvičují gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím jsou vedeni k efektivnímu a logickému vyjadřování se

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- připívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Ke kompetencím občanským:

- umožňujeme žákům získat představu o zvycích a svátcích v německy mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- dáváme jim dostatek příležitostí pracovat samostatně nebo ve skupině při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
7. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Vyhledá v textu základní informace o osobách. Rozumí jednoduchému rozhovoru na téma představení. Vyplní jednoduchý formulář. Představí sebe a svého kamaráda. Odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného.	fonetika: fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti tematické okruhy: pozdravy, křestní jména, rodina, bydliště, země		
Přečte zprávu o škole. Vybere správnou odpověď na otázku. Vede se spolužákem krátký rozhovor.	mluvnice: číslovky 0 - 20, slovosled v oznamovací a tázací větě, časování slovesa „být“ v přítomném čase tematické okruhy: kamarádi, škola, dny v týdnu	MKV/4	
Rozumí základním informacím o osobách. Vypráví jednoduchým způsobem o své rodině. Vyjmenuje měsíce a roční období.	mluvnice: člen určitý, člen neurčitý, přivlastňovací zájmeno „můj“, časování pravidelných sloves v přítomném čase, číslovky 20 - 100, časování slovesa „mít“ v přítomném čase, osobní zájmena tematické okruhy: členové rodiny, povolání, měsíce, roční období	VDO/2	
Přečte jednoduchý text na téma volný čas. Vyjádří, kolik je hodin. Pojmenuje některé potraviny a nápoje. Popíše svůj týdenní program.	mluvnice: časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase, řadové číslovky, určování času tematické okruhy: volný čas, denní program, jídlo a pití	EV/4	
Doplní do textu chybějící informace. Vyhledá v textu požadovanou informaci.	mluvnice: množné číslo podstatných jmen, rozkazovací způsob tematické okruhy: nákupy, jídlo a pití		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Rozumí jednoduchému rozhovoru v nákupním centru. Pojmenuje obchody a zboží v nákupním centru. Vyjadřuje souhlas/nesouhlas. Pojmenuje oděv typický pro jednotlivá roční období. Napíše krátký text o tom, jaké oblečení nosí.	mluvnice: časování pravidelných sloves v přítomném čase, číslovky 1 - 1000, vyjádření souhlasu/nesouhlasu tematické okruhy: nákupy, oblékání, roční období		
Přečte jednoduchý text na téma bydlení, volný čas. Doplň do textu chybějící informace. Pojmenuje místnosti v bytě.	mluvnice: množné číslo podstatných jmen, předložky tematické okruhy: bydlení, volný čas		
Pojmenuje části lidského těla. Vyjádří, co ho bolí. Přečte jednoduché sdělení o zdravém životním stylu.	tematické okruhy: lidské tělo, zdraví a nemoci		
Přečte rozhovor s turistou. Doplň do textu chybějící informace. Vybere správnou odpověď na otázku. Osloví dospělého a zeptá se ho na cestu. Pojmenuje důležité budovy ve městě.	mluvnice: zeměpisné názvy, předložky ve spojení se zeměpisnými názvy tematické okruhy: realie německy mluvících zemí (Berlín), budovy ve městě		
Napíše pozvánku na vánoční oslavu. Vybere správné dokončení vět v jednoduchém textu.	tematické okruhy: svátky (Vánoce, Velikonoce)	MKV/3	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK
9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Přečte jednoduchý text na téma počasí. Rozumí jednoduché předpovědi počasí. Požádá o zopakování informací. Pojmenuje dopravní prostředky.	tematické okruhy: počasí, dopravní prostředky		
Pojmenuje některé lidské vlastnosti. Popíše svého nejlepšího kamaráda. Doplní do textu chybějící informace. Vyjádří, co se mu líbí a nelíbí.	mluvnice: časování sloves v přítomném čase, přídavné jméno v přísudku, přivlastňovací zájmena tematické okruhy: lidské vlastnosti, lidské tělo		
Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na téma volný čas a pracovní aktivity. Vypráví o svých aktivitách ve volném čase.	tematické okruhy: volný čas, denní program		
Doplní do textu chybějící informace. Vypráví, jak strávil prázdniny a jaké bylo počasí.	gramatika: vyjádření minulosti (préteritum, perfektum vybraných sloves) tematické okruhy: dovolená/prázdniny, cestování, ubytování		
Napíše krátké vyprávění na téma já a média. Řekne, která média jsou pro něj důležitá. Přečte rozhovor s turistou. Doplní do textu chybějící informace. Vybere správnou odpověď na otázku. Navrhne program školního výletu.	tematické okruhy: média, hudba, internet, televize, četba mluvnice: zeměpisné názvy, předložky ve spojení se zeměpisnými názvy tematické okruhy: realie německy mluvících zemí - Německo	MKV/1	

6.2.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Svým obsahem navazuje vzdělávací obsah 2. stupně na 1. stupeň základního vzdělávání. Matematiku chápeme především jako prostředek řešení úloh. Matematika poskytuje žákům vyjadřovací prostředky k popisu kvantitativních stránek světa, jak ho poznávají v běžném životě i v ostatních předmětech, pomáhá jim i v orientaci v prostoru, v němž žijí.

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni.

Časová dotace v 6., 7., 8. a 9. ročníku je 5 vyučovacími hodinami týdně.

Výuka je realizována v domovských třídách a dle stanoveného rozpisu je využívána učebna informatiky.

Vzdělávací obor **Matematika a její aplikace** je členěn na tyto tematické okruhy:

práce s číslem a početní operace na prvním stupni, práce s číslem a proměnnou na druhém stupni, dále geometrii v rovině a v prostoru, závislosti, vztahy a práce s daty, řešení problémových úloh. Klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Ve vyučovacím procesu využíváme kromě práce frontální také metody zaměřené na samostatnost žáků, na řešení problémů a skupinovou práci.

Specifické cíle:

- rozvíjení paměti, představivosti a logického myšlení žáků
- aplikace vzorců a početních úkonů při řešení slovních úloh v praktickém životě
- poskytnutí poznatků a dovedností, které jsou nezbytným předpokladem k poznávání ekonomiky, techniky, přírodních jevů a k využití počítačů
- formování volných vlastností (vytrvalost, přesnost, důslednost, vynalézavost, schopnost sebekontroly)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek atp.
- vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, metod řešení úloh), které efektivně využívají při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Ke kompetencím k řešení problémů:

- nabízíme žákům dostatek úloh vyplývajících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k používání známých a osvědčených postupů při aplikaci v obdobných nebo nových úkolech a problémech
- promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objeování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Ke kompetencím komunikativním:

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolu i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme žáky k používání matematického jazyka, mat. symboliky, k orientaci v grafech, tabulkách, diagramech
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k ochotě diskutovat o problému, spolupracovat a respektovat druhé
- umožňujeme žákům práci ve skupinách i ve dvojicích
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Ke kompetencím občanským:

- nabízíme žákům situace k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy)
- vedeme žáky k zodpovědnému chování k sobě samému a druhým
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Ke kompetencím pracovním:

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se bude učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s papírem)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadanému úkolu, úplné dokončení práce

Ke kompetencím digitálním:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
6. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<p>Provádí početní operace v oboru přirozených čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem). Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p>	<p>Přirozená čísla Přirozená čísla, jejich zobrazení na číselné ose menší, větší, menší nebo rovno, větší nebo rovno čtení a zápis čísla v desítkové soustavě čísla a číslice porovnávání zaokrouhlování početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, násobení a dělení 10, 100, 1000) převody jednotek délky a obsahu slovní úlohy</p>	OSV/1 VMEGS/1	
<p>Provádí početní operace v oboru racionálních čísel (desetinná čísla). Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem). Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel (desetinná čísla). Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p>	<p>Desetinná čísla Zlomek Čtení, zobrazení na číselné ose porovnávání zaokrouhlování početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, násobení a dělení 10, 100, 1 000) převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu, objemu slovní úlohy</p>	OSV/1 VMEGS/1	
<p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem). Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p>	<p>Dělitelnost přirozených čísel prvočíslo, číslo složené dělitel, násobek znaky dělitelnosti (2, 3, 5, 10) rozklad na součin prvočísel nejmenší společný násobek největší společný dělitel slovní úlohy</p>	OSV/1	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<p>Využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p>	<p>Rovinné útvary body, úsečky, přímky, polopřímky, délka úsečky, střed úsečky, osa úsečky</p>	OSV/1	

	kružnice, kruh, obdélníky, čtverce, trojúhelníky		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Obvody a obsahy obvod a obsah čtverce a obdélníku slovní úlohy	OSV/1	
Využívá potřebnou matematickou symboliku. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Úhel Pojem, rýsování, přenášení Velikost, Jednotky velikosti úhlu a jejich převody (stupeň, minuta) ostrý, pravý, tupý, přímý měření a odhad velikosti úhlu výpočet velikostí úhlů početní operace s velikostmi úhlů (početně i graficky) osa úhlu vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé úhly	OSV/1	
Využívá potřebnou matematickou symboliku. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar.	Souměrnost osová souměrnost shodné útvary - teoreticky i v praxi osově souměrné útvary	OSV/1	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Trojúhelník Trojúhelníky: rovnostranný, rovnoramenný, obecný, ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý trojúhelníková nerovnost součet vnitřních úhlů trojúhelníku vnitřní a vnější úhly trojúhelníku výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	OSV/1	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	Tělesa krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel	OSV/1	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Krychle a kvádr základní charakteristika a vlastnosti zobrazení, síť povrch a objem krychle a kvádrů slovní úlohy	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
7. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU Desetinná čísla, dělitelnost	OSV/1	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel (zlomky). Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem). Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Zlomky zlomek, celek a část čtení, zápis zobrazení na číselné ose rozšiřování a krácení, základní tvar porovnávání zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla početní operace převrácené číslo, složený zlomek slovní úlohy	OSV/1	
Provádí početní operace v oboru celých čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Celá čísla Čtení, zápis Zobrazení na číselné ose absolutní hodnota celého čísla porovnávání opačné číslo početní operace slovní úlohy	OSV/1	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem). Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Racionální čísla záporná desetinná čísla a záporné zlomky zobrazení na číselné ose porovnávání početní operace slovní úlohy	OSV/1	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem). Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	Poměr rozšiřování a krácení rovnost poměrů poměr v základním tvaru změna v poměru (zvětšení, zmenšení)	OSV/1	

	rozdělení v poměru postupný poměr měřítko plánu a mapy slovní úlohy		
Zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem). Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Procenta procenta výpočet procentové části, základu a počtu procent trojčlenka úrok promile slovní úlohy	OSV/1	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Přímá a nepřímá úměrnost přímá úměrnost nepřímá úměrnost trojčlenka slovní úlohy pravoúhlá soustava souřadnic v rovině tabulka, graf přímé a nepřímé úměrnosti	OSV/1	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Shodnost, souměrnost shodnost geometrických útvarů, trojúhelníků osová souměrnost, osově souměrné útvary středová souměrnost, středově souměrné útvary načrtne a sestrojí obraz ve středové a osově souměrnosti	OSV/1	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá věty o shodnosti trojúhelníků. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Trojúhelník Trojúhelníky: rovnostranný, rovnoramenný, obecný, ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý Konstrukce (náčrt, rozbor, konstrukce) shodnost trojúhelníků (věty sss, sus, usu) obvod, obsah	OSV/1	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Čtyřúhelníky a rovnoběžníky rozdělení, výšky, úhlopříčky, kosočtverec, kosodélník, konstrukce obvod a obsah rovnoběžníků (náčrt, rozbor, konstrukce)	OSV/1	

<p>Užívá věty o shodnosti trojúhelníků. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>			
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá věty o shodnosti trojúhelníků. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<p>Lichoběžník obecný, rovnoramenný, pravouhlý konstrukce (náčrt, rozbor, konstrukce), výška obvod a obsah</p>	OSV/1	
<p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>Tělesa - hranol načrtnutí, síť rozdělení, vlastnosti povrch a objem hranolů slovní úlohy</p>	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU Racionální čísla, trojčlenka, procenta, hranoly	OSV/1	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	Druhá mocnina a druhá odmocnina pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin umocňování a odmocňování z paměti určení druhých mocnin a odmocnin (odhadem, výpočtem (druhá mocnina), pomocí tabulek, kalkulátoru) Mocniny s přirozeným mocnitelem čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (sčítání, odčítání, součin, podíl) mocnina součinu a podílu mocnina mocniny zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	OSV/1	
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Pythagorova věta a její užití znění Pythagorovy věty zápis P.V. pro libovolný pravouhlý trojúhelník určení zda daný trojúhelník je pravouhlý (výpočtem) výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku (odvěsny, přepony) užití Pythagorovy věty v rovině, v prostoru užití Pythagorovy věty- úlohy z praxe	OSV/1	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota proměnná, výraz s proměnnými	OSV/1	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Mnohočleny jednočlen, dvojčlen, trojčlen, čtyřčlen mnohočlen, člen mnohočlenu sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů rozklad mnohočlenu na součin	OSV/1	

	vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů vzorec pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Lineární rovnice rovnice s jednou neznámou levá a pravá strana rovnice, kořen rovnice (řešení rovnice) ekvivalentní úpravy rovnic řešení lineárních rovnic řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích výpočet neznámé ze vzorce	OSV/1	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.	Základy statistiky základní statistické pojmy statistické šetření (statistický soubor, jednotka, znak a jeho hodnota, četnost znaku, relativní četnost) diagramy (sloupkový, kruhový), grafy aritmetický průměr, modus, medián	OSV/1 EV/3, 4	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Kružnice a kruh pojem - kružnice, kruh vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta (konstrukce pravoúhlého trojúhelníku, sestrojení tečny z bodu ke kružnici) délka kružnice a obvod kruhu obsah kruhu slovní úlohy	OSV/1	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne obraz jednoduchých těles v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Válec pojem - válec a jeho síť povrch a objem válce slovní úlohy	OSV/1	

<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<p>Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa úsečky, soustředné kružnice), vzdálenost bodu od přímky konstrukce trojúhelníků (využívá výšku nebo těžnici) konstrukce čtyřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník s využitím výšky) (náčrt, rozbor, konstrukce, postup konstrukce)</p>	<p>OSV/1</p>	
--	---	--------------	--

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA
9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU Výrazy, mnohočleny, obvod a obsah rovinných útvarů (i pravidelné mnohoúhelníky), povrch a objem hranolů a válce, konstrukční úlohy	OSV/1	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Rovnice a soustava rovnic Lineární rovnice s jednou neznámou slovní úlohy o pohybu, o společné práci Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metoda sčítací, dosazovací a kombinovaná pro řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých slovní úlohy o směsích slovní úlohy	OSV/1	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Finanční matematika procenta základní pojmy z finanční matematiky – úrok, daň, úroková míra, kapitál, vklad, jednoduché úrokování slovní úlohy	OSV/1	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Funkce příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, tabulky, grafy, nákresy, schémata pravoúhlá soustava souřadnic pojem funkce definiční obor, obor hodnot zadání funkce (tabulka, graf, rovnice) lineární funkce, konstantní funkce, přímá a nepřímá úměrnost grafické řešení soustavy rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy	OSV/1	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Podobnost podobnost, shodnost věty o podobnosti trojúhelníků – sss, sus, uu	OSV/1	

	podobnost v praxi měřítko		
<p>Účelně využívá kalkulátor.</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles.</p> <p>Načrtne obraz jednoduchých těles v rovině.</p> <p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>Tělesa jehlan, kužel, koule – síť, náčrt, povrch, objem, slovní úlohy</p>	OSV/1	

6.2.3 Informatika

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovského informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušenosti s jinými softwary, spolupráce s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které žákům pomohou při praktické práci s technikou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dokončení

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty).
- při komunikaci dodržíme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu, naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat.
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zapojujeme žáky do soutěží
- uplatňujeme a využíváme získané informace v ostatních předmětech
- seznamujeme žáky s možnostmi využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
6. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Data, informace a modelování Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Jednodušší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu Ke kódování využívá i binární čísla.</p>	<p>Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO</p>		
<p>Informační systémy Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplňuje podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.</p>	<p>Data v grafu a tabulce Evidenci dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p>		
<p>Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.</p>	<p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>		

<p>Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.</p>	<p>Vytvoření programu Opakování Podprogramy</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
7. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Algoritmizace a programování V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.</p>	<p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>		
<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Používá souřadnice pro programování postav. Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.</p>	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>		
<p>Data, informace a modelování Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku. Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy. Pomocí orientovaných grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.</p>	<p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	MV/5	
<p>Digitální technologie Nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje.</p>	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p>		

<p>Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě. Porovná různé metody zabezpečení účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.</p>	<p>Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
8. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Algoritmizace a programování. Podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol. Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost. Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby. Ovládá výstupní zařízení a senzory robota. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota.</p>	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>		
<p>Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej. Přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji. Používá opakování, rozhodování, proměnné. Ovládá výstupní zařízení desky. Používá vstupy ke spuštění a řízení běhu programu. Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá. Vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit.</p>	<p>Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu</p>		
<p>Informační systémy Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). Řeší problémy výpočtem s daty. Připíše do tabulky dat nový záznam. Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy. Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA
9. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Algoritmizace a programování Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>		
<p>Digitální technologie Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat. Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní. Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti. Vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu. Diskutuje o cílech a metodách hackerů. Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.</p>	<p>Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p>	MV/7	

	<p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e mail, e- shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>		
--	---	--	--

6.2.4 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací předměty **Dějepis a Občanská výchova**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací předmět **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací předmět **Občanská výchova** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost

- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis patří do oblasti **Člověk a společnost**.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho úkolem je seznámit žáky se základními událostmi, pojmy, procesy a osobnostmi obecných i českých dějin v takovém rozsahu a takovým způsobem, aby pochopili dějiny nikoliv jako sled dávno minulých událostí, ale jako odkaz minulých generací. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Dějepis přispívá k rozumovému, citovému, etickému i estetickému vývoji žáků a k jejich postupnému včleňování do světa znalostí, norem a hodnot společnosti, v níž žijí. Důraz je kladen na národní dějiny jako součást širšího – evropského kulturního okruhu. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu.

Žák má pochopit následnost a současnost v historickém dění a uvědomit si povahu historické datace, která je daná kulturní tradicí.

Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu.

Časová dotace předmětu je v 6., 7. a 8. ročníku 1 hodina týdně, v 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení k jejich využívání v procesu učení
- rozvíjíme schopnost operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Ke kompetencím k řešení problémů:

- analyzujeme problémové situace, vedeme k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učíme vyhledávat informace k řešení problému a využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme k formulaci a vyjádření své myšlenky a názoru v logickém sledu
- rozvíjíme souvislé a kultivované vyjadřování
- porovnáváme různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- nabízíme žákům dostatek možností spolupracovat ve skupině, přispívat k diskusi
- vedeme k posuzování odlišných názorů a oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek

Ke kompetencím občanským:

- podporujeme respektování přesvědčení druhých lidí, odmítání útlaku a krutého zacházení
- klademe důraz na pochopení principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností zařazováním vhodných příkladů vedeme žáky k respektování, ochraně a oceňování našich tradic, kulturního i historického dědictví
- posilujeme vytváření pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost

Ke kompetencím pracovním:

- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- uvádíme příklady využití znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Ke kompetencím digitálním:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
6. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	význam zkoumání dějin		
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti.	historické prameny		
Pojmenuje instituce, kde se zdroje informací shromažďují.	muzea, archivy		
Orientuje se v historické mapě a na časové ose.	historický čas a prostor		
Řadí historické epochy v chronologickém sledu.	práce s časovou osou		
Charakterizuje život a kulturu pravěkých lidí.	starší doba kamenná - vznik člověka, předchůdci člověka, vznik náboženství a umění		
Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	mladší doba kamenná - zemědělství, chov dobytka pozdní doba kamenná doba bronzová a železná		
Uvede příklady archeologických kultur na našem území. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací.	střední Evropa v pravěku rasy, jazyky vznik nejstarších států	MKV/3, EV/2	
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	starověké státy - Mezopotámie, Egypt, státy Předního východu, Indie, Čína antické Řecko antický Řím	VMEGS/3	
Zhodnotí na konkrétních příkladech přínos antické kultury.	nejstarší státy - literatura, náboženství, umění, vzdělanost		
Vysvětlí podstatu antické demokracie.	vývoj nejstarších států, uspořádání, společnost	VDO/2	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
7. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	stěhování národů		
Porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko - slovanské a islámské kulturní oblasti.	byzantská říše franská říše arabský svět a islám Avaři a Slované Sámoval říše	VMEGS/2, 3	
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Velká Morava počátky českého státu vývoj českého státu poslední Přemyslovci Britské ostrovy a Skandinávie Kyjevská Rus Zlatá Horda Moskevská Rus počátky polského a uherského státu vláda Lucemburků	VDO/2, VMEGS/3, MKV/2	
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	křesťanství v raném středověku	MKV/2	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	společnost ve středověku	EV/3	
Uvede příklady románské a gotické kultury.	románská a gotická kultura	VMEGS/3, MKV/2	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
8. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka.	italská renesance		
Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce na tyto požadavky.	reformační hnutí v Evropě	OSV/3	
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	husitská revoluce		
Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	objevné plavby a jejich důsledky		
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Jiří z Poděbrad Jagellonci český stát v habsburské monarchii habsburská monarchie v zápasech o postavení velmocí	VDO/2, VMEGS/3	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	třicetiletá válka habsburská monarchie a české země po třicetileté válce		
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	rozmach Španělska a boj Nizozemí za nezávislost východní Evropa v 16. století Anglie v 16. a 17. století anglická revoluce kontinentální mocnosti v době vrcholu panovnického absolutismu vznik USA	VDO/2	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	renesance barokní kultura rokoko kultura 1. pol. 19. století kultura v pol. 19. století		
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, charakterizuje modernizaci společnosti.	změny v hospodářství 16. století rozvoj vědy a změny ve společnosti předpoklady přechodu k průmyslové společnosti průmyslová revoluce	EV/3	

Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Velká francouzská revoluce napoleonské války Evropa po napoleonských válkách habsburská monarchie po Vídeňském kongresu	VMEGS/3	
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	české země v době národního obrození		
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	revoluční rok 1848 jedenocení Itálie a Německa	VMEGS/3	
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	hospodářské a politické změny 2. pol. 19. století		
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií.	východní Evropa občanská válka v USA habsburská monarchie v letech přestavby	MKV/5	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
9. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	první světová válka - příčiny, průběh, situace po první světové válce průběh druhé světové války		
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	hlavní rysy světových dějin v prvním poválečném desetiletí světová hospodářská krize svět ve třicátých letech	VDO/2	
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	vývoj Ruska na začátku 20. století život v SSR mezi světovými válkami svět v meziválečném období vznik fašismu v Itálii a v Německu ohrožení Československa fašismem okolnosti vzniku 2. světové války začátek a průběh 2. světové války	VMEGS/1	
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	cesta k 1. světové válce svět v meziválečném období vznik fašismu	VDO/4, MKV/5	
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	české země Rakousko - uherské monarchii české země za 1. světové války rozpad Rakousko – Uherska vznik československého státu Československo ve 20. letech třicátá léta v Československu ovládnutí Československa Německem situace v českých zemích za 2. světové války boj Čechů proti německé okupaci osvobození Československa	MKV/4,5	
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	jednání o uspořádání světa po ukončení 2. světové války mezinárodněpolitické změny ve světě po 2. světové válce poválečné uspořádání Československa	MKV/4	

	<p>mezinárodně politické události v 2. polovině 20. století</p> <p>vývoj SSSR a zemí v jeho sféře vlivu</p> <p>nastolení komunistické moci v Československu</p> <p>50. léta v Československu</p> <p>uvolňování diktátorského komunistického režimu v Československu v 60. letech</p> <p>komunistická "normalizace" v Československu v 70. a 80. letech</p>		
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	<p>vývojové rysy západních států</p> <p>pohled na Evropu a proces jejího sjednocování</p>	VMEGS/3	
Posoudí postavení rozvojových zemí.	<p>proces dekolonizace ve světě a postavení nově vzniklých států</p>		
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	<p>politické změny ve světě a v Československu od poloviny 80. let do poloviny 90. let</p> <p>úspěchy a objevy dosažené lidstvem</p> <p>závažné problémy ohrožující lidstvo</p> <p>státně politické změny ve světě</p>		

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných událostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

6. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně

7. ročník – 1 vyučovací hodina týdně

8. ročník – 1 vyučovací hodina týdně

9. ročník – 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- knihovna
- učebna PC
- ostatní učebny
- veřejná prostranství mimo školu

Vyučující využije různých forem a metod práce k tomu, aby žáci dosáhli požadovaných klíčových kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, reprodukce textu, diskuse, testy, samostatná práce, soutěže, dramatizace, projekty, PC, video
- besedy
- dotazníky – interview

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojujeme získané poznatky do širších tematických celků a nalézáme souvislosti
- učíme žáky hodnotit získané poznatky, třídít je a vyvozovat z nich závěry
- pracujeme s aktivizačními metodami, podporujícími jejich samostatnou práci
- využíváme skupinové a individuální práce vedoucí k jejich samostatnosti a vzájemné kooperaci
- využíváme zpětné vazby pro objektivní sebehodnocení i hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- učíme žáky tvořivě přistupovat k řešení problémů, vyhledávat vhodné informace a pracovat s nimi
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a k obhajování svých stanovisek

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vhodně a kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k dovednosti naslouchání druhým lidem, k respektování názorů ostatních i kritickému vnímání a hodnocení jednání jiných lidí
- učíme žáky využívat vhodné technologie ke komunikaci
- vytváříme situace, v nichž žáci řeší problémy vycházející z každodenního života

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- vedeme žáky k upevnění kladných mezilidských vztahů
- navozujeme takové situace, ve kterých si žáci uvědomují potřebu vzájemného respektu a vzájemné pomoci

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky poznávat legislativu a obecné morální zákony a vedeme je k jejich správné aplikaci v praktickém životě
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních a k formování svých volných a charakterových vlastností a k zodpovědnosti za vlastní činy
- dbáme na to, aby žáci dodržovali pravidla slušného chování
- zapojujeme žáky do různých projektů

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- vytváříme situace, ve kterých se žáci aktivně spolupodílejí na přípravě aktivit pro spolužáky (projektové dny, školní časopis...)
- vybíráme takové úkoly, při kterých žáci pracují s informacemi týkajícími se jejich budoucích povolání
- dáváme žákům prostor k ujasňování svých představ o vhodné volbě dalšího studia

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Vytváří a upravuje digitální obsah
- Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
6. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Domov a rodina - pojem rodina - funkce rodiny - příbuzenské vztahy - náhradní rodinná péče - vzájemná pomoc, důvěra - konflikty v rodině		
Objasní potřebu tolerance ve škole, respektuje způsoby chování a myšlení druhých, zaujímá tolerantní postoje.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše škola - život ve škole - práva a povinnosti žáků - žákovská samospráva - společná pravidla a normy - význam vzdělání	OSV/2,3 VDO/1 MV/6	
	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše obec, region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů	EV/4	
Respektuje odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše vlast - pojem vlast, vlastenectví - zajímavá a památná místa - významné osobnosti - státní symboly - státní svátky a významné dny		

Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Lidská setkání a vztahy mezi lidmi - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti	VDO/2,3 MKV/2,3 OSV/2,3	
Přistupuje kriticky k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Kulturní život - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce	MV/1,4	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví - hospodaření s penězi		
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory - investice - úvěry - splátkový prodej - rozpočet státu, typy rozpočtu - význam daní		
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Peníze, banky a jejich služby - formy placení - aktivní a pasivní operace - úročení, pojištění - produkty finančního trhu, investování		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
8. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC - osobnost člověka - osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter - temperament, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - vnímání, prožívání a poznávání sebe i druhých - sebehodnocení - životní cíle a plány</p>		
<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci - obrana státu - orgány a instituce státní správy a samosprávy</p>	VDO/4	
<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Principy demokracie - znaky demokratického řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb</p>		
<p>Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte a jejich ochrana - lidská práva a práva dětí v dokumentech - poškozování lidských práv - šikana a diskriminace</p>		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů.	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu ČR - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů - právní norma a předpis		
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní vztahy, protiprávní jednání - základní práva spotřebitele - styk s úřady - druhy a postihy protiprávního jednání - korupce - trestní postížitelnost - porušování předpisů		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR	VMEGS/1,2,3	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Globalizace - projevy, - významné globální problémy	EV/3	

6.2.5 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je procesem poznávání, rozvíjení intelektuální a manuální dovednosti, který mají žáci poznat při výuce a uplatňovat ve svém dalším životě.

K uskutečnění těchto záměrů by mělo přispívat i to, že chceme ve výuce používat co nejčastěji jednoduché předměty denní potřeby, a tak bourat v současnosti rozšířené představy, že fyzikální zákony mají platnost omezenou na prostor učebny fyziky, laboratoř a fyzikální přístroje, zatímco skutečný svět se řídí jinými, „vlastními“ zákony. Jednotlivá probíraná fyzikální témata budou vycházet z otázek, úkolů a potřeb denní praxe.

Cílem výuky je v první řadě vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznávání a rozvíjení intelektuálních operací žáků, které překračují hranice fyziky. Specifickým cílem předmětu je postup, kdy si žáci osvojují především na základě pozorování, měření a experimentování nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi.

Fyzika jako věda je základem všech ostatních přírodovědných i technologických disciplín, a proto je důležité, aby žáci pocítili její dílčí propojení s jinými předměty – matematikou, přírodovědou, zeměpisem, chemií a okrajově s cizím jazykem, tělesnou výchovou, výtvarnou výchovou.

Přehled cílových okruhů:

Látky a jejich vlastnosti

Pohyb a síla

Elektrické a magnetické jevy

Světelné a zvukové jevy

Tepelné jevy

Energie a její přeměny

Země a vesmír

Časová dotace v jednotlivých ročnících

6. ročník – 2 vyučovací hodiny / týden

7. ročník – 2 vyučovací hodiny / týden

8. ročník – 1 vyučovací hodiny / týden

9. ročník – 1 vyučovací hodina / týden

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- při výuce žákům objasňujeme cíle učení
- nalézáme a objevujeme s žáky uspokojení z nových poznatků
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z jejich zkušeností a potřeb, a tak posilujeme jejich motivaci pro učení (zejména v komunikaci)
- kromě skupinových a frontálních činností využíváme i individuální práci, která vede děti k samostatnosti
- učíme žáky prezentovat před ostatními výsledky své či skupinové práce

- poskytujeme dětem stálou zpětnou vazbu, učíme je objektivnímu sebehodnocení i k hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy (umění plánovat, uspořádat a realizovat své záměry)

Ke kompetencím komunikativním:

- prostřednictvím skupinové práce a kooperativního učení dáváme žákům ve výuce možnost vzájemné cílené komunikace s ostatními spolužáky
- vedeme žáky k vhodnému používání komunikačních prostředků – fyzikální pomůcky, počítač, Internet
- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali srozumitelně a fyzikálně (ústně i písemně) s ohledem na cíl

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování
- vedeme žáky k zdolávání záměru s maximálním úsilím, nebát se neúspěchu
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci, vzájemnou pomoc ve skupině

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat, vhodnou formou prosazovat svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vedeme žáky ke společné práci směřující k určitému cíli

Ke kompetencím pracovním:

- při výuce vedeme žáky k soustředění na práci

Ke kompetencím digitálním:

- vedeme žáky k práci s digitálními měřidly
- učíme žáky používat modely i animace z otevřených zdrojů dat
- učíme žáky sledovat pohyb těles za použití digitální techniky a počítačového softwaru
- učíme žáky používat počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles
- učíme žáky vyhledávat a třídit data ke zvolenému tématu, pracovat s počítačovou simulací
- učíme žáky kriticky posuzovat data z otevřených zdrojů
- učíme žáky vysvětlovat pomocí digitálních modelů vnitřní pohybu částic
- učíme žáky bádát pomocí počítačové simulace stavby látek, vnitřního pohybu částic v tělese, změn skupenství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
6. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Látky a tělesa		
Rozliší na konkrétních příkladech pojmy těleso a látka a skupenství. Zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné či plynné. Charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plyných. Charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které jej charakterizují – difuze atd.	těleso a látka rozdělení látek – skupenství vlastnosti látek v závislosti na jejich složení neustálý neuspořádaný pohyb částic	OSV/1	CH-fyzikální vlastnosti (8. roč.) CH-atom (8. roč.) CH-iontová vazba (8. roč.) CH-částicové složení látek (8. roč.)
	Měřené veličiny		
Vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou. Uvede hlavní jednotku délky – metr, některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km), změří danou délku vhodným délkovým měřidlem a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku objemu – m ³ , některé její díly a násobky (cm ³ , dm ³), změří daný objem odměrným válcem a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku objemu kapalných a plyných těles – litr, některé její díly a násobky (ml, cl, dl, hl), změří objem tělesa v „dutých“ jednotkách. Uvede hlavní jednotku hmotnosti – kilogram, některé její díly a násobky (mg, g, dkg, q, t), změří hmotnost tělesa na vahách a zapíše výsledek. Uvede hlavní jednotku času – sekunda, vedlejší jednotky času – min, hod, den, změří čas na stopkách a zapíše výsledek. Uvede jednotku teploty - °C, změří teplotu těles teploměrem a zapíše výsledek. Umí používat vzorec pro výpočet hustoty $\rho = m: V$. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	fyzikální veličina jednotky a měření délky jednotky a měření objemu jednotky a měření hmotnosti jednotky a měření času jednotky a měření teploty jednotky a výpočty hustoty ($\rho = m: V$)	OSV/1	M – výpočet prům. hodnoty (6. roč.) M – měření délky úseček, jednotky délky (6. roč.) M – objem kvádrů a krychle (6. roč.) Z – časová pásma (6. roč.) CH – fyz.vlastnosti látek (8., 9., roč.)
Pozoruje změny rozměrů těles při jejich zahřívání či ochlazování. Usoudí, zda se délka či objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší.	Teplotní roztažnost - změna rozměrů (délka, objem) těles při jejich zahřívání či ochlazování	OSV/1	

<p>Ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso. Ověří existenci magnetického pole v daném místě a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso. Uvede druhy magnetických pólů u magnetu. Charakterizuje magnetické pole Země. Charakterizuje gravitační sílu a ověří existenci gravitační síly Země. Charakterizuje gravitační pole Země.</p>	<p>elektrický náboj elektrická síla a elektrické pole magnety přírodní a umělé magnetická síla - magnetické pole magnetu gravitační síla, gravitační pole Země</p>	<p>OSV/1</p>	
<p>Charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy. Objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními. Charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch. Vytváří a pozoruje zdroje zvuku.</p>	<p>elektrina v domě, elektrické spotřebiče zásady správného užívání elektrických spotřebičů jak se chránit před elektrickým spotřebičem Zvukové děje - podstata vzniku zvuku zdroj zvuku</p>		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
7. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Pohyb těles		
Objasní klid a pohyb tělesa jako stálost resp. proměnnost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu. Z konkrétního příkladu pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu.	pohyb a klid tělesa	OSV/1	
Změří dráhu uraženou tělesem a zapíše výsledek. Uvede jednotky času sekunda, minuta, hodina, den, rok a převádí tyto jednotky. Změří čas a zapíše výsledek. Pozoruje konkrétní rovnoměrné a nerovnoměrné pohyby. Rozezná na základě předložených či změřených hodnot dráhy a času, zda jde o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný. Experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a doby. Používá vztah $v = s : t$ pro rychlost při řešení problémů a úloh, převádí jednotky v . Vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti.	dráha jako délka trajektorie uražená tělesem čas a jeho jednotky rychlost rovnoměrného pohybu a nerovnoměrného pohybu jednotky rychlosti a jejich převádění	OSV/1	M – výpočet prům. hodnoty (6. roč.) M – rovnice o jedné neznámé Pc – vyjádření grafem závislosti dvou veličin
	Síla		
Posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí. Uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly - newton (síla, kterou Země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0.1 kg), některé její díly a násobky, převádí jednotky síly. Znáznorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti. Určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek. Změří danou sílu siloměrem.	vzájemné působení těles a jeho projevy síla, její jednotka znázornění síly		

<p>Charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa. Používá vztah mezi gravitační silou a hmotností. $F_g = m \cdot g$ při řešení problémů a úloh. Pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole v jeho daném místě a její jednotkou. Určí pomocí olovnice svislý směr. Charakterizuje tlakovou sílu jako sílu působící kolmo k ploše. Uvede hlavní jednotku tlaku – pascal, některé její díly a násobky, převádí jednotky tlaku. Používá vztah pro tlak $p = F : S$ při řešení problémů a úloh. Využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem. Určí graficky a výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech.</p>	<p>gravitační síla a výpočet její velikosti gravitační pole, svislý směr tlaková síla tlak - jeho jednotka, výpočet tlaku třecí síla - síla smykového tření a její souvislost s tlakovou silou, obsahem, drsností a materiálem třecích ploch skládání dvou sil stejných a opačných směrů působících na těleso</p>	<p>OSV/1</p>	
	<p>Světelné jevy</p>		
<p>Pozná co je světelný zdroj, rozliší optická prostředí, rozezná stín a polostín. Využívá zákon o přímočarém šíření světla a zákon odrazu světla při řešení úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo lomí ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.</p>	<p>zdroje světla, optická prostředí, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce, odraz světla na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, lom světla spojkou a rozptylkou, rozklad bílého světla hranolem</p>		
<p>Rozlišuje tyto tlaky, správně je přiřadí. Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů. Popíše na jednoduchých příkladech, jak funguje hydraulické zařízení, jak se uplatňuje Pascalův zákon.</p>	<p>Mechanické vlastnosti tekutin- kapaliny, plyny hydrostatický a atmosférický tlak, Archimédův zákon - vztlaková síla, potápění, vznášení a plování těles v klidných tekutinách Pascalův zákon a hydraulická zařízení</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Energie		
Uvede hlavní jednotku práce – joule, výkonu – watt, některé jejich díly a násobky, převádí jednotky práce a výkonu, používá vztah pro výpočet práce $W = F \cdot s$, používá vztah pro výpočet výkonu $P = W: t$ při řešení problémů a úloh.	práce - jednotky a výpočet pohybová a polohová energie, jejich jednotky		
Uvede hlavní jednotku výkonu – watt, některé jeho díly a násobky, převádí výkonu. Používá vztah pro výpočet výkonu $P = W: t$ při řešení problémů a úloh.	výkon - jednotky a výpočet		
Charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic. Uvede základní skupenské přeměny látek – tání, tuhnutí, kapalnění. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	vnitřní energie tělesa přeměny skupenství látek tání a tuhnutí krystalické látky, teplota tání vypařování a var, teplota varu kapalnění	OSV/1	CH – změny skupenství
	Elektrická energie		
Charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy. Objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními.	elektrický spotřebič výroba elektrické energie, elektrárna přenosová soustava elektrické energie první pomoc při úrazu elektrickým proudem		
	Elektromagnetické děje		
Objasní podstatu elektromagnetické indukce. Sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu.	elektromagnetická indukce elektrický obvod a jeho hlavní součásti	OSV/1	
Rozliší pokusně vodič od izolantu. Obecně charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic.	vodiče a izolanty	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FYZIKA

9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Elektromagnetické děje		
<p>Objasní podstatu elektromagnetické indukce.</p> <p>Objasní podstatu stavby a funkce transformátoru.</p> <p>Užívá vztah mezi počtem závitů cívek transformátoru a napětím na nich při řešení problémů a úloh.</p> <p>Charakterizuje střídavý proud jako proud, u něhož se mění jeho velikost a směr a princip jeho vzniku (otáčení závitu ve stejnorodém magnetickém poli).</p> <p>Charakterizuje periodu střídavého proudu či napětí.</p> <p>Charakterizuje kmitočet střídavého proudu či napětí a uvede jeho jednotku – hertz.</p> <p>Určí kmitočet ze znalosti periody a naopak.</p> <p>V uvedeném časovém průběhu harmonického střídavého proudu (napětí), vyznačí jeho periodu a libovolnou okamžitou hodnotu.</p> <p>Změří střídavý elektrický proud ampérmetrem.</p> <p>Změří střídavé elektrické napětí voltmetrem.</p> <p>Uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) a jejich funkce.</p> <p>Ojasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními.</p>	<p>elektromagnetická indukce</p> <p>transformátor, primární a sekundární cívka transformátoru</p> <p>jednofázový alternátor</p> <p>výroba elektrické energie, elektrárna</p> <p>přenosová soustava elektrické energie</p> <p>první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	<p>OSV/1</p> <p>EV/4</p>	<p>M - rovnice o jedné neznámé</p>
<p>Objasní podstatu PN-přechodu, podstatu stavby a funkce polovodičové diody.</p> <p>Pracuje s voltampérovou charakteristikou polovodičové diody.</p>	<p>podstata vedení elektrického proudu v polovodičích</p>		

<p>Charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomu. Charakterizuje štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí. Charakterizuje řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh). Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech, adekvátně reaguje.</p>	<p>Energie</p> <p>jaderná energie, jaderné záření popis jádra, štěpení jader uranu, řetězová reakce jaderný reaktor, jaderná elektrárna ochrana za mimořádných událostí, situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV/3 EV/2,4 MV/2,6</p>	<p>CH- stavba atomu, izotopy, nuklidy, chemické reakce</p>
<p>Pozoruje šíření zvuku v prostředí. Charakterizuje šíření zvuku v prostředí jako proces zhušťování a zředování prostředí, spojený s přenosem energie. Uvede, že rychlost zvuku závisí na druhu prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh. Pozoruje tóny a jejich výšky. Charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním těles a výšku tónu jako jeho kmitočet, tedy počet kmitů pravidelně chvějícího tělesa za sekundu. Pozoruje odraz zvuku. Charakterizuje odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny. Charakterizuje infrazvuk a ultrazvuk a jejich využití. Pozoruje různou hlasitost zvuku. Charakterizuje hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí a uvede, že hlasitost zvuku závisí na vzdálenosti našeho ucha od zdroje zvuku a na prostředí, v němž se zvuk šíří. Charakterizuje hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním těles a možnosti potlačování nadměrného hluku v našem životním prostředí. Pozoruje kmitavé pohyby, používá vztahy pro frekvenci a periodu kmitavého pohybu, charakterizuje jednotlivá vlnění.</p>	<p>Zvukové děje</p> <p>šíření zvuku v různých prostředích rychlost zvuku a její souvislost s druhem prostředí, v němž se zvuk šíří, a s teplotou prostředí tón, výška tónu odraz zvuku na překážce zvuková ozvěna hlasitost zvuku pohlcování (absorpce) zvuku hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka kmitání (perioda, frekvence, kmitavý pohyb) a vlnění (druhy vlnění, vlnění v pevných látkách a tekutinách)</p>	<p>OSV/1</p>	

	Vesmír		
<p>Uvede, že sluneční soustava je tvořena Sluncem, planetami, které kolem něj obíhají pod vlivem jeho gravitačního pole po uzavřených křivkách, dále měsíci planet, dalšími malými planetkami, meteoroidy a kometami.</p> <p>Vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách.</p> <p>Charakterizuje hvězdy jako vesmírná plynná tělesa, v nichž je vysoký tlak a teplota a která vysílají záření vznikající při slučování jader atomů, jež ve hvězdách probíhá.</p> <p>Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.</p> <p>Charakterizuje Slunce jako hvězdu.</p> <p>Charakterizuje pojem světelného roku jako dráhu uraženou světlem za rok a používá tento pojem při řešení problémů a úloh.</p>	<p>sluneční soustava a její složení</p> <p>charakteristika pohybů planet ve sluneční soustavě</p> <p>hvězdy, podstata jejich složení a vyzařování</p> <p>světelný rok</p>	MV/2	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vede žáky k poznávání chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Jsou vedeni k ochraně přírody i vlastního zdraví.

Chemie přispívá s ostatními přírodovědnými předměty k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Chemie je vyučována v 8. a 9. třídě.

V každém ročníku je určena 2 hodinová týdenní dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborných učebnách vybavených videoprojektorem, zpětným projektoem, počítači s přístupem na Internet, interaktivní tabulí.

Základními formami výuky jsou výklad, prezentace pokusů, tematické diskuse, referáty, prezentace žáků na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- umožňujeme žákům osvojit si obecně užívané termíny, symboly, znaky
- prostřednictvím vhodně zvolených zadání učíme žáky poznat smysl osvojování postupů pro běžný život
- učíme žáky vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat
- pomáháme žákům hledat vlastní postup při řešení problémů

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení složitějších chemických reakcí ve dvojicích, v menší skupině
- prostřednictvím společné práce se žáci učí komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme žákům samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitů sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky ke stanovování pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k uvědomění si své školní povinnosti v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně

- učíme žáky tomu, aby poskytovali podle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích
- vedeme žáky k pochopení výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky bezpečně používat chemikálie a pomůcky a dodržovat je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- požadujeme, aby žáci dodržovali pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k výsledkům, které dosáhli, ke stanovení kritérií hodnocení vlastní práce

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu CHEMIE
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie. Rozliší fyzikální tělesa a látky. Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. Popíše vlastnosti látek. Rozpozná vlastnosti látek a jejich změny. Uvede zásady bezpečnosti práce v chemické pracovně. Vysvětlí význam R vět a S vět. Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi.</p>	<p>Úvod do výuky chemie jako věda, význam a historie bezpečnost práce v chemii chemické metody vlastnosti látek</p>	OSV/1	mezipředmětové vztahy - F
<p>Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. Použije v souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený. Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. Rozpozná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství. Zhodnotí význam vody na Zemi. Vysvětlí oběh vody v přírodě. Vysvětlí princip hašení. Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření.</p>	<p>Směsi, voda a vzduch různorodé a stejnorodé směsi oddělování složek směsí voda v přírodě výroba pitné vody čistota vody vzduch: složení a vlastnosti čistota ovzduší hoření</p>	EV/2	mezipředmětové vztahy - F, Z, Př, M
<p>Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. Popíše složení atomu. Popíše vznik kationtu a aniontu a neutrálních atomů. Používá značky a názvy běžně používaných chemických prvků. Vysvětlí, co udává protonové číslo. Vyhledává v tabulkách názvy k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky.</p>	<p>Částicové složení látek a chemické prvky molekuly, atomy proton, neutron, elektron elektronový obal a jeho chemické změny v chemických reakcích názvy a značky prvků vlastnosti a použití vybraných prvků protonové číslo periodická soustava prvků ionty</p>		mezipředmětové vztahy - F

Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce.	Chemické reakce a chemické rovnice reaktanty (výchozí látky a produkty) zákon zachování hmotnosti molární hmotnost chemická rovnice faktory ovlivňující rychlost reakcí		mezipředmětové vztahy - M, F
Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. Napiše z názvu vzorce oxidů a naopak. Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.	Dvoupřvkové sloučeniny Oxidy oxid: siřičitý, sírový, uhelnatý, uhličitý, vápenatý, dusný, dusičitý názvosloví oxidační číslo použití a význam oxidů	EV/3	mezipředmětové vztahy - Z, PŘ
Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech. Popíše vlastnosti, použití a význam NaCl. Napiše název halogenidu ze vzorce a naopak.	Halogenidy fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy názvosloví halogenidů		
Určí oxidační číslo v atomech prvků v sulfidech. Zapiše z názvu vzorce a naopak. Popíše využití sulfidů.	Sulfidy názvosloví použití a výskyt		mezipředmětové vztahy - PŘ
Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. Zapiše z názvu vzorce a naopak. Rozliší kyselé a zásadité pH pomocí indikátoru pH. Změří pH pomocí universálního indikátorového papírku.	Kyseliny kyselina: chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví pH, indikátory pH		mezipředmětové vztahy - Z, PŘ
Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů. Popíše první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami. Zapiše vzorce z názvů a naopak.	Hydroxidy hydroxid: sodný, draselný, vápenatý názvosloví použití v průmyslu		mezipředmětové vztahy - Z
Popíše neutralizaci známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. Zapiše z názvů vybraných solí vzorce a naopak. Uvede příklady uplatnění solí v praxi. Vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou.	solí a neutralizace vznik solí podstata neutralizace názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů		
Uvede příklad průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních poživ. Reaguj adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	Hospodářsky významné látky průmyslová hnojiva stavební pojiva (malta, sádra, beton) keramika situace hromadného ohrožení	EV/3	mezipředmětové vztahy - Z

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu CHEMIE
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vysvětlí pojmy oxidace a redukce. Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. Popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství. Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsob ochrany ocelových výrobků před korozí. Rozliší podstatu galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití.	Redoxní reakce oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza		mezipředmětové vztahy - F
Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a použití. Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí. Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami.	Energie a chemická reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva: ropa, uhlí, zemní plyn	EV/2	mezipředmětové vztahy -Př, Z, F
Rozliší anorganické a organické látky. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty.	Uhlovodíky alkany, alkeny, alkyny, arény průmyslové zpracování ropy	EV/2	mezipředmětové vztahy - Př, Z
Rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků. Rozliší uhlovodíkový zbytek. Rozliší a zapíše vzorce: metanolu, etanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, etylesteru kyseliny octové, formaldehydu, acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek. Uvede výchozí látky a produkty esterifikace. Rozliší esterifikaci mezi ostatními chemickými reakcemi.	Deriváty uhlovodíků halogenderiváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery esterifikace		Mezipředmětové vztahy - Z, Ov,
Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka, posoudí význam těchto látek pro zdravou výživu.	Přírodní látky sacharidy tuky bílkoviny vitamíny	OSV/1, EV/2	Mezipředmětové vztahy - Př

<p>Rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. Uvede příklady názvů plastů, jejich vlastností a použití.</p>	<p>Plasty a syntetická vlákna polyethylen, polypropylen, polystyrén, PVC polyamidová a polyesterová vlákna</p>	<p>EV/3</p>	
<p>Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemickou výrobu. Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší. Zachází bezpečně s mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti. Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument.</p>	<p>Chemie a společnost otravné látky biotechnologie a enzymy léčiva drogy detergenty potraviny chemie a životní prostředí</p>	<p>EV/4, MV/2, OSV/3</p>	<p>mezipředmětové vztahy - PŘ, Z, Ov pokusy: šampony, prací prášky, Orbit</p>
<p>Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek, jejich označení. Zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí nebezpečí související s touto výrobou. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<p>Havárie s únikem nebezpečných látek látky výbušné, toxické a hořlavé zásady chování při úniku nebezpečných látek</p>	<p>EV/4, OSV/1</p>	

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Přírodopis** motivuje žáky k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytuje základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Přírodopis je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů, resp. skupina organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi.

Výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Přírodopis se vyučuje v 6. – 9. třídách.

Hodinové dotace v jednotlivých ročnících:

6. třída - 2 vyučovací hodiny

7. třída - 1 vyučovací hodina

8. třída - 2 vyučovací hodiny

9. třída - 1 vyučovací hodina

Většina hodin přírodopisu probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Část výuky je vedena ve specializovaných učebnách vybavených videem, projektorem, počítačem a přístupem na Internet a interaktivní tabulí.

Základními formami výuky jsou výklad, řízený rozhovor, pozorování a prezentace ukázek (přírodniny, videoprojekce, zpětný projektor, počítačová simulace), doplněných tematickými diskusemi a referáty žáků.

Výchovně vzdělávací strategie předmětu:

Ke kompetencím k učení:

- učíme žáky samostatně pracovat s textem, zpracovávat referáty
- vedeme žáky k získávání informací z digitálních technologií a tím si vytvářet komplexní pohled na přírodní vědy a rozvíjet svou samostatnost při práci
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě
- používá obecně užívané termíny, propojuje je do širších celků z dalších vzdělávacích oblastí

Ke kompetencím k řešení problémů:

- podporujeme žáky při hledání a nacházení nových přístupů a nových řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně komunikovali o problémech a biologických souvislostech
- vyžadujeme, aby se žáci vyjadřovali jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- učíme žáky řešit úlohy, při kterých využívají kombinace různých komunikačních technologií (tisk, televize, Internet)
- společně s žáky vytváříme takové situace, ve kterých dokážou vysvětlit, čemu se naučili

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme žákům podílet se na skupinové diskusi o výsledcích práce (jednotlivce nebo skupiny), rozvíjet schopnosti v sociálním kontextu, sebekriticky hodnotit sama sebe

- vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel pro práci skupiny i pro samostatnou práci
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme situace, ve kterých jsou žáci příkladem ostatním ve vztahu k přírodě
- na příkladech z praxe přibližujeme žákům výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Ke kompetencím pracovním:

- v rámci výuky vedeme žáky k práci s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- požadujeme, aby žáci dodržovali pravidla pracovního řádu
- motivujeme žáky k dokončování úkolů ve sjednané kvalitě a termínech

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
6. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Výživa dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	EV/2	mezipředmětové vztahy Ch, F, Z
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organizmy jednobuněčné a mnohobuněčné rozmnožování		
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka.	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití		
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	členovci: Pavoukovci - Křížák, Sekáč, Roztoči; Korýši - Rak říční a bahenní, mořští korýši, drobní korýši vzdušníkovi: Mnohonožky, Stonožky hmyz - s proměnou dokonalou (blechy, brouci, motýli, dvoukřídlí, blanokřídlí) hmyz - s proměnou nedokonalou (stejnokřídlí, rovnokřídlí, síťokřídlí, vši, vážky, ploštice) Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem zjednodušené určovací klíče, atlasy, založení herbáře a sbírek).		
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologický významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost		
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Projevy chování živočichů		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
7. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana jednobuněčné, mnohobuněčné, nahosemenné, krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné		
Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	řasy, sinice, kvasinky Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami, lišejníky – výskyt a význam	EV/2	
	Mechorosty kapradorosty: plavuně, přesličky, kapradiny		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod opylení, oplození zástupci v naší přírodě (smrk, borovice, jedle, modřín, jalovec,)		
	krytosemenné rostliny základní orgány rostlin - kořen, stonek, list, květ, plod rostliny jednoděložné - lipnicovité, liliovitě rostliny dvouděložné - růžovité, bobovité, miříkovité, hvězdnicovité, brukvovité, břizovité, bukovité, vrbovité léčivé rostliny jedovaté rostliny		VV

	ochrana přírody botanické zahrady přírodní parky a chráněná území v ČR	EV/3	Z 8. tř.
--	--	------	----------

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů. Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy. Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (určovací klíče, atlasy, práce na PC a Internetu).	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby obojživelníci plazi, ptáci savci) obratlovci kruhoústí paryby ryby - hospodářsky významné sladkovodní a mořské obojživelníci		Z
	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost stavba těla a funkce jednotlivých orgánů, způsob života - trávicí, dýchací, vylučovací, rozmnožovací soustava, krevní oběh plazi ptáci savci etologie živočichů chráněná zvířata domestikovaná zvířata		VV
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	zařazení člověka do systému soustava opěrná a pohybová oběhová soustava dýchací soustava trávicí soustava vylučovací soustava (močové ústrojí, kůže) řídicí soustava (NS, hormony) Fylogeneze a ontogeneze člověka - Rozmnožování člověka rozmnožování a vývoj jedince Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie.		Z, VV, TV, CH

	nakažlivé choroby		
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	původ a vývoj člověka		Z

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vysvětlí stavbu Země.	Vznik a stavba Země		Z, F, VV
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. Zhodnotí praktický význam nerostů a hornin.	Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků nerosty - vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití horniny - vyvřelé, usazené, přeměněné		Z
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů vč. geologického oběhu hornin i oběhu vody. Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost.	Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	EV/2	F, M
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik životě, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Organizmy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému. litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra geologická období Země	EV/1	VV, Z
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	základy ekologie a životního prostředí chráněná území	EV/3	Z
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi. Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území ochrana ovzduší		VV, F

	ochrana vody ekologické katastrofy a jejich předcházení		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady přenosu dědičnosti v praktickém životě. Objasní pojmy: gen, genetika, chromozom, proměnlivost, DNA.	genetika pohlavní a nepohlavní rozmnožování (shrnutí - rostliny, živočichové) fyziologie rozmnožování (chromozomy, dělení buněčného jádra) dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení šlechtitelství a chovatelství J. G. Mendel, Mendelovy zákony		

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody a jejich dílčích jevů, v návaznosti na učivo prvouky a vlastivědy. Výuka žáků probíhá v kmenových třídách. Žákům se dostává možnosti zkoumání přírody jako systému, jehož dílčí celky jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci se učí zkoumat jevy probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky přírodních jevů, umět popisovat, vysvětlovat a odpovídat na zadané otázky. Výuka zeměpisu vede děti k podchycení a rozvíjení zájmů o existenci planety Země a všech jevů s ní souvisejících. Zeměpisným učivem 2. stupně prostupuje tématický okruh geografických informací, zdrojů, dat, kartografie a topografie. Geografický a kartografický jazyk je tak rozvíjen postupně od 6. ročníku. Žáci se učí vyhledávat, srovnávat, hodnotit, popisovat, sestavovat a seřazovat geografická data dle zadaného učiva. Velké přiblížení a pochopení učiva je pomocí ICT.

Časová dotace předmětu:

- 6. třída - 1 vyučovací hodina týdně
- 7. třída - 1 vyučovací hodiny týdně
- 8. třída - 1 vyučovací hodiny týdně
- 9. třída - 1 vyučovací hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- prostřednictvím zeměpisného učiva a volbou vhodných metod vedeme žáky ke schopnosti plánovat a organizovat si své vlastní učení
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáky využívat poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytvářet si tak na učivo komplexní pohled
- učivo žákům prezentujeme různými způsoby a metodami

Ke kompetencím k řešení problémů:

- ve vyučovacích hodinách zadáváme vyhledávání informací (z map, grafů, tabulek a jiných názorných pomůcek)
- pro podporu výuky využíváme i multimediální prostředky (prezentace stránky, vypracování testů na PC apod.)
- během vyučovací hodiny poskytujeme žákům možnost vybrat si z nabízených způsobů přednesení učiva
- při řešení problémů umožňujeme žákům volbu a výběr řešení na základě společného zeměpisného útvaru

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme dětem, aby uvažovaly a jednaly dle svých samostatných představ, dovedly si obhájit svůj názor, komunikovat na bázi zadaného problému nebo úkolu
- snažíme se, aby se žáci výstižně a kultivovaně vyjadřovali formou prezentací či referátů a besed a učili se naslouchat a vhodně reagovat na promluvy svých spolužáků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky v souvislosti s probíraným učivem k uvědomění si významu a jedinečnosti života na planetě Zemi
- umožňujeme jim pochopit specifika a odlišnosti, jak geografické a regionální, tak společenské, hospodářské
- podporujeme u žáků uvědomění si významu a sounáležitosti ve vztahu ke své vlasti
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Ke kompetencím personálním a sociálním:

- umožňujeme žákům pracovat v týmu (skupinová práce, debata, diskuse...)
- vedeme je k odpovědnému přístupu k sobě samým i druhým a chápání rozdílných potřeb jednotlivců

Ke kompetencím pracovním:

- dáváme žákovi možnost vlastního rozvoje, samostatné práce s mapou, atlasem, PC, apod.
- vedeme žáky k získávání informací z různých oblastí - věd přírodních, humanitních, životního prostředí a dalších. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali aktivně využívat a používat různé materiály a pomůcky vzhledem k dosažení daného cíle

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
6. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Sluneční soustavy		
Objasní vznik a vývoj vesmíru, velký třesk, kosmické objekty, gravitační síla. Definuje, co je to hvězda, souhvězdí. S porozuměním užívá pojmy: Slunce, planeta, planetka, měsíc, kometa, meteor, meteorit atd. Popisuje důsledky dopadu slunečních paprsků na lidstvo, dovídá se informace o přirozené družici Země.	Vesmír Vesmír a jeho vývoj Hvězdy a souhvězdí Sluneční soustava	EV/2, OSV/1	
Objasní rozdíl mezi Měsícem a měsícem. Uvede základní pohyby Měsíce, vyjmenuje fáze.	Měsíc Planeta Země	OSV/1	kalendář
	Znázorňování Země		
Prokáže názorně tvar planety Země. Definuje glóbus, tvar Země. Dělí glóbusy podle obsahu na fyzické a politické. Definuje poledníky, rovnoběžky, zeměpisnou síť, zeměpisnou polohu, zemské póly, obratníky, polární kruhy, jejich význam. Orientuje se v důsledcích pohybů Země na živé organismy. Vysvětlí příčiny střídání dne a noci. Vysvětlí příčiny střídání 4ročních období. Zhodnotí souvislosti o ročních obdobích v návaznosti na zeměpisné souřadnice. Pojmenovává místa, ve kterých se vyskytují polární dny a noci. Přiměřeně vysvětlí, co je příčinou vzniku polární dne a noci. Orientuje se v časových jednotkách a časových pásmech.	Glóbus zmenšený model Země Orientace na Zemi – poledníky a rovnoběžky Země v pohybu Oběh Země kolem Slunce – roční období Polární den a polární noc, roční období. Čas na Zemi	OSV/1	glóbus, kalendář, mapy turistické, topografické apod.
	Mapy		
Rozlišuje dle barev tvary zemského povrchu. Definuje, co je to mapa a měřítko mapy. Dělí mapy podle obsahu. Zvládá pojmy zeměpisných souřadnic, zvládá určovat zeměpisnou polohu daného místa na Zemi. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace z atlasu. Používá jmenný rejstřík atlasu pro vyhledávání různých míst. Pracuje s názvy, vysvětlivkami a legendou mapy.	Mapování zemského povrchu Určení zeměpisné polohy daného místa na mapě Jsou všechny mapy stejné? Atlas, práce s atlasem Jak se mapy tvoří Časová pásma	OSV/1 VMEGS/2	atlas světa, mapy

Učí se určovat časový rozdíl mezi velkoměsty západní a východní polokoule.			
	Krajina a krajinná sféra		
Definuje pojem krajinná sféra. Vlastními slovy popíše vznik a vývoj planety. Rozlišuje specifické prvky přírodní krajinné sféry. Snaží se popsat jejich vzájemnou souvislost.	Úvod – Krajina a krajinná sféra a její složky	EV/2 OSV/1	
Definuje litosféru. Vyhledává na mapách oceány a světadíly, určuje jejich velikost. Popíše zemětřesení, sopečná činnost a další pojmy. Uvádí závažné důsledky sopečné činnosti. Seznamuje se se zemětřesnými pojmy – magma, láva, sopečný kužel, seizmograf. Objasní pojem zemský povrch a jeho vznik – působení vnějších a vnitřních činitelů. Člení zemský povrch podle nadmořské výšky. Porovnává informace o vzniku vrásových a kerných pohoří, jejich rozdílu.	Litosféra – stavba zemské kůry, dna oceánů Zemské těleso Litosféra v pohybu – zemětřesení a sopečná činnost Utváření a dotváření zemského povrchu Tvary zemského povrchu Horotvorné procesy, zvětrávání, eroze	EV/1	referát, obrázky pohoří kerných a vrásových
Definuje atmosféru, její ochranné funkce, vrstvy. Chápe a poznává, proč má atmosféra význam pro život na Zemi. Dovídá se, že počasí je stav atmosféry v určitý okamžik. Popíše počasí jako okamžitý stav atmosféry a meteorologii jako vědní obor. Učí se vypočítávat průměrnou denní či měsíční teplotu v návaznosti na učivo statistiky. Seznamuje se s názvy hlavních meteorologických jevů, jež v atmosféře vznikají. Vysvětlí vznik větru, rozumí pojmům pasát, monzun, cyklón. Vysvětlí význam podnebí v jednotlivých oblastech Země. Lokalizuje jednotlivé podnebné pásy a zeměpisné šířky, které je ohraničují.	Atmosféra – složení vzdušeného obalu Pocasi Průměrná denní teplota Informace meteorologů Jak vzniká vítr Podnebí Země	EV/2	teploměr, mapa klimatických poměrů světa
Definuje hydrosféru a hydrologii jako vědu. Vysvětluje, kde všude je a jaký význam pro člověka má voda. S porozuměním užívá pojmy: vodní tok, řeka, oceán, vodní nádrž (v mapě vyhledává příklady). Dovídá se o největších vodních plochách vody slané a sladké. Rozdělí podpovrchovou vodu, popíše zásoby sladké vody. Popíše vodní oběh. Vymezí pohyb vody v oceánech. Užívá pojmy: pramen, ústí, průtok, říční síť, hlavní tok, povodí, úmoří, záplava, povodeň. Určuje dle mapy světa názvy zálivů, průlivů, úžin, kanálů, bezodtokových oblastí a dalších zeměpisných pojmů.	Hydrosféra Význam vodstva pro člověka Je vody na zemi dostatek? Zásoby vody Pohyb vody na Zemi Členitost pevninského pobřeží	EV/2	mapa světa

<p>Definuje pedosféru. Objasní vznik půdy, vyjmenuje půdotvorné činitele. Seznamuje se s pojmy černozem, červenozem, žlutozem atd. Umí vysvětlit rozdíl mezi půdním typem a půdním druhem.</p>	<p>Pedosféra – vznik, význam a kvalita půdy Půdní obal Země Půdní druhy a půdní typy – rozdělení půdního obalu Země</p>	<p>EV/2</p>	<p>mapa světa – pedosféra</p>
<p>Definuje biosféru. Vysvětluje význam světla a tepla pro život na Zemi v různých nadmořských výškách. Vyjmenuje základní podmínky života. Objasní pojmy přírodních typ krajiny a výškový stupeň. Snaží se rozlišit pojmy ledovec, tání, pohyby ledovců oproti pojmům deštný prales, plantáž, savana, prairie, pampa atd. Popíše život v oceánech. Zhodnotí přeměnu tajgy či stepí v úrodné krajiny. Přemýšlí a aplikuje, jak zkulturnit přírodní krajinu, v níž žije.</p>	<p>Biosféra Život na Zemi – složky biosféry Přírodní krajiny – krajiny tropických lesů a sněhu Život v oceánech Krajiny ovládané člověkem</p>	<p>EV/2, EV/1</p>	<p>referát</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
7. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Člověk na Zemi		
Definuje pojem krajinná sféra. Určí přibližný počet obyvatel. Vyjmenuje a popíše lidské rasy. Používá pojmy národ, národní a světový jazyk. Vyjmenuje hlavní světové náboženství. Vysvětlí, co je to stát, dělí státy podle státního zřízení.	Úvod – člověk na Zemi Obyvatelstvo a sídla Obyvatelstvo Národ, jazyk, náboženství, stát	EV/3 MKV/1	mapa obyvatelstva
Popíše dva základní typy sídel (venkovské a městské). S porozuměním používá pojmy: národ, národní a světový jazyk. Definuje základní sektory hospodářství a HDP. Objasní, co je to zemědělství, vyjmenuje základní typy zemědělství a hospodářských zvířat. Dělí přírodní suroviny na neobnovitelné a obnovitelné. Dělí průmysl na průmyslové odvětví a obory. Definuje služby jako nevýrobní činnost.	Sídla Hospodářská činnost člověka Zemědělství, rybolov, lesní hospodářství Nerostné suroviny a průmysl Služby	EV/3 OSV/1	mapa světa
Definuje pojem doprava, vyjmenuje základní druhy dopravy. Podle mapy popíše členitost, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny. Určuje na mapě horské masívy, nížiny, veletoky. Určí závislost rozmístění obyvatelstva a popíše jejich základní znaky. Zná strukturu obyvatelstva (Indiáni) v návaznosti na filmy a učivo dějepisu. Vyjmenuje základní znaky hospodářství.	Doprava a spoje Kontinenty a světadíly Amerika – světadíl západní polokoule Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství	OSV/1 VMEGS/2 EV/1	mapa Ameriky
Vysvětlí na příkladu USA a Kanady hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky regionů. Pracuje s mapou Severní Ameriky – pouště, pohoří, nejvyšší hory, řeky, jezera. Vysvětlí postavení USA ve světovém hospodářství. Vyjmenuje členitost Střední Ameriky. Vyjmenuje členitost Jižní Ameriky.	Severní Amerika – největší státy sev. Ameriky – Kanada, USA Střední Amerika Jižní Amerika – největší státy		

Ostatní spolužáky seznamuje s největšími zeměmi Jižní Ameriky, jejich státním zřízením, významu pro svět, lidstvo, sport.			
<p>Uřčí pomocí zeměpisných souřadnic umístění světadílů na světových polokoulích. Pracuje s atlasem Afriky.</p> <p>Podle mapy popíše členitost, povrch, podnebí, vodstvo Afriky.</p> <p>Popíše základní znaky obyvatelstva Afriky.</p> <p>Vyjmenuje základní znaky hospodářství Afriky.</p> <p>Dělí Afriku do 5 regionů: arabská severní Afrika, chudé země Sahelu, země Guinejského zálivu a povodí Konga, horská východní Afrika, jižní Afrika.</p> <p>Na modelových příkladech států vysvětlí základní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky regionů.</p>	<p>Afrika – nejteplejší světadíl</p> <p>Přírodní podmínky</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Hospodářství</p> <p>Regiony Afriky</p>	OSV/1 VMEGS/2 EV/1	mapa Afriky
<p>Ukáže na mapě světa kontinent Euroasie.</p> <p>Podle mapy popíše členitost, povrch, podnebí, vodstvo Asie.</p> <p>Popíše základní znaky obyvatelstva Asie.</p> <p>Dělí Asii do 7 oblastí.</p> <p>Na modelových příkladech států vysvětlí základní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky jihozápadní Asie.</p>	<p>Asie</p> <p>Asie přírodní podmínky</p> <p>Obyvatelstvo Asie</p> <p>Hospodářství Asie</p> <p>Jihozápadní Asie</p>	OSV/1 VMEGS/2 EV/1	mapa Asie
<p>Objasní hlavní fyzicko-geografické a socioekonomické znaky oblasti Kavkazu.</p> <p>Na modelovém státu Indie objasní hlavní znaky této oblasti a jižní Asie.</p> <p>Na modelových státech Singapur, Thajsko a Indonésie objasní hlavní znaky jihovýchodní Asie.</p>	<p>Kavkaz</p> <p>Jižní Asie</p> <p>Jihovýchodní Asie</p>		
<p>Lokalizuje jednotlivé státy východní Asie.</p> <p>Na příkladu států Čína, Mongolsko, Japonsko vysvětlí znaky východní Asie. Seznamuje se s historií a významem státu Čína. Pojmenuje japonské ostrovy, objasní význam Japonska pro svět.</p> <p>Na příkladu Kazachstán a Afghánistán vysvětlí hlavní znaky centrální Asie a Sibiře.</p>	<p>Východní Asie – nejlidnatější země světa Čína</p> <p>Centrální Asie</p> <p>Severní Asie a Sibiř</p>		
<p>Uřčí polohu kontinentu Austrálie.</p> <p>Podle mapy popíše členitost, povrch, podnebí, vodstvo.</p> <p>Seznamuje se na základě výkladu s pojmem vegetační kryt, živočichové a rostlinstvo světadílů.</p> <p>Popíše základní znaky obyvatelstva Austrálie.</p> <p>Uřčuje osídlení světadílů a rozdělení na státní území a teritoria.</p>	<p>Austrálie a Oceánie</p> <p>Austrálie</p> <p>Přírodní podmínky Austrálie – nejsušší světadíl</p> <p>Obyvatelstvo Austrálie</p> <p>Hospodářství Austrálie</p>	OSV/1 VMEGS/2 EV/1	mapa Austrálie a Oceánie
Ukáže na mapě světa Oceánii.	Oceánie	OSV/1	mapa Oceánie, světa

Dělí ostrovy Oceánie do 3 oblastí: Melanésie, Mikronésie, Polynésie (Nový Zéland).		VMEGS/2 EV/1	
Objasní pojem polární oblasti a vysvětlí rozdíl mezi Arktidou a Antarktidou.	Polární oblasti		
Definuje pojem světový oceán. Pracuje s mapou světa, určuje hranice světadílů, mořské proudy, jejich směr a vliv na přírodní katastrofy.	Světový oceán		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Ukáže na mapě kontinent Euroasie a světadíl Evropa. Podle mapy popíše členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo. Popíše základní znaky obyvatelstva Evropy.	Evropa Přírodní podmínky Obyvatelstvo	VMEGS/1 EV/1 VMEGS/3	mapa Evropy
Vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy. Pojmenuje významné mezinárodní organizace a jejich význam v rámci Evropy. Dělí světadíl Evropa do 6 oblastí. Charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo hospodářství, surovinové zdroje, cestovní ruch, národnostní nepokoje, ekonomiku. Charakterizuje povrch východní Evropy, státy, jejich kulturní památky a hospodářství.	Hospodářství Evropa se sjednocuje Oblasti a státy Evropy Východní Evropa	VMEGS/2 OSV/1	
Charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, surovinové zdroje, cestovní ruch, národnostní nepokoje, ekonomiku.	Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa	VMEGS/2 OSV/1	
Charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, surovinové zdroje, cestovní ruch, národnostní nepokoje, ekonomiku.	Západní Evropa Střední Evropa Evropa jako celek – shrnutí Evropa	VMEGS/2 OSV/1	
Určí geografickou polohu ČR. Popíše vývoj státního území. Určuje zeměpisnou polohu státu, státy sousední. Vymezí základní geomorfologické jednotky ČR. Zhodnotí podnebí, vodstvo, půdy, vegetaci, a chráněná území.	Česká republika v srdci Evropy Poloha ČR v Evropě Přírodní podmínky	VMEGS/3 EV/4	mapa ČR

<p>Poznává důvody osídlení našeho území, vývoj 1918-1989, změny státního znaku. Chápe minulost naší vlasti (prezidenti, sportovci, herci, kulturní památky aj).</p> <p>Popíše demografii, rozmístění obyvatelstva, migraci. Zjišťuje podle mapy obyvatelstvo ČR celkový počet obyvatel republiky (hustotu obyvatelstva).</p>	<p>Vývoj a historie Českého státu</p> <p>Obyvatelstvo a sídla Obyvatelstvo</p>		
<p>Uvede rozdíl mezi venkovským a městským osídlením.</p> <p>Zhodnotí zemědělství v ČR. Zhodnotí zásoby nerostných surovin, paliv. Pojmenuje klíčové obory v průmyslu. Vyjmenuje 3 sektor národního hospodářství, popíše vzestup po roce 1989. Popíše hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR. Vyhledá v mapách hlavní trasy, vyhodnotí jednotlivé druhy dopravy vzhledem k rychlosti.</p>	<p>Sídla Hospodářství Zemědělství Průmysl</p> <p>Služby Doprava a spoje</p>	<p>MV/3 EV/3</p>	
	<p>Kraje České republiky</p>		
<p>Lokalizuje jednotlivé kraje ČR. Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů.</p>	<p>Středočeský kraj (hl. město Praha) Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj Zlínský kraj</p>	<p>OSV/1 MKV/2 EV/4</p>	<p>mapa ČR</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
	Obyvatelstvo		
Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi. Vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, věková pyramida, věková skladba. Popíše hlavní důvody migrace ve světě, rozlišuje emigraci a imigraci, ukáže na mapě světa hlavní migrační proudy. Na mapě ukáže rozšíření světových náboženství a stručně charakterizuje. Jmenuje světové jazyky a snaží se zařazovat je do jazykových skupin.	Obyvatelstvo světa	MV/3 EV/3 MKV/1	mapa obyvatelstva
Popíše důvody nerovnoměrného osídlení. Vyjmenuje faktory ovlivňující osídlení. Vlastními slovy popíše rozdíl mezi venkovským a městským osídlením. Vysvětlí pojem urbanizace, aglomerace, urbanizace, konurbace, megalopolis. Pracuje s politickou mapou světa. Uvede příklady funkce měst.	Sídla	EV/3	mapa – lidnatost Země
Vysvětlí pojem stát a jeho základní znaky. Srovnává státy podle geografických kritérií. Vysvětlí pojem státní hranice. Vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení a uvede příklady zemí. Vybavuje si rozdíl mezi republikou a monarchií. Vyjmenuje politické a vojenské organizace a vysvětlí jejich význam ve světě. Seznamuje se s pojmy stát nezávislý a závislý, poznává státy sdružené v OSN. Pojmenovává nejvýznamnější světové organizace (OSN, EU, NATO, UNESCO, WHO, FAO a další). Zaznamenává význam evropských organizací.	Politický zeměpis Státy a jejich seskupení Vývoj politické mapy světa Politické a vojenské organizace Evropská unie, NATO a OSN	EV/3 MV/3 VMEGS/1	politická mapa světa
Popíše vývoj společnosti (agrární, industriální, postindustriální). Dělí hospodářství do sektorů a vyjmenuje jednotlivé odvětví. Uvede příklady pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí a uvede příklady, ukáže státy na mapě.	Světové hospodářství	OSV/1 EV/3	mapa světa – hospodářství

Rozlišuje jádrové a periferní oblasti a uvede příklady ve světě. Hodnotí životní a hospodářskou úroveň vytypovaných zemí.	Země bohaté a chudé; pojem rozvojové země		
Vysvětlí pojem půda, zemědělská půda. Objasní význam zemědělství pro výživu lidstva. Na mapě vymezi hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci. Snaží se pracovat s atlasem světa a hledat nejvýznamnější plodiny pro výživu lidstva (světové obilnice, druhy brambor, aj.). Popisuje význam chovu hospodářských zvířat ve všech sférách. Popisuje a vysvětluje rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou výrobou. Zamýšlí se nad důsledky úhynu zvířat. Zaznamenává oblasti s významným rybolovem. Charakterizuje význam lesů na Zemi, zná pojem „plíce světa“.	Zemědělství	OSV/1 EV/2	mapa světa – zemědělství
Člení průmysl na jednotlivá odvětví a dílčí obory. Posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí, ukáže na mapě hlavní průmyslové oblasti. Uvažuje, jakou úlohu v rozvoji průmyslu má věda. Pokouší se přiřadit názvy výrobků k průmyslovým odvětvím. Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití. Snaží se pochopit existenci nerostných surovin. Vysvětlí zdroje energie v energetickém průmyslu. Zjišťuje státy s největší výrobou elektřiny. V rámci možnosti napíše vlastní názor na šetření elektřinou. Zdůvodňuje dominantní postavení strojírenství světa. Zaznamenává odvětví spotřebního průmyslu a prostředky pro naši každodenní potřebu. Chápe postavení potravinářského průmyslu a zná některé jeho obory.	Průmysl	OSV/1 EV/3	mapa světa – průmysl
Rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopravního prostředku. Hodnotí dopravu v různých oblastech světa. Ukáže na mapě hlavní světové trasy, uzly podzemní, vodní a vzdušné dopravy. Popíše vývoj v přenosu zpráva informací.	Doprava a spoje	OSV/1 EV/3	
Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami, veřejnými a soukromými. Rozlišuje aktivní a pasivní cestovní ruch, druhy cestovního ruchu. Ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě. Umí vyhledat konkrétní spojení. Samostatně připraví jednoduchý cestovní plán pro poznávací zájezd.	Služby Cestovní ruch Rekreace	MKV/2 EV/4	PC – internet
Vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje její složky a popíše vztahy mezi nimi.	Krajina a životní prostředí	EV/3 OSV/1	

<p>Popíše příčiny a podstatu globálních změn v prostředí. Posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi. Vysvětlí pojem udržitelný rozvoj. Pojmenuje příčiny vzniku přírodních katastrof. Objasní přírodní krajinnotvorné činitele vnitřní i vnější.</p>			
<p>Má představu o nejnovějších trendech zpracování a prezentace geografických informací. Objasní význam dálkového průzkumu země. Umí použít internetové mapové portály a aktivně v nich vyhledávat.</p>	Zeměpis v praxi	OSV/1	PC – internet

6.2.6 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura zastoupená vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova navazuje rozvíjením způsobu uměleckého osvojování světa na obsah a cíle 1. stupně. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se žákům otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vychází svým obsahem ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje kompenzovat a uvolnit pracovní napětí, rozvíjet schopnost a potřebu estetického vnímání, výběru a hodnocení. Systém hudební výchovy na naší škole se uskutečňuje v třístranném přístupu k hudbě prostřednictvím aktivit receptivních, reprodukčních a částečně i produkčních. Předmět je vyučován v odborné učebně v 6. až 9. ročníku vždy jednu vyučovací hodinu týdně. Žáci sledují s konkrétním záměrem ukázky hudebních a hudebně dramatických děl. Pravidelně využíváme možnosti návštěv výchovných koncertů, popř. účasti věkově přiměřených hudebně kulturních akcí ve městě.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vybíráme vhodné způsoby pochopení umění jako specifického prostředku komunikace
- vyhledáváme, třídíme a propojujeme informace v oblasti hudby
- vedeme k pochopení smyslu a cíle umění a kultury
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů, lišících se od jejich vlastních
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Ke kompetencím k řešení problémů:

- navozujeme situace vedoucí k nutnosti uplatnění vlastního aktivního přístupu k možnostem tvorby, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- výuka směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- přistupujeme k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- vytváříme postupy orientace v hudbě
- vyhledáváme souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- umožňujeme spolupráci ve skupině, uvědomění si vlastního podílu a možnosti kvalitního ovlivnění společné práce
- vedeme k potřebě aktivní týmové spolupráce i individuálního nasazení a sebeukáznění
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- připívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Ke kompetencím komunikativním:

- prostřednictvím vokálních, hudebně pohybových, poslechových i instrumentálních činností vedeme žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- směřujeme k porozumění použití uměleckých prostředků k vyjádření myšlenek a názorů
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím občanským:

- vedeme k pochopení umění, vytváření pozitivního vztahu k hudebním dílům a hudbě samotné
- vhodně posilujeme u žáků vědomí českých národních tradic
- předkládáme konkrétní situace vyžadující respektování a ochranu našeho kulturního a historického dědictví
- nabízíme příležitosti k uvědomění si možnosti zneužití umění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Ke kompetencím pracovním:

- používáme bezpečně a správně jednoduché hudební nástroje
- seznamujeme žáky s možností využití jejich talentu a zájmu k ovlivnění přípravy na budoucnost
- vedeme k hodnocení kvality vlastní činnosti
- zařazujeme vhodné možnosti chápání hierarchie hodnot

Ke kompetencím digitálním:

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
6. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.			
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, jednohlasý zpěv (lidová i umělá píseň) Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách Hudební rytmus - vyhledávání rytmu v zápisu písně Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti	OSV/1, 2, 3	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody.	INSTUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby – noty (základní stupnice, křížek, béčko, odrážka, předznamenání) Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: Pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky (pochod, valčík, polka, mazurka) Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku znějící hudby – pantomima, improvizace Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci	OSV/1	Tv

<p>Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI: Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva), kontrast, gradace Hudební dílo a jeho autor - Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Jan Jakub Ryba Hudební styly a žánry - vokální a instrumentální skladba, melodram, muzikál, opera, opereta, komorní hudba, scénická hudba, balet, variace, píseň (lidová i umělá), písňová forma interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>VMEGS/3 MKV/3</p>	<p>Vv D D Čj</p>
--	---	---	---

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
7. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.			
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, jednohlasý zpěv (lidová i umělá píseň), lidské nešvary v hudbě (hudba a drogy) Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách Hudební rytmus - vyhledávání rytmu v zápisu písně Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti	OSV/1, 2, 3	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody.	INSTUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby – audiotechnika v hudbě, hudební přehrávače a nosiče Vyjádřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	MV/5	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: Pohybový doprovod znějící hudby – tanec, lidový a společenský tanec, taktování (dirigent, orchestr, partitura, taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku znějící hudby – pantomima, improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické	MKV/1, 3, 4	

	Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci		
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI:</p> <p>Hudební dílo a jeho autor - J. S. Bach, A. Vivaldi, L. van Beethoven, B. Smetana, P. I. Čajkovskij skladatel, interpret, nadání, virtuosita, inspirace, epigonství, kýč)</p> <p>Hudební styly a žánry - homofonie, polyfonie, sonáta, symfonie, symfonická báseň, oratorium, kantáta, chorál, kánon, fuga, koncert, sonátová forma, duchovní a světská hudba, muzikál, balet, lidová píseň (písňě našeho regionu, romská lidová píseň)</p> <p>interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí, lidské nešvary v hudbě (hudba jako kulisa)</p>	VMEGS/1, 2, 3 MKV/3	D Ov Čj

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.			
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, jednohlasý a vícehlasý zpěv (lidová i umělá píseň), scat Intonace a vokální improvizace – durové a mollové tóniny Hudební rytmus - vyhledávání rytmu v zápisu písně Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti	OSV/1, 2, 3	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	INSTUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, moderní hudební nástroje Záznam hudby – noty (akord) Vyjádřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, disco hudba, rap Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku znějící hudby – improvizace Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci		Tv
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: Hudební dílo a jeho autor - J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Chopin, G. Verdi	VMEGS/1, 2, 3	

	<p>Hudební styly a žánry - Hudba artificiální a nonartificiální Původ hudby, pravěk, starověk, hudba románská, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století Populární hudba 20. století - jazz (spirituál, blues, swing), rock, country and western, rock and roll, metal, . . . Filmová hudba interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>OSV/3 MKV/1, 3</p>	<p>D, Vv Čj</p>
--	--	----------------------------	----------------------

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.			
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, jednohlasý a vícehlasý zpěv (lidová i umělá píseň) Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus – rytmická cvičení Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů a melodií Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti	OSV/1, 2, 3	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	INSTUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: Hra na hudební nástroje - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby – využití počítače, technika v hudbě Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	MV/5	
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: Orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci		TV
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: Hudební dílo a jeho autor - Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Jaroslav Ježek Hudební styly a žánry - počátky hudebních dějin v Čechách hudební renesance v Čechách, české hudební baroko, klasicismus, romantismus a hudba 20. století	VMEGS/3	D

	<p>česká populární hudba (lidovka, jazz, swing, Osvobozené divadlo, Semafor, big beat, rock, country, folk, trampská píseň, pop, . . .)</p> <p>Filmová hudby</p> <p>interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>		<p>D, Vv</p> <p>Čj</p>
--	--	--	------------------------

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Výtvarná výchova** je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílem tohoto předmětu je tvořivý přístup k práci s vizuálně obraznými znakovými systémy jako nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání. Tvorba, vnímání a interpretace těchto děl vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Tento předmět je na naší škole vyučován ve všech ročnících 2. stupně, v 6. ročníku má dotaci 2 vyučovací hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. K práci je využívána odborná učebna výtvarné výchovy. Výtvarná díla jsou využita k výzdobě interiéru školy i k reprezentaci školy na veřejnosti formou účasti na různých soutěžích.

V tomto předmětu jsou zpracována především tato **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální rozvoj – vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti, sebepoznání a sebepojetí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví, specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj.

Multikulturní výchova – vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací.

Mediální výchova – specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj, vliv médií na kulturu, role reklamy, filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkováváme žákům pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Ke kompetencím k řešení problémů:

- umožňujeme žákům volit vhodné výtvarné prostředky
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky využít kulturu a umění jako způsob dorozumívání se se světem, k vyjádření své myšlenky a názoru pomocí výtvarného díla
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Ke kompetencím občanským:

- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podpora
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky osvojovat si různé výtvarné techniky
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti při používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
6. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura		
K zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy		
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	MV/4	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	OSV/1	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
7. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti manipulace s objekty, pohyby těl	MKV/4	
vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba	VMEGS/3	
	přístupy k obrazným vyjádřením		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny		

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu		
Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu		
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly	MV/4	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření	OSV/1	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti		
Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření, sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce	VMEGS/3	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA
9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální přístupy k obrazným vyjádřením	VMEGS/3, MV/4	
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura		
Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy		
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	OSV/1, MV/4	

6.2.7 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** tvoří na 2. stupni základní školy předměty **Výchova ke zdraví**, jenž je vyučován v 6. a 7. ročníku, a **Tělesná výchova**.

Výchova ke zdraví je předmět, jenž je vyučován v kmenových třídách výše uvedených ročníků, časová dotace je jedna hodina týdně.

Žákům se dostane možnosti pochopení aktivního rozvoje a ochrany zdraví v návaznosti na všechny složky sociálního, fyzického, psychického rozvoje každého jedince. Žáci se budou učit zdravotním návykům, předcházení úrazům, odmítání škodlivých látek, čelit každodennímu nepředvídanému ohrožení aj. Budou se rovněž učit odpovědnosti za své zdraví, jakožto nejcennějšího daru, který člověk v životě může získat a získal. Současně s hodnotami svého zdraví budou probírat a upevňovat návyky hygienické, stravovací, pracovní, budou prohlubovat poznatky o rodině, škole, kolektivu spolužáků, přírodě a vztazích mezi lidmi. Všechny návyky a poznatky, jež získají, budou porovnávat a rozhodovat o nich a jejich významu ve vztahu k sobě samým, zejména ku prospěchu svého zdraví.

Hlavní obsah učiva předmětu výchova ke zdraví se bude dotýkat hodnoty zdraví každého jedince, zdravých mezilidských vztahů ve spojitosti s etickými a morálními hodnotami společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení zdraví jakožto stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- rovněž vedeme žáky k poznávání zdraví jako nejcennější hodnoty lidstva
- učivo je žákům prezentováno vhodnými způsoby a metodami
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Ke kompetencím k řešení problému:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme dětem, aby uvažovaly a jednaly dle svých představ, získaných vědomostí, zkušeností, rodinného zázemí
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k sobě samým i druhým
- propojujeme zdraví a zdravé mezilidské vztahy s etickými a morálními hodnotami
- v případě potřeby poskytneme pomoc nebo o ni požádá

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky v souvislosti s nejcennější hodnotou člověka = lidským zdravím k tomu, aby si uvědomovali význam a jedinečnost jejich života na Zemi.
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Ke kompetencím pracovním:

- dáváme dětem možnost vlastního rozvoje, názoru na to, co je zdravé, zdraví prospívající, naopak upozorňujeme na věci zdraví poškozující
- učíme žáky získávat informace z různých oblastí – věd přírodních, humanitních, ekologie a využít těchto znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji i své přípravy na budoucnost
- žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně zapojovali do činností podporujících zdravý životní styl a do propagace zdravotně prospěšných činností školy, města (kroužky, soutěže, aj.)

Ke kompetencím digitálním:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství a rodičovství.	OSV/1,2	
Komunikuje v rámci mezilidských vtaů v širším společenství (rodina, škola), spolupodílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů. Rozlišuje role v rodině, ve škole a v dalších komunitách. Uvede příklad pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodina, škola, vrstevníci).	Rodina, třída, škola, vrstevníci, obec, spolek role, vztahy a pravidla soužití, vliv prostředí rodiny, žáků třídy, školy. Komunikace, kooperace mezilidské vztahy Respektování sebe sama, druhých, přijímání názorů druhých, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, asertivní komunikace, kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování.	OSV/1,2,3	
Rozlišuje rozdíly mezi duševním, tělesným a sociálním zdravím. Uvede příklady. Vysvětlí souvislost mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Vyjadřuje názory k problematice zdraví. Vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Diskutuje o zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí. Obhajuje svůj názor k problematice zdraví. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí. Uplatňuje zdravé stravovací návyky. Dbá na tělesnou a duševní hygienu a správný režim dne.	Zdravý způsob života a péče o zdraví Celkové pojetí člověka a zdraví - zdraví (dle WHO), složky zdraví (tělesné, duševní a sociální zdraví), základní lidské potřeby, jejich hierarchie, zdravý životní styl, zdravé stravovací návyky a jejich vliv na zdraví, pitný režim, vliv vnějšího prostředí na zdraví (světlo, hluk, kvalita ovzduší, teplota), osobní, intimní a duševní hygiena, denní režim, důležitost spánku, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim a jeho význam, přenosná onemocnění (respirační, stravou, v přírodě, krví, sexuálním kontaktem, hmyzem, stykem se zvířaty,...), možnosti přenosu, prevence, chronická onemocnění, civilizační onemocnění, prevence, léčba, úrazy, ochrana před nimi, odpovědné chování, základy první pomoci.	OSV/1,2	

Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.			
Podílí se na programech na podporu zdraví. Podporuje programy zdraví v rámci školy, navrhuje zdravou stravu, výživu. Podílí se na zásadách zdravého stravování, které má vliv na životní podmínky.	Podpora zdraví a její formy Prevence, intervence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy na podporu zdraví.	OSV/1	
Uvědomuje si rizika stresu. Využívá kompenzačních a relaxačních technik a sociálních dovedností k regeneraci organismu. Projevuje odpovědné chování během únavy a dovede předcházet stresovým situacím.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví, kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy a zvládnání stresových situací. Psychohygienu.	OSV/1	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
7. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Uvědomuje si svou odpovědnost za vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu.</p> <p>Rozlišuje vztah dvou lidí na základě vnitřních pocitů, rozpoznává kamarádství, přátelství, lásku, zamilovanost, nenávisť, zlost apod.</p> <p>Respektuje a uplatňuje základy slušnosti k opačnému pohlaví.</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>Vztah k sobě samému, k druhým lidem, utváření vědomí vlastní identity.</p> <p>Cvičení sebereflexe, stanovení osobních cílů, hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, prosociální chování</p>	OSV/1,2	
<p>Respektuje změny v období dospívání.</p> <p>Chápe dospívání jedince jako proces připravený na fyziologické změny.</p> <p>Pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání.</p> <p>Osvojuje si pojmy z oblasti sexuální výchovy.</p> <p>Zná základní pravidla hygieny pohlavních orgánů.</p> <p>Uplatňuje osvojené způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými i jinými chorobami.</p> <p>Uvědomuje si, že pohlavní život by mohl začít až v době plné věkové zralosti.</p> <p>Chápe, že žák v období puberty není biologicky zralý pro těhotenství a porod.</p> <p>Přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování (v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životním cílem).</p> <p>Respektuje odlišnost přístupu k sexualitě v důsledku odlišné kultury a víry.</p> <p>V případě sexuálních problémů a obtěžování využije kontaktů na odbornou pomoc.</p>	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>Tělesné, duševní a společenské změny.</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství, rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity.</p> <p>Pojmy z oblasti sexuální výchovy.</p> <p>Sexuální deviace.</p>	OSV/1, 2	
<p>Uvědomuje si negativní dopady návykových látek na zdraví člověka.</p> <p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.</p> <p>Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.</p> <p>Rozpozná psychické, fyzické týrání a sexuální zneužívání.</p> <p>Uplatňuje doporučené modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dětí.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.</p> <p>Návykové látky, dopink ve sportu, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost.</p> <p>Šikana, projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, fyzické a psychické týrání</p>	OSV/1	

V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.			
Rozlišuje informace sdělovacích prostředků, informační techniky a sociální dovednosti. Rozpozná manipulativní vliv svých vrstevníků, medií, sekt. Využívá vhodných praktik obrany na základě osvojených dovedností komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Manipulativní reklama a informace Reklamní vlivy, působení sekt. Bezpečné chování a komunikace Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí elektronických medií, pomoc v ohrožujících situacích.	MV/2	
Uvědomuje si rizika podílejících se na vzniku úrazů. Aktivně předchází úrazům. V případě potřeby poskytne první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování účastníka silničního a železničního provozu. Předchází situacím ohrožujících bezpečnost. V případě potřeby poskytne první pomoc.	Úrazy V domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě. Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody.		
Seznamuje se s úlohou jedince i státu při ochraně životů a zdraví obyvatel. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v případně mimořádné události. Pokouší se diskutovat na téma majetkové poškození a poškození životního prostředí při vzniku nenadálých mimořádných událostí.	Ochrana člověka za mimořádných situací Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost při mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Část výstupů vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví – „výchova ke zdraví“**, je v rámci tělesné výchovy propojena v 6. a 7. ročníku. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti bude směřovat především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými nebezpečími, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Časová dotace je 2 hodiny týdně.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy
- poznávali zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- chápali zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a vnímali radostné prožitky z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Naplnění daných cílů na úrovni žáků by v dalším životě mělo **vést ke zvýšení celkové kulturnosti jedinců, k odpovědnějšímu vztahu ke zdraví a k cílenějšímu začleňování pohybu do životního stylu jednotlivců i rodin.**

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání svých výsledků
- vybízíme k vyvození závěrů pro využití v budoucnosti a poznání smyslu a cíle

Ke kompetencím k řešení problémů:

- pomáháme žákům zvládat problémy, hledat cesty a objevovat různé varianty řešení problémů,
- vedeme je k tomu, aby využívali získané dovednosti, aby se neodradili případným nezdarem, diskutujeme o problémech, příčinách

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky výstižně a kultivovaně, zapojovat se do diskuse

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- společně se podílíme na vytváření pravidel a práci v týmu
- vedeme je k tomu, aby přispívali k pozitivní atmosféře a v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Ke kompetencím občanským:

- snažíme se, aby se každý žák choval zodpovědně s ohledem na svou i cizí bezpečnost

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na dodržování vymezených pravidel a na ochranu svého zdraví i zdraví jiných

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, využívá je při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ročník chlapci**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj.</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		Výchova ke zdraví
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u raněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného</p> <p>ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností. Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže). Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti, kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin, překážková dráha trampolína - skok přímý šplh na tyči akrobacie (kotouly vpřed a vzad, stoj na lopatkách, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku) hrazda po ramena (svis stojmo, náskok do vzporu, sešín vpřed, průpravná cvičení na výmyk)</p>		<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda, technika běhu, nízký a polovys. start návčiv techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod, skok vysoký stříhem)</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná zjednodušené pravidla sportovních her. Ovládá základní technické prvky. Dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností, základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo</p>		<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a pomoc</p>		

Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečností přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.	zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště		
	Nepovinná část:		
Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Orientuje se v terénu; zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné.	Lyžování: obraty - přešlapováním, přívratem, odvratem chůze skluzem, sunem Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) základy orientačního běhu, lanová dráha		hřiště, lesopark

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ročník chlapci

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla hygieny a bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam přípravy organismu před cvičením</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného</p> <p>ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky.</p> <p>Průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě.</p> <p>Stoj na rukou za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou.</p>	<p>Gymnastika:</p> <p>základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu</p> <p>průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti</p> <p>kruhový provoz - překážková dráha</p> <p>akrobacie (kotouly vpřed, vzad a letmo v před, stoj na lopatkách, přemet stranou, sestava s využitím různých cviků)</p> <p>přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř)</p> <p>kruhy (kroužení ve svisu, stojmo, houpání, seskok)</p> <p>trampolína - skok přímý (různé modifikace)</p> <p>šplh na tyči, příraz na laně</p> <p>hrazda po ramena (náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk)</p> <p>Úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště)</p>		<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně</p>	<p>Atletika:</p> <p>zjednodušené startovní povely a signály</p> <p>průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</p> <p>atletická abeceda, technika běhu, nízký a polovys. Start</p> <p>nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh do 1000 m na dráze - technika běhu)</p> <p>skok daleký, hod, skok vysoký - flopem</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry:</p> <p>základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her</p> <p>pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích</p> <p>základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p>		<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc</p>		

<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečností přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
	<p>Nepovinná část:</p>		
<p>Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné. Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Lyžování: obraty - přešlapováním, přivratem, odvratem chůze skluzem, sunem, běh - klasika (vše se odvíjí od lyžařského kurzu) Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu, lanová dráha</p>		<p>hřiště, lesopark</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ročník chlapci

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti.</p> <p>Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p> <p>Ví, že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hod. denně a snaží se o to (částečně samostatně).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu:</p> <p>význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže</p> <p>různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení)</p> <p>význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka</p> <p>smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu</p> <p>základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Užívá správné způsoby sezení, zvedání a nošení zátěže; užívá cviky pro odstranění únavy.</p> <p>Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení.</p> <p>Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu.</p> <p>Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma).</p> <p>Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost.</p> <p>Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení:</p> <p>využití audiovizuální techniky</p> <p>konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</p> <p>správné držení těla při zvedání břemen atd.</p> <p>podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</p> <p>příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele)</p> <p>vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)</p> <p>denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava.</p>		
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného</p> <p>ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže. Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na rukou za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou, kruhy- svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok, výmyk odrazem jednoož.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích akrobacie (kotouly letmo v před, modifikace kotoulu, přemet stranou a vpřed, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok) šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (výmyk odrazem jednoož, obouož, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet)úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, význam úponových sportů pro sebeobranu a brannost</p>		<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín. Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně. Uplatňuje základní startovní povely.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda, technika běhu. nízký a polovys. start nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh na dráze do 2000 m a 3000 m, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem) běh v terénu až do 20 minut štafetová předávka, běh v zatáčce, překážkový běh</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná pravidla sportovních her. Ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře. Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. Zaznamenává výsledek a pomáhá při rozhodování.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, ringo, softbal základní prvky ve volejbale</p>	<p>MKV/2</p>	<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečným přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		

<p>Zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě (hry dobrodružné). Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě: běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu, lanová dráha</p>		<p>hřiště, lesopark</p>
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ročník chlapci

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu: rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených první pomoc při úrazu		
Užívá cviky pro odstranění únavy. Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení. Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu. Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma). Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava		
Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.	improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu		
Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví. Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků. Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky. Zvládá průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na rukou a hlavě, sestavy na kruzích a hrazdě.	Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie (přemet stranou a vpřed, stoj na rukou a hlavě, modifikace kotoulů, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza a švédská bedna na šíř a délku) kruhy (sestava)		Velká nebo malá tělocvična

	šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (sestava) trampolína - (různé modifikace)		
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p> <p>Zvládá základní techniku skoků, hodů, vrhu koulí.</p> <p>Podílí se na zorganizování jednoduché soutěže.</p> <p>Dokáže změřit a zapsat potřebné výkony.</p>	<p>Atletika:</p> <p>průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</p> <p>nácvik techniky vybraných atletických disciplín (vytrvalý běh do 3000 m na dráze - technika běhu, překážkový běh, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký - flopem)</p> <p>běh v terénu až do 20 minut</p> <p>štafetová předávka</p>	OSV/1,2	hřiště, lesopark tělocvična
<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p> <p>Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Dokáže zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů).</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry:</p> <p>základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her</p> <p>pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností</p> <p>pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných)</p> <p>základní technika: fotbal, florbal, košíková, házená, korfbal, softbal, volejbal</p>		venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična
<p>dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečným přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
<p>Dokáže sám zvolit potřebnou trasu při zdolávání přírodních překážek.</p> <p>Zvládá základní techniku záběru jednotlivým pádem - dle podmínek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <p>orientačního běhu, lanová dráha</p> <p>vodní turistika (dle možnosti)</p>		hřiště, lesopark
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity</p> <p>záchrana a dopomoc</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ročník – DÍVKY

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák: Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály učitele.	Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu: význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu	OSV/3 VDO/2	
Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy. Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma) denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava		Výchova ke zdraví
Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.	improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu		
Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností. Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).	Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti, kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin, překážková dráha		velká nebo malá tělocvična

Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků.	trampolína - skok přímý šplh na tyči akrobacie (kotouly vpřed a vzad, stoj na lopatkách, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku) hrazda po ramena (průpravná cvičení na výmyk)		
Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.	Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda technika běhu - nízký a polovys. start nácvič techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod, skok vysoký stříhem)	OSV/1,2	hřiště, lesopark tělocvična
Zná zjednodušené pravidla sportovních her. Ovládá základní technické prvky. Dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.	Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností, základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: florbal, košíková, házená, ringo		venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična
Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.	pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a pomoc		
Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečným přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.	zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště		

	Nepovinná část		
Zvládá nazouvání běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Orientuje se v terénu; zvládá základy orientačního běh. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné.	Lyžování: obraty - přešlapováním, přívratem, odvratem chůze skluzem, sunem Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) základy orientačního běhu lanová dráha		hřiště, lesopark

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ročník – DÍVKY**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu: různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) význam přípravy organismu před cvičením význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Užívá správné způsoby sezení, zvedání a nošení zátěže; užívá cviky pro odstranění únavy. Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení. Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu. Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma). Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností. Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže).</p> <p>Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky; průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě; stoj na rukou za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou.</p>	<p>Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - překážková dráha akrobacie (kotouly vpřed, vzad a letmo v před, stoj na lopatkách, přemet stranou sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (kroužení ve vvisu, stojmo, houpání, seskok) trampolína - skok přímý (různé modifikace) šplh na tyči hrazda po ramena (náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk) Úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště)</p>		<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem.</p> <p>Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p> <p>Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti.</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, atletická abeceda, technika běhu, nízký a polovys. start, nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh do 1000 m na dráze, technika běhu, skok daleký, hod, skok vysoký- flopem).</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře.</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření.</p> <p>Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: florbal, košíková, házená, ringo, softbal</p>		<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc</p>		
<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečným přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		

	Nepovinná část		
Zvládá nazování běžeckých lyží a základní techniku běžeckého kroku. Zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě (dobrodružné hry). Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.	Lyžování: obraty - přešlapováním, přívratem, odvratem chůze skluzem, sunem, běh -klasika (vše se odvíjí od lyžařského kurzu) Turistika a pobyt v přírodě: chůze v terénu, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu lanová dráha		hřiště, lesopark

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ročník – DÍVKY

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic aj. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohy a provede základní pohybové činnosti. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí; vhodně reaguje na pokyny, gesta a signály (učitele). Ví, že by se měl aktivně pohybovat minimálně 2 hod. denně a snaží se o to (částečně samostatně).</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu: význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. prostředky komunikace při TV a sportu základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</p>		
<p>Užívá správné způsoby sezení (zvedání a nošení zátěže); užívá cviky pro odstranění únavy. Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení. Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu. Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma). Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: využití audiovizuální techniky konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení správné držení těla při zvedání břemen atd. podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma) denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého.</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže). Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na ruce za pomoci záchrany nebo pomocné stěny, přemet stranou, kruhy- svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok, výmyk odrazem jednož.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích akrobacie (kotouly letmo v před, modifikace kotoulu, přemet stranou a vpřed, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza na šíř a délku, skrčka švédská bedna na šíř) kruhy (svis vznesmo, střemhlav, houpání, seskok)šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (výmyk odrazem jednož, obouž, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet) úpoly (základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, uvědomování si těžiště, význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost</p>		<p>Velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti. Zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín. Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně. Uplatňuje základní startovní povely.</p>	<p>Atletika: zjednodušené startovní povely a signály průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti atletická abeceda technika běhu nízký a polovys. start návuk techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, vytrvalý běh na dráze do 1500 m, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem) běh v terénu až do 15 minut, štafetová předávka, běh v zatáčce, překážkový běh</p>	<p>OSV/1, 2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná pravidla sportovních her. Ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře. Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. Zaznamenává výsledek a pomáhá při rozhodování.</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích základní technika: florbal, košíková, házená, ringo, softbal základní prvky ve volejbale</p>		<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěným skutečným přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		

<p>Zvládá základy orientačního běhu. Zvládá některé pohybové hry v přírodě, hry dobrodružné. Volí vhodnou taktiku při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě: běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů) orientačního běhu, lanová dráha</p>		<p>hřiště, lesopark</p>
<p>Nacvičuje vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v méně známém prostředí jiných sportovišť, v přírodě, při přesunech v silničním provozu.</p>	<p>pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity záchrana a dopomoc</p>		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ročník – DÍVKY

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák: Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování ve známém cvičebním prostředí.</p>	<p>Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu: rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených</p>		
<p>Užívá cviky pro odstranění únavy. Uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení. Prožívá cvičení a soustřeďuje se na správné a přesné provedení pohybu. Vhodně volí podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma). Aktivně si organizuje svůj denní pohybový režim. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení: konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) denní pohybový režim otužování vodou, vzduchem, pohybem venku vyvážená pestrá strava</p>		
<p>Ošetří ve dvojici nebo skupině základní poranění, poradí si s transportem zraněného, přivolá pomoc, počká u zraněného až do příchodu kompetentního dospělého</p>	<p>improvizované ošetření a odsun raněného ošetření jednoduchého poranění, přivolání pomoci, zachování klidu</p>		

<p>Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností, chápe význam gymnastiky pro zdraví. Užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků. Zvládá roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky. Zvládá průpravná cvičení pro výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, stoj na rukou a hlavě, sestavy na kruzích a hrazdě.</p>	<p>Gymnastika: průpravná cvičení - rozvoj síly a obratnosti kruhový provoz - cvičení na stanovištích zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie (přemet stranou a vpřed, stoj na rukou a hlavě, modifikace kotoulů, sestava s využitím různých cviků) přeskok (roznožka i skrčka - koza a švédská bedna na šíř a délku) kruhy (sestava) šplh na laně s přírazem hrazda po ramena (sestava) trampolína - (různé modifikace)</p>		<p>velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti. Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně. Zvládá základní techniku skoků, hodů, vrhu koulí. Podílí se na zorganizování jednoduché soutěže. Dokáže změřit a zapsat potřebné výkony.</p>	<p>Atletika: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti návčik techniky vybraných atletických disciplín (vytrvalý běh do 1500 m na dráze - technika běhu, překážkový běh, skok daleký, hod, vrh, skok vysoký- flopem) běh v terénu až do 15 minut štafetová předávka</p>	<p>OSV/1,2</p>	<p>hřiště, lesopark tělocvična</p>
<p>Zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře. Chápe taktickou stránku sportovních her, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. Zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Dokáže zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů).</p>	<p>Pohybové hry, sportovní hry a netradiční hry: základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pohybových dovedností pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných) základní technika: florbal, košíková, házená, softbal, volejbal</p>		<p>venkovní víceúčelové hřiště, velká nebo malá tělocvična</p>
<p>Dovede se orientovat ve zprávách o počasí i z vlastního pozorování a měření, zjištěné skutečnosti přizpůsobí své oblečení i konkrétní pohybovou aktivitu.</p>	<p>zprávy o počasí v televizi vlastní měření v podmínkách školy a bydliště</p>		
<p>Dokáže sám zvolit potřebnou trasu při zdolávání přírodních překážek.</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě: technika orientačního běhu</p>		<p>hřiště, lesopark</p>

6.2.8 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 1. a 2. stupni je tato oblast realizována prostřednictvím předmětu Pracovní činnosti.

Tento předmět v sobě obsahuje na 2. stupni vzdělávací obsah tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování a využití digitálních technologií, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce*.

Vzdělávací obsah na 2. stupni navazuje na 1. stupeň vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Oborové kompetence této vzdělávací oblasti si žáci mohou rozvíjet i prostřednictvím volitelných předmětů Technické práce nebo Vedení domácnosti a příprava pokrmů, které jsou nabízeny žákům od 7. ročníku.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Pracovní činnosti** vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti, pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, podílí se rovněž na rozvíjení řady vlastností osobnosti žáka, mezi něž patří schopnost řešení problémů, zvědavost, trpělivost, sebedůvěra, poctivost a schopnost spolupracovat.

Žáci se učí pracovat s různými materiály. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Realizace obsahu předmětu by měla také umožnit žákům získat aktivní, poučený vztah k tvorbě a ochraně životního a pracovního prostředí, který je zárukou vytváření pozitivních vztahů k ekologickým problémům a k rozvíjení ekologického myšlení. Na praktických příkladech se žáci učí zodpovědnosti za své jednání, formování pozitivních rysů osobnosti žáka prostřednictvím smysluplné praktické činnosti, která může přinést okamžité uspokojení i dlouhodobý společensky i osobně prospěšný zájem a ovlivnit jeho další zaměření.

Na 2. stupni je tomuto předmětu přidělena časová dotace jedné hodiny týdně od 6. do 9. ročníku, přičemž v 7. ročníku je výuka realizována ve dvouhodinových blocích.

V 6. a 7. ročníku budou žáci získávat praktické pracovní dovednosti a návyky v tematických okruzích **Práce s technickými materiály a Design a konstruování a využití digitálních technologií**.

V 8. a 9. ročníku budeme naplňovat tuto oblast tematickým okruhem **Svět práce**, který se bude střídat s okruhem **Provoz a údržba domácnosti**.

Předmětem Pracovní činnosti se prolínají všechna průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (spolupráce a pomoc při práci, zodpovědnost jedince za své zdraví) a Environmentální výchova (vztah k životnímu prostředí, podmínky života).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- požadujeme základní orientaci ve světě informací
- poskytujeme žákům aktivační metody s cílem utváření jednotlivých pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti, radosti z učení, sebehodnocení apod.

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky, aby hledali různá řešení problémů, činili uvážlivá rozhodnutí a svá rozhodnutí dokázali obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami
- zdokonalujeme žákovskou kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tisku, mediálních či počítačových), aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti (plánování, přípravě, realizaci, hodnocení)

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných

- pomáháme jim rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke komunikaci a vyplývající spolupráci ve vyučování
- do výuky zařazujeme i takové projekty, které žáci prezentují, popř. zpracovávají na veřejnosti v novém prostředí a před neznámými lidmi
- vždy dbáme na kultivovaný projev v komunikaci

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- v rámci kooperace umožňujeme žákům střídat role ve skupině, vedeme je k respektování společně dohodnutých pravidel chování, (na jejichž formulaci se sami podíleli), vzájemné pomoci a učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky se snahou podílet se na utváření příjemné atmosféry a posilování dobrých mezilidských vztahů
- učíme je poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání, a k plnění povinností a společných úkolů
- při vlastní práci vedeme žáky i k tomu, aby co nejvíce objektivně hodnotili výsledky své práce, popřípadě dokázali citlivě posoudit práci celé skupiny se zaměřením se na vlastní přínos i přínos jednotlivých členů skupiny

Ke kompetencím občanským:

- při používaných metodách klademe důraz na prožitek žáka
- respektujeme názory druhých
- vedeme k sebeúctě a úctě k druhým
- učíme správně reagovat v krizových situacích
- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské spolupráce

Ke kompetencím pracovním:

- získané poznatky žáků využíváme při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem
- zdůrazňujeme vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce
- seznamujeme žáky s různými profesemi (exkurze, film, beseda apod.)
- usilujeme o dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- uvědoměle, správně a bezpečně volíme a používáme různé pracovní nástroje
- učíme odvádět práci v co nejlepší kvalitě a co nejhospodárněji

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
6. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řád učebny dílen, bezpečnostní pravidla, první pomoc při drobném úrazu - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - základní technické pojmy (surovina, materiál, polotovary, výrobek) - vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, plasty); - druhy dřev, základní vlastnosti nejpožívanějších dřev, zpracování dřeva od těžby po výrobní polotovary - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva; zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - jednoduché pracovní operace a postupy při práci se dřevem (měření, upínání, orýsování, řezání, pilování, broušení, lepení, spojování) - organizace práce, důležité technologické postupy (plánování a organizace práce) - jednoduché technické náčrty (dle zadání, vlastní) a výkresy (základy technického kreslení - druhy čar, kótování, pravouhlé promítání), technické informace, návody - zhotovení jednoduchých výrobků ze dřeva 	OSV/1	<p>Př, VkJ</p> <p>Výrobky dle materiálních a časových možností</p>

<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní elektrotechnické značky, jednoduchý el. obvod, schéma el. obvodu - stavebnice (elektrotechnické, elektronické) – sestavování jednoduchých elektrotechnických (elektronických) modelů - sestavování modelů, tvorba jednoduchých konstrukčních prvků, montáž a demontáž (3D modely v návrhovém prostředí konstrukčního CAD SW) - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program (funkčnost, nosnost, stabilita 3D návrhů, 3D tisk výrobků dle zadání, vlastního návrhu) 		<p style="text-align: center;">F</p> <p>M, INF</p>
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče (energetické náročnost), elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem 		<p>M, Ov</p> <p>F, PŘ</p>

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI
7. ročník**

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Provádí práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Užívá technickou dokumentaci a orientuje se v ní, připraví si vlastní náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řád učebny dílen, bezpečnostní pravidla, první pomoc při drobném úrazu - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - základní technické pojmy (surovina, materiál, polotovary, výrobek) - vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity); - druhy dřev, vlastnosti nejpoužívanějších dřev, zpracování dřeva od těžby po výrobní polotovary - druhy plastů, výroba, nejpoužívanější druhy, vlastnosti, využití v praxi; základní operace při obrábění plastů, recyklace - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva; zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - pracovní operace a postupy při práci se dřevem (měření, orýsování, upínání, řezání, pilování, broušení, lepení, spojování (hřebíky, vruty, nýty), pájení, povrchová úprava (natírání apod.), ...) - organizace práce, důležité technologické postupy (plánování a organizace práce) - technické náčrtky (dle zadání, vlastní) - výkresy (základy technického kreslení - 	OSV/1	<p>Př, VkJ</p> <p>EXKURZE do dřevozpracujícího závodu; těžba dřeva v lese, práce na pile apod. (dle možností)</p> <p>Výrobky dle materiálních a časových možností</p>

	<p>druhy čar, kótování, pravouhlé promítání), technické informace, návody</p> <p>- zhotovení praktických výrobků ze dřeva ev. kovu, plastu (dle zadání, samostatné práce ve školních dílnách)</p>		
<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, programu daný model. Navrhne a sestaví konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu předmětů a zařízení. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>- elektrotechnické značky, el. obvod, schéma el. obvodu, - stavebnice (elektrotechnické, elektronické) – sestavování elektrotechnických (elektronických) modelů – astabilní klopný obvod, generátor zvuků, aj. - sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž (3D modely v návrhovém prostředí konstrukčního CAD SW) - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program (funkčnost, nosnost, stabilita 3D návrhů, 3D tisk výrobků dle zadání, vlastního návrhu)</p>		F M, INF
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Provádí operace platebního styku a domácího účetnictví. Ovládá pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.</p>	<p>- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace (kabeláž, pojistky, jističe, chrániče, svodiče přepětí aj.), elektrické spotřebiče (energetická náročnost), elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>		M, Ov F, PŘ, VkJ

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

8. a 9. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:	Svět práce:		
Z různých informačních zdrojů shromažďuje informace o různých povoláních a o požadavcích na ně.	druhy povolání		
Ve spolupráci se spolužáky vytvoří prezentaci vybraných povolání včetně potřebných kvalifikačních předpokladů pro ně.	kvalifikace k výkonu povolání		
Popíše své osobní vlastnosti a schopnosti, které mohou ovlivnit jeho volbu povolání.	Sebepoznání	OSV/1	
Společně se spolužáky ve skupině řeší modelové situace, s nimiž se může setkat v dospělosti, zejména při vstupu do zaměstnání.	modelování řešení složitých životních a pracovních situací	OSV/3	
S pomocí počítače napíše strukturovaný životopis a žádost a inzerát o přijetí do zaměstnání.	Životopis		ČJ
Po vyzkoušení různých postupů popíše, který učební styl mu nejvíce vyhovuje.	učební styly	OSV/1	
Vede strukturované záznamy z návštěv podniků a poradenských pracovišť i z besed s hosty, kteří navštíví třídu.	exkurze a besedy		
Modelově předvede rozhovor při přijímání do zaměstnání.	přijímání do zaměstnání		
Z různých zdrojů připraví přehled profesí, o něž je v Karvině a v našem kraji v současnosti největší zájem.	poptávka po pracovních místech v našem regionu		Z, OV
Díky prezentaci středních škol (např. na jejich "burze") vybere tři možnosti, které ho nejvíce zajímají, a připraví o nich podrobnější informaci pro své spolužáky.	studium na střední škole - výběr		
Vytvoří mapu cesty za svým profesním cílem s vyznačením potřebného vzdělání a dalších potřebných kroků.	cesta k povolání		ČJ
Na modelových příkladech pracovní smlouvy ukáže její nezbytné náležitosti a vysvětlí jejich smysl.	pracovní smlouva, pracovní právo		OV
Společně se spolužáky ve skupině modeluje založení firmy - popíše, jaké nezbytné kroky by museli podniknout.	Podnikání		OV
	Provoz a údržba domácnosti:		
Modelově provádí jednoduché operace platebního styku. Seznamuje se s tvorbou domácího rozpočtu.	ekonomika domácnosti, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace		M

Provádí běžnou údržbu domácnosti. Seznámí se s jednoduchými technickými pracemi v bytě.	prostředky k údržbě domácnosti, způsob práce s nimi, návody k použití		Ch
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením.	domácí mechanické, plynové a elektrické spotřebiče, ekonomika provozu, instalace spotřebičů		F
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.	údržba a úklid domácnosti		
Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	návody k obsluze spotřebičů		
Řídí se základními hygienickými a bezpečnostními pravidly.	bezpečnostní pravidla pro práci s domácími spotřebiči, řád učebny, ekologické zacházení s odpadem, dopad na životní prostředí	EV/3	
Je schopen poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	první pomoc při úrazech		Př

6.2.9 Volitelné předměty

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Do jedné skupiny lze spojovat žáky různých ročníků v rámci 7. - 9. ročníku podle zaměření volitelných předmětů a pracovat s nimi diferencovaně. Podporujeme věkovou integraci plně v souladu se zásadami našeho školního plánu, aby docházelo k vertikálnímu propojování žáků se stejným zaměřením z více ročníků. Počet volitelných předmětů vypsaných vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, za uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí. Dělení tříd na skupiny žáků se řídí platnými právními předpisy.

Škola žákům nabízí alespoň 4 volitelné předměty. O jejich výběru a zařazení do učebního plánu rozhodne ředitel školy podle zájmu žáků, možností a profilace školy tak, aby byl dodržen celkový týdenní počet hodin v jednotlivých ročnících. Volitelné předměty se vyučují jako předměty s dvouhodinovou týdenní dotací. Volitelným předmětům se vyučuje podle jejich charakteru po dobu nejméně 1 školního roku.

Soustavu volitelných předmětů může ředitel školy podle pedagogických záměrů školy a potřeb žáků doplnit o další předměty s podmínkou, že jejich vzdělávací obsah bude navazovat na školní vzdělávací program a funkčně jej rozvíjet.

7. ročník - dvě hodiny

Finanční gramotnost

Technické práce

Ekologické praktikum

Výpočetní technika

Sportovní hry

Vedení domácnosti a příprava pokrmů

8. ročník – dvě hodiny

Ruský jazyk

Finanční gramotnost

Technické práce

Ekologické praktikum

Výpočetní technika

Sportovní hry

Vedení domácnosti a příprava pokrmů

9. ročník – dvě hodiny

Ruský jazyk

Finanční gramotnost

Ekologické praktikum

Výpočetní technika

Sportovní hry

Vedení domácnosti a příprava pokrmů

Obsahová náplň volitelných předmětů

VOLITELNÝ RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Ruský jazyk** naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je realizován v 8. a 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Umožňuje žákům osvojit si základy komunikativní kompetence v třetím cizím jazyce. Výuka je zaměřena na rozvoj základních řečových dovedností s důrazem na poslech s porozuměním a na ústní vyjadřování. Pozornost se ovšem věnuje také čtení a jednoduchému písemnému projevu.

Hlavní cíle vzdělávacího oboru:

- vnímání a postupné osvojování jazyka k získání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku
- získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- rozvíjení pozitivního vztahu k německému jazyku a jeho chápání jako zdroj pro rozvoj osobního a kulturního bohatství

Ve vyučovacím předmětu další cizí jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které zahrnují formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- za pomoci učitele nebo samostatně žáci vyhledávají nástroje k odstraňování problémů při komunikaci
- analyzujeme a procvičujeme novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- pro vyučování využíváme zejména taková témata, která vycházejí z potřeb uplatnění jazyka v každodenních běžných situacích
- nabízíme žákům aktivizační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky
- umožňujeme žákům zpětnou vazbu, učíme je také objektivnímu sebehodnocení i hodnocení navzájem

Ke kompetencím k řešení problémů:

- umožňujeme žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, rozvíjíme schopnost mluvit v cizím jazyce s cizím člověkem
- učíme žáky využívat všechny prostředky a opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- zadáváme žákům texty, které simulují různé problémové situace v praktickém životě

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce
- vedeme žáky k využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navazování kontaktů s jinými lidmi

- žáci procvičují gramatické struktury a slovní zásobu simulací běžných situací a tím jsou vedeni k efektivnímu a logickému vyjadřování se

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- učíme žáky v jednoduchých situacích dokázat vyžádat si nebo poskytnout radu a pomoc v německém jazyce
- dbáme o dodržování zásad slušného chování, vzájemné tolerance a vzájemné ohleduplnosti
- žáci pracují na úkolech ve dvojici nebo v týmu, ovlivňují kvalitu společné práce
- rozvíjíme individuální schopnosti a potřeby žáků
- podporujeme u žáků sebedůvěru a sebeúctu
- vytváříme situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Ke kompetencím občanským:

- umožňujeme žákům získat představu o zvycích a svátcích v německy mluvících zemích a porovnávat je se svátky a zvyky u nás v České republice
- prohlubujeme odpovědnost za svou práci, která je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka
- rozvíjíme u žáků úctu k tradicím německy mluvících zemí

Ke kompetencím pracovním:

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- vedeme žáky ke správnému používání různých studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vedeme žáky k využívání dalšího cizího jazyka k získávání informací z různých zdrojů
- dáváme jim dostatek příležitostí pracovat samostatně nebo ve skupině při realizaci projektů v rámci vyučovacího předmětu i v rámci školních projektů
- vedeme žáky k práci na úkolech, při kterých projeví kromě své iniciativy, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními, také smysl pro správné načasování dílčích úkolů
- vedeme žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK
8. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Jednoduchou formou vyjádří základní informace o sobě a dokáže pozdravit.	pozdrav, představení	OSV/1	
Vyslovuje foneticky správně, čte nahlas správně slova a jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	slovní zásoba základních tematických celků		
Pochopí obsah jednoduché konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	tvorba jednoduchých vět, skládání jednoduchých vět do textu		
Zopakuje krátkou informaci na základě poslechu.	slovní zásoba základních tematických celků		
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci.	čtení hlasitě/tiché, čtení s porozuměním		
Rozumí jednoduchým krátkým pokynům.	rozkazovací způsob		
Aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace.	pozdravy, představení, poděkování, slovní zásoba základních tematických celků	MKV/4	
Dokáže odpovědět na jednoduché otázky, užívá krátké odpovědi.	věta oznamovací, tázací; sloveso být/mít		
Reaguje kladně a záporně na dotazy.	souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz		
Pojmenuje jednotlivé předměty podle obrázků.	slovní zásoba základních tematických celků		
Doplní chybějící slova do textu.	jednoduchá písemná sdělení; určení předmětů ve třídě/místnosti		
Napiše gramaticky správně jednoduchou větu.	pořádek slov ve větě; věta oznamovací, tázací		
Podle vzoru napíše krátký text.	krátký dopis kamarádovi; popis osoby, zvířete, věci		
Reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu, příp. jednoduché konverzace.	krátký příběh; denní program; dramatizace		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu RUSKÝ JAZYK
9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Rozumí známým slovům a jednotlivým větám.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků		
Pojmenuje jednotlivé členy rodiny a vede jednoduchou konverzaci o ostatních lidech.	tematický celek <i>rodina</i> ; slovosled; základní gramatické struktury		
Pojmenuje a vyjádří vlastními slovy jednoduché každodenní činnosti.	slovní zásoba jednotlivých tematických celků		
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	základní pravidla komunikace; osvojená slovní zásoba; základní gramatické struktury		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace.	pravidla komunikace; osvojená slovní zásoba tematických celků		
Dokáže odvodit význam neznámých slov.	čtení textů		
Vyplní své základní údaje do formulářů.	jednoduchá sdělení, žádost		
Vyhledává v textu požadovanou informaci.	základní gramatické struktury; osvojená slovní zásoba		
Roztřídí slova podle jejich významu do jednotlivých skupin.	osvojené tematické celky; synonyma - antonyma	MKV/3	
Používá dvojjazyčný slovník.	čtení autentických textů		
Čte nahlas foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	čtení textů z učebnice/autentické texty		
Vytvoří odpověď na otázku.	věta oznamovací, tázací; zápor nichts, nie, niemand		
Dokáže najít chyby v jednoduchých větách a opraví je.	čtení textu s porozuměním		
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů.	autentické texty - čtení, poslech		
Obměňuje krátké texty se zachováním jejich smyslů.	čtení, poslech textů		
Spořádá do správného pořadí jednotlivé části krátkých textů.	procvičování porozumění textu		

TECHNICKÉ PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je seznámení žáků se základními pracovními postupy. Žáci provádí jednoduché práce zejména se dřevem, ale i ostatními materiály. Seznamují se s technologickými postupy a návyky při práci s materiály. Při pracovních postupech dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Umí bezpečně užívat ruční nástroje a seznámí se s jejich údržbou.

Předmět Technické práce navazuje na povinný předmět Pracovní činnosti, prohlubuje a rozšiřuje pracovní kompetence žáků. Je realizován od 7. do 8. třídy v odborné učebně pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k rozvíjení tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů, vytrvalosti a soustavnosti
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- umožňujeme dětem pracovat s různými materiály, používat vhodné pomůcky a nářadí
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli hledat své vlastní řešení

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu - názvy pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, při popisu postupu práce
- vedeme žáky ke správné terminologii
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin
- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení
- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu

Ke kompetencím pracovním:

- dbáme na hygienu a bezpečnost při práci, na vhodné používání pomůcek a dodržování pravidel při používání nástrojů k práci
- zohledňujeme různé tempo při práci
- oceňujeme i dílčí úspěchy
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení dosažených pokroků

Kompetence digitální:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TECHNICKÉ PRÁCE
7. – 8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák			
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Řídí se pravidly bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Ošetří drobná zranění.	Praktické činnosti, bezpečnost a hygiena práce Řád učebny Zásady bezpečnosti při práci s nástroji a jejich údržba První pomoc při úrazech, lékárnička		Přírodopis
Užívá technickou dokumentaci. Přečte technický výkres modelu podle návodu, plánu, náčrtu.	Základy při zobrazování při práci s technickými materiály Jednoduchý náčrt výrobku podle modelu, návod		Fyzika, Matematika
Seznamuje se s technologickými postupy a návyky při práci s technickými materiály, provádí jednoduché práce s technickými materiály. Dodržuje technologickou kázeň.	Jednoduché pracovní operace a postupy		Fyzika, Chemie
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Volí pro práci vhodný materiál, pracovní nářadí a postupy.	Organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	EV/3,4	
Samostatně pracuje pod vedením vyučujícího se dřevem, kovem.	Pracovní postup při výrobě jednoduchého výrobku		Přírodopis
Provádí pod vedením vyučujícího drobné technické práce v areálu školy.	Zhotovování a opravy předmětů ze dřeva a kovu		

EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM

Předmět **Ekologické praktikum** je volitelný předmět nabízený v 7. až 9.. ročníku. Je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o přírodu a její poznávání. Cílem je podněcovat zájem žáků o okolní přírodu, o její poznávání, a to zejména z hlediska environmentálních aspektů (rozvoj odpovědnosti žáků za zdraví vlastní i zdraví jejich okolí, přírody a celé planety, podpora myšlenky trvale udržitelného rozvoje).

Předmět **Ekologické praktikum** je koncipován tak, aby zvolené okruhy učiva se mohly obměňovat v závislosti na zájmu žáků a učitele. Tato komplexně pojatá témata v sobě spojují a využívají nejen vědomosti a dovednosti z přírodopisu, ale také zeměpisu (fyziky i chemie) i regionální historie; vedou k estetickému vnímání a hodnocení prostředí, ke spolupráci s ochránci přírody, k rozvíjení názorů a námětů pro řešení problémů ochrany přírody a zdraví.

Ve vyučovacím předmětu Ekologické praktikum jsou zahrnuta některá z témat tematických okruhů *Environmentální výchovy a Osobnostní a sociální výchovy*.

Předmětu se vyučuje dvě hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu
- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodovědných zákonitostí
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky pozorování a experimentů

Ke kompetencím komunikativním:

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

Ke kompetencím sociálním a personálním

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům druhých

Ke kompetencím občanským:

- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a života na zemi

Ke kompetencím pracovním:

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (přehledný zápis výsledků pozorování a experimentů)
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci

Ke kompetencím digitálním:

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v jiných zdrojích
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- učíme žáky s využíváním mobilních aplikací pro identifikaci rostlin a živočichů, určovat běžně se vyskytující organismy v regionu
- vedeme žáky k mapování výskytu vybraných živočichů v regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací (např. iNaturalist)

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM
7. – 9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozumí základním ekologickým pojmům. Rozlišuje různé systémy organismů – populace, společenstva, ekosystémy a na základě konkrétních příkladů objasňuje vztahy mezi nimi.	Užitečné informace (ekologie, ekosystém, společenstvo, podmínky života) Jak fungují společenstva Biosféra, význam biodiverzity	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis
Vnímá různými smysly přírodní prostředí, oceňuje jeho hodnotu a nenahraditelnost.	Smyslové vnímání přírody	OSV/1	Výtvarná výchova Hudební výchova
Orientuje se v základních principech vztahů organismů a jejich životních prostředí.	Adaptace Mimikry Život a vývoj v rybníce	EV/1,2	Přírodopis Výtvarná výchova
Popisuje okolí svého bydliště. Chápe a vysvětluje význam zeleně v krajině. Rozlišuje krajiny z hlediska jejího ovlivnění člověkem.	Jaké je vaše okolí? Význam zeleně v krajině Typy krajiny	EV/1,4 OSV/1	Přírodopis Zeměpis Občanská výchova
Zná způsob života na venkově v minulosti a porovnává jej se současností. Zná postup výroby některých potravin.	Statek – život na vesnici dnes a v minulosti	EV/4	Přírodopis Pěstitelské práce Chovatelství
Uvědomuje si potřeby hospodářských zvířat, popisuje různé způsoby jejich chovu.	Potřeby hospodářských zvířat	EV/2	Přírodopis Pěstitelské práce Chovatelství
Orientuje se v problematice různých typů zemědělské výroby v současnosti (intenzivní, alternativní). Poznává ekoznačku pro biopotraviny a chápe její smysl. Nastíní možnou budoucnost zemědělství z hlediska udržitelného rozvoje. Navrhne vlastní alternativy řešení.	Zemědělství současnosti a budoucnost	EV/4 OSV/1	Zeměpis Pěstitelské práce Chovatelství
Vysvětluje podstatu potravních závislostí v různých ekosystémech a hodnotí jejich význam. Uvádí příklady zásahů člověka ovlivňujících fungování potravních závislostí.	Potravní řetězce, pyramida Smrtící články řetězu (pesticidy)	EV/1,3,4	Přírodopis Chemie
Orientuje se v problematice odpadového hospodářství. Popisuje způsoby nakládání s odpady (skládky, spalování, recyklace).	Odpady	EV/3	Chemie

Dokáže rozeznat symboly označující ekologicky šetrné výrobky, chápe jejich smysl.	Ekoznačky Recyklace		
Porovnává biotické a abiotické podmínky v různých přírodních biotopech. Uvádí příklady výskytu organismů v přírodních biotopech a vztahy mezi nimi.	Biotopy naší přírody	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis
Uvádí příklady vztahů v lesních ekosystémech. Vysvětluje podstatu rozmanitosti lesa.	Ekosystém les	EV/1,2	Přírodopis
Orientuje se v podmínkách, fauně a flóře deštných pralesů. Chápe smysl existence deštných pralesů. Vysvětluje příčiny a následky kácení deštných pralesů.	Deštný prales	OSV/3 EV/1,2,3,4	Přírodopis Zeměpis
Orientuje se v podmínkách, fauně a flóře pouští. Vysvětluje přizpůsobení organismů podmínkám pouštního prostředí.	Život a podmínky pouští	EV/1,2	Přírodopis Zeměpis Anglický jazyk
Popisuje abiotické podmínky v městském prostředí a hodnotí jejich vliv na výskyt organismů.	Příroda ve městě	EV/2	
Popisuje vodní cyklus a jeho ovlivňování činností člověka. Vysvětluje důvody vedoucí k ochraně vody. Orientuje se v problematice kyselých dešťů, objasňuje jejich vznik a důsledky pro různé složky ŽP.	Voda Vodní cyklus Kyselá dešť	EV/2,3,4	Přírodopis Zeměpis Chemie Fyzika
Vysvětluje minulost a vývoj lidstva a z něj vyplývající změny ŽP. Odvozuje důvody ohrožení a vymírání biologických druhů, nastiňuje možnosti jejich ochrany. Uvádí příklady ohrožených druhů.	Vliv lidstva v průběhu vývoje na přírodu Ohrožené organismy a možnosti jejich ochrany	EV/3,4	Přírodopis Dějepis
Posuzuje význam zoologických zahrad, uvádí pozitivní a negativní stránky jejich existence.	ZOO	EV/4	
Vysvětluje důvody vedoucí k ochraně přírody. Uvádí příklady chráněných území a přírodních památek svého regionu.	Chráněná území	OSV/1 EV/1,3	Přírodopis Zeměpis Občanská výchova
Poznává organismy vyskytující se v okolí bydliště.			Přírodopis

VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky je prohloubení úrovně dovedností získaných v povinném předmětu Informatika. Žáci mají na základě svého zájmu možnost rozšířit zvládání výpočetní techniky, osvojit si dovednosti aplikace části bohaté škály vzdělávacího softwaru (např. tvorbu www stránek, počítačovou grafiku, základy tvorby animovaných obrázků apod.).

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů.

V předmětu jsou uplatňované stejné výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí jako v předmětu Informatika.

Předmět Výpočetní technika navazuje a doplňuje předmět Informatika. Je realizován od 7. do 9. třídy v odborné učebně pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadávanými úkoly vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušenosti s jiným software, spolupráce s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- rozvíjíme schopnost pořizovat si takové poznámky, které žákům pomohou při praktické práci s technikou

Ke kompetencím k řešení problémů:

- zadáváním úkolů a projektů je žák veden k tvořivému přístupu při jejich řešení; učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- žáci jsou vedeni k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dokončení

Ke kompetencím komunikativním:

- umožňujeme žákům využít vhodné technologie pro komunikaci na dálku (možnost odevzdání práce prostřednictvím elektronické pošty).
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla, tj. formu vhodnou pro danou technologii, náležitosti apod.

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- vedeme žáky ke spolupráci, práci v týmu, naplánování si práce, dodržování časového harmonogramu

Ke kompetencím občanským:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat.
- při zpracování informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Ke kompetencím pracovním:

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zapojujeme žáky do soutěží

- uplatňujeme a využíváme získané informace v ostatních předmětech
- seznamujeme žáky s možností využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
7. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	vývojové trendy informačních technologií		
	informační terminologie		
Rozumí základnímu pojmu počítačové terminologie - hardware. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci. Orientuje se v přípojných zařízeních. Rozlišuje základní charakteristické jednotky popisující hardware. Sestavuje ve skupině počítač z komponentů.	HW - hardware základní deska, mikroprocesor, pevný disk, porty, karty vstupní a výstupní zařízení jednotka výkonu procesoru, kapacita paměti, rychlost připojení		sestavení počítače z různých komponentů
Chápe používání různých verzí softwaru. Uvede příklady nejčastěji používaných operačních systémů..	SW - software druhy softwaru operační systémy		
	správa souborů		
Orientuje se ve struktuře ukládání dat, chápe nutnost logické struktury ukládání dat. Dokáže vytvořit složku nebo soubor, přejmenovat, zkopírovat, přesunout, odstranit. Ovládá jednoduchou strukturu dat prezentovanou Commandery a Průzkumníkem – umí kopírovat a přesunovat složky a soubory mezi dvěma a více disky.	Práce se složkami a soubory složka, soubor Průzkumník, Commander		
	textové editory		
Rozlišuje textové editory. Vytváří textové soubory. Pohybuje se v dokumentu pomocí klávesnice a myši. Dokáže upravit písmo v dokumentu. Využívá elektronickou nápovědu v opravě gramatických chyb. Používá obrázky pro zkrášlení psaných textů. Dokáže zarovnávat text pomocí odrážek. Vytváří firemní dokumenty – vizitky, hlavičkové papíry, aj. Chápe rozdíl mezi různými druhy licencí textových editorů.	textové editory otevření, uložení, zavření souboru označování textu pomocí myši a klávesnice velikost a typ písma, barva písma oprava textu vlození obrázku - obtékání, ohraničení firemní dokumentace Open licence – textové editory	OSV /1	Firma – vizitka, grafický návrh

<p>Chápe význam internetu jako celosvětové sítě obsahující nesmírné množství údajů. Orientuje se v historii vzniku Internetu. Rozlišuje pojmy Internet a WWW (World Wide Web). Dokáže vyhledat informaci nebo stránku o určitém tématu. Navštívuje stránky své věkové kategorie. Dokáže vyhledat informace z více zdrojů, ověřit jejich věrohodnost, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Domluví se pomocí komunikátorů.</p>	<p>Internet význam internetu internet & web internetové prohlížeče webovských stránek práce s informacemi komunikátory</p>	<p>MV /1 MKV /5</p>	
---	--	--------------------------	--

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
8. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	prezentace informací		
Používá web jako zdroj informací. K zadanému tématu dokáže vyhledat informace, zpracovat je a s využitím dostupného softwaru vytvořit písemný výstup splňující formální i estetické nároky.	www (world wide web), pohyb po webu, ukládání z webu vyhledávání a zpracovávání informací, vytvoření výstupního dokumentu		
Dokáže se prezentovat na celosvětové síti. Zvládá registraci svých stránek. Edituje informace na svých stránkách. Vkládá fotografie na své stránky. Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit.	vlastní www stránky registrace správa stránek fotogalerie ochrana osobních dat sociální sítě a jejich význam – druhy a rozdíly	MV /6 OSV/1 VDO /4	
	grafické editory		
Rozlišuje několik grafických editorů. Z názvu souboru pozná grafické formáty. Zvládá základní úpravy obrázku, přizpůsobuje velikost obrázku požadované velikosti, upravuje barevnou škálu, stínování pracuje s křivkami. Fotografuje statické i dynamické objekty. Fotografie dále upravuje	grafické editory Rastrová grafika – změna formátu, práce s fotografií, ořez, výběr Vektorová grafika – práce s body, křivkami	OSV /1	

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝPOČETNÍ TECHNIKA
9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Dodržuje pravidla práce s PC.	pravidla učebny ICT		
	Prezentace		
Chápe nutnost používání programů pro prezentaci svých prací. Orientuje se v základních šablonách. Používá základní snímky. Nastavuje animace jednotlivých objektů. Vkládá do prezentace grafiku.	prezentace šablony snímky - jejich nastavení a funkce animace vkládání grafiky	MV /6	
	Hudba a videa		
Poznává základní audio – video formáty. Umí převádět mezi jednotlivými formáty pomocí open software. Zvládá vytvořit jednoduché video sekvence z fotek, hudby a videa.	Hudební formáty – MP3, WAV, MPEG, AVI, MP4, aj. Střih a základní funkce programů na úpravu hudby a videa – konverze mezi jednotlivými formáty		Video o škole, městě, aj.
	Zálohování dat		
Ovládá jednoduché vypalování datových i hudebních CD – v souladu se zákony ČR (copyright).	Vypalovací mechaniky – druhy médií (CD, DVD, Blue - Ray, aj... Vypalování CD a DVD		

SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem volitelného předmětu Sportovní hry je prohlubování zvláště kolektivních sportů, které jsou vhodné pro žáky daného věku. Také kondiční a všestranné rozvíjející činnosti (především s hudbou) prováděné s ohledem na věk, pohlaví a zájmy žáků, při zachování vhodných didaktických metod a pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Žák ovládá: průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků), aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl), zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje.

Při všech sportovních aktivitách jsou bezpodmínečně dodržovány všechny **zásady bezpečnosti a úrazové zábrany** platné pro osvojování a provádění zvolené aktivity.

Předmět Sportovní hry navazuje a doplňuje předmět Tělesná výchova. Je realizován od 7. do 9. třídy v tělocvičně nebo venkovních sportovištích pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

V předmětu jsou využívány stejné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí jako v předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu SPORTOVNÍ HRY
7. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
<p>Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře. Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry. Má radost ze hry a jedná v duchu fair play. Spolupracuje ve hře a vytváří jednoduchou taktiku družstva. Ovládá základy rozhodování ve hře. Chápe význam sportovních her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů.</p>	<p>kopaná - základy herních systémů, herní Kombinace - hra odbíjená - hra košíková – základy herních systémů, herní kombinace - hra vybíjená – hra florbal - hra ringo -hra nohejbal -hra přehazovaná badminton – hra</p>	OSV/1	
<p>Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu.</p>			

VEDENÍ DOMÁCNOSTI A PŘÍPRAVA POKRMŮ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky je prohloubení úrovně dovedností získaných v povinném předmětu pracovní činnosti, občanská výchova a výchova ke zdraví. Předmět svým obsahem stravování v rodině prohlubuje a rozšiřuje znalosti žáků o zdravém jídelníčku, o technologii přípravy pokrmů a způsobu jejich podávání o další dovednosti spojené s vedením domácnosti a účelnějším hospodařením s finančními prostředky. Učivo je zaměřeno na možnosti ovlivňování stravovacích zvyklostí ve smyslu zdravé výživy a uplatňování nových technologií šetrného zpracování poživatin. Žáci se učí i ovládat jednoduché postupy při šití a používání vhodných materiálů a pomůcek. Předmět svým obsahem navazuje na předmět Výchova ke zdraví, jehož výchovné a vzdělávací strategie uplatňuje.

Při přípravě pokrmů se doporučuje vzhledem k zásadám zdravé výživy dávat přednost úpravě drůbežího a rybího masa, luštěnin, obilovin, zeleniny a ovoce. Jednotlivé jídelníčky si žáci samostatně sestavují tak, aby v průběhu výuky byly více procvičeny různé způsoby technologických úprav i postupy při zpracování různých surovin.

Předmět je realizován od 7. do 9. třídy v odborné učebně – školní kuchyňce – pro vybranou skupinu žáků, časová dotace je 2 hodiny týdně.

S předmětem úzce souvisí témata průřezového tématu Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- zadáváme žákům referáty z oblasti vedení domácnosti, ke kterým získávají a vytřídí informace z různých zdrojů (knihy, časopisy, internet, televize)
- vedeme žáky k práci dle návodů

Ke kompetencím k řešení problému:

- požadujeme od žáků vyhledávání různých popisů pracovních postupů při přípravě určitého pokrmu, výběr nejvhodnějšího postupu, případně zvolení vlastního

Ke kompetencím komunikativním:

- vedeme žáky k případnému doplňování informací, prezentaci a obhajobě vlastního názoru

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá v diskusi v malé skupině i debatě celé třídy

Ke kompetencím občanským:

- vedeme žáky k vnímání tradic (vánočních, velikonočních – dekorace, jídelníček) společnosti, ve které žijí, respektování řádu učebny a pravidel bezpečnosti práce
- zdůrazňujeme toleranci různých názorů (vegetariánství, veganství) a přizpůsobení se odlišným potřebám

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci v kuchyni
- zadávanými úkoly vedeme žáka k pochopení základních pracovních návyků a postupů při přípravě pokrmů

Ke kompetencím digitálním:

- ovládá běžné používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VEDENÍ DOMÁCNOSTI A PŘÍPRAVA POKRMŮ
7. – 9. ročník

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Ovládá pracovní postupy. Má znalosti o výživě člověka. Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu. Má představu o předpisech a hygienických pravidlech. Umí využít profesní informace.	Hygiena výživy – výživa člověka Zásady správné výživy – výživová hodnota Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů Společenské chování	OSV/1, 2	Návštěva restaurace, supermarketu, hotelové střední školy
Má představu o základních činnostech přípravy pokrmů. Volí správnou, odpovídající technologii. Organizuje a plánuje pracovní činnost. Dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě. Získává informace o ekonomice v rodině.	Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže Úpravy tepelné, za studena Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Stolování, inventář, aranžování květin Nákup a skladování potravin, správné využití	VMEGS/2, MKV/1	
Zvládá jednoduché postupy při šití a používá vhodné materiály a pomůcky. Orientuje se v návodech. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci. Zapojí šicí stroj, žehličku. Zná základy pletení a háčkování. Umí vkusně a esteticky upravit oblečení.	Šití, pletení a další domácí práce Výběr vhodného materiálu k šití (sukně, batoh, polštář, čepice) Návlek spodní a vrchní nitě Zapojení šicího stroje a žehličky Základy pletení a háčkování	OSV/1,2	
Navrhne rozpočet čtyřčlenné domácnosti.	Finance a provoz domácnosti		
Vybere vhodné čisticí prostředky pro úklid různých typů povrchu, nádobí (dřevo, linoleum, sklo, porcelán, kov.), textilií.	Údržba domácnosti	EV/3	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nabídka volitelného předmětu finanční gramotnost vychází z možností školy a kopíruje vzdělávací oblasti školního plánu tak, aby byl zajištěn individuální rozvoj žáků podle jejich zájmů a prohloubení vzdělání v jimi zvolených oblastech. Žák si vybere předmět z aktualizované nabídky na daný školní rok. Vyučovací předmět finanční gramotnost je vyučován v 7. a 9. ročníku jako volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Jeho obsahem je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci by se měli seznámit se základními poznatky z finančnictví, tržního hospodářství a práva.

Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi pro jeho zapojení do aktivního života. Učí žáky hospodařit s vlastními financemi.

Finanční gramotnost klade důraz na získání znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Výuka je realizována v domovských třídách a dle stanoveného rozpisu je využívána učebna informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Ke kompetencím k učení:

- žáky vedeme k správnému výběru, zpracování a použití informací
- učíme žáky používat vhodné způsoby a metody k řešení úkolů
- vedeme žáky k poznání smyslu a cílů učení, k posouzení vlastního pokroku
- vedeme žáky k využití nových pojmů v reálním životě
- všímáme si pokroku u všech žáků

Ke kompetencím k řešení problémů:

- vedeme žáky k promýšlení postupů při plnění úkolů
- zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli využívat informace k vhodnému řešení
- zadáváme problémové úlohy z praktického života

Ke kompetencím komunikativním:

- rozvíjíme slovní zásobu o nové pojmy z finanční gramotnosti
- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- učíme žáky porozumění různým textům a obrazovým materiálům
- učíme žáky komunikovat při práci ve skupině, při hledání vhodného řešení, postupu
- vedeme žáky k využití moderní technologie k získání informací i komunikaci se vzdálenými osobami

Ke kompetencím sociálním a personálním:

- zadáváme práce do skupin
- vedeme žáky ke spolupráci, respektování různých názorů, k hledání nejlepší cesty k dosažení dobrých výsledků
- učíme žáky používat sebehodnocení
- dbáme na uplatnění všech členů ve skupině, střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k ocenění pomoci spolužáků

Ke kompetencím občanským:

- učíme žáky respektovat a vážit si druhých lidí
- vedeme žáky ke schopnosti čelit osobním problémům ve finanční oblasti
- vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- umožňujeme každému žákovi zažít pocit úspěchu

Ke kompetencím pracovním:

- vedeme žáky k orientaci ve finanční a ekonomické oblasti
- žáky vhodně motivujeme pro praktický život
- učíme žáky posoudit své reální možnosti
- vedeme žáky k pozitivnímu sebehodnocení

Ke kompetencím digitálním:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost

**Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu FINANČNÍ GRAMOTNOST
7 - 9. ročník**

Výstup ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Žák:			
Rozlišuje a porovnává jednotlivé potřeby, Rozlišuje různé formy vlastnictví. Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví. Vysvětlí pojem zboží.	Potřeby Potřeby a zdroje, uspokojování potřeb Vlastnictví, majetek Hmotné a duševní vlastnictví, ochrana vlastnictví, pirátství. Zboží		
Objasní funkce peněz. Vysvětlí pojem platidlo. Používá peníze jako prostředek směny. Vysvětlí koloběh peněz na konkrétní situaci. Uvede příklady měn. Vysvětlí pojem mince a bankovka. Rozlišuje mince a bankovky používané na území ČR. Určí vhodnost hotovostní platby v různých situacích. Používá platební kartu, obsluhuje bankomat. Vyplňuje poštovní poukázky a jiné doklady používané k hotovostnímu placení. Využívá základní služby pošty.	Peníze Platidla Peníze jako platidlo Měna Funkce peněz Koloběh peněz Cena Hotovostní peníze Mince a bankovky – vzhled, ochranné prvky Hotovostní placení Nákup zboží za hotovost Hotovostní placení na poště a v bance Pošta, poštovní poukázka		
Vysvětlí pojem bezhotovostní peníze, bankovní účet. Uvede příklady bezhotovostního placení. Vysvětlí funkci banky. Objasní vliv úroků a poplatků na výši zůstatku na účtu. Získává informace o bankovních účtech, pracuje s nimi a na jejich základě vybere konkrétní vhodný produkt. Rozlišuje úhradovou a inkasní formu placení. Zadáva údaje k provedení bezhotovostního placení. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení. Používá platební kartu, obsluhuje bankomat.	Bezhotovostní peníze, bankovní účet Banka a její funkce Druhy účtů, pohyby peněžních prostředků na účtech, výpisy z účtů Bankovní úroky a poplatky za služby Zadávání platebních příkazů a jejich způsoby Úhradová forma placení Inkasní forma placení Nástroje bezhotovostního placení Platební karta Bankomat		

<p>Uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Dodržuje bezpečnostní zásady při používání nástrojů bezhotovostního placení.</p>			
<p>Rozlišuje pojem valuta a deviza. Orientuje se v kurzovních lístcích. Porovná výhodnost nákupu a prodeje různých druhů měn podle kurzovního lístku.</p>	<p>Měna Valuty a devizy Směnný kurz Kurzovní lístek</p>		
<p>Rozlišuje jednotlivé ekonomické systémy. Chápe úlohu státu v tržním hospodářství. Umí vysvětlit hospodářský proces. Rozlišuje druhy výroby, obchodu a služeb. Vysvětlí životní úroveň a co ji ovlivňuje. Vysvětlí pojem trh. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu. Prokáže v modelových situacích schopnost vyznat se v nabídce a poptávce.</p>	<p>Tržní hospodářství Ekonomické systémy Základní prvky tržního mechanismu Nedokonalosti tržního mechanismu Úloha státu v tržním hospodářství Hospodářský proces – výroba, rozdělování a přerozdělování, směna a spotřeba Výroba a výrobní faktory Členění výroby Úloha výroby, obchodu a služeb, životní úroveň Trh, podstata fungování trhu Nabídka, poptávka</p>	VDO/2	
<p>Vysvětlí pojem cena. Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny. Vysvětlí různé způsoby stanovení ceny zboží. Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH. Na příkladu uvede marketingový způsob stanovení ceny. Rozezná reklamu, uvede příklad klamavé reklamy. Vysvětlí výhody a nevýhody slev na konkrétním případě. Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</p>	<p>Cena Cena jako výsledek působení nabídky a poptávky Tvorba ceny Nákladový přístup stanovení ceny Marketingové nástroje Marketingový způsob stanovení ceny Reklama, klamavá reklama Slevy Inflace</p>		
<p>Vysvětlí pojmy rozpočet, příjmy a výdaje a pracuje s nimi. Rozlišuje a na příkladu vysvětlí neomezenost potřeb a omezenost zdrojů. Na modelových příkladech hospodaření jednotlivce a domácnosti uvede hlavní příjmy a výdaje, vytvoří strukturu rozpočtu. V rozpočtu rozlišuje příjmy podle frekvence na pravidelné, nepravidelné a jednorázové. V rozpočtu rozlišuje výdaje pevné, kontrolovatelné a jednorázové. Sestaví měsíční rozpočet jednotlivce a domácnosti.</p>	<p>Hospodaření – rozpočet domácnosti Struktura rozpočtu, příjmy a výdaje Neomezenost potřeb, omezenost zdrojů Struktura osobního rozpočtu a rozpočtu domácnosti Příjmy pravidelné, nepravidelné a jednorázové Výdaje pevné, kontrolovatelné a jednorázové Sestavení osobního rozpočtu a rozpočtu domácnosti Typy rozpočtů: vyrovnaný, přebytkový, schodkový</p>	VDO/2	

Zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.			
Vysvětlí pojem rozvaha. Pracuje s pojmy majetek, závazky. Provede rozvahu modelových domácností.	Rozvaha Majetek, závazky Sestavení rozvahy	VDO/2	
Vypočítá čisté jmění modelových domácností. Vystihne rozdíl mezi průběžným a celkovým stavem financí. Uvede do souvislosti rozpočet a rozvahu.	Čisté jmění, zadluženost		
Vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele. Vysvětlí pojem reklamace. Uvede postup při reklamaci.	Práva spotřebitelů Reklamace spotřebního zboží Reklamace potravin Dohled nad ochranou spotřebitele Nekalé obchodní praktiky		
Umí určit právní formy podnikání. Chápe rozdíl mezi zaměstnancem a OSVČ. Chápe složky mzdy a platu. Vysvětlí rozdíl mezi hrubou mzdou a čistou mzdou. Uvede náležitosti pracovní smlouvy.	Formy podnikání – právnické a fyzické osoby Zaměstnanci Nezávislost a závislá práce Plat, mzda, pojistné, daně Pracovní smlouva Pracovní poměr Nezaměstnanost		
Vysvětlí pojem finanční trh. Vysvětlí pohyb peněz na finančním trhu. Charakterizuje složky, ze kterých je složena výsledná cena daného finančního produktu.	Finanční trh Pohyb peněz na finančním trhu Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
Rozlišuje vklady a investice. Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. Orientuje se v úrokových mírách, vypočítá úrok. Určí výnos u vkladů a investic. Určí cenu daného produktu pro ukládání peněz.	Produkty k ukládání peněz vklady, investice úrok, úroková míra, poplatky výnos		
Vysvětlí, co je úvěr. Určí celkové náklady na úvěr. Určí cenu daného produktu pro půjčování peněz.	Produkty k půjčování peněz úvěr roční procentní sazba nákladů (RPSN)		

	celkové náklady na úvěr		
Vysvětlí, co je banka. Charakterizuje činnost bank. Uvede jednotlivé druhy bank. Uvede základní produkty nabízené bankami.	Instituce na finančním trhu: Banky a jejich služby Aktivní a pasivní operace Druhy bank: centrální banka, obchodní banky Produkty obchodních bank		
Uvede, co je stavební spořitelna.	Stavební spořitelny		
Charakterizuje činnost stavebních spořitelen. Vysvětlí účel a princip stavebního spoření. Uvede, co je penzijní fond. Charakterizuje činnost penzijních fondů. Uvede účel a princip penzijního připojištění. Uvede, co je leasingová společnost. Vysvětlí princip činnosti leasingových společností. Charakterizuje leasing. Uvede, co je splátková společnost. Vysvětlí princip činnosti splátkových společností. Charakterizuje základní produkty splátkových společností. Uvede, co je pojišťovna, význam pojištění. Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Účel instituce, princip činnosti Produkty stavebních spořitelen Penzijní fondy Účel instituce, princip její činnosti Produkty penzijních fondů Leasingové společnosti Účel instituce, princip její činnosti Produkty leasingových společností Splátkový prodej, leasing Splátkové společnosti Účel instituce, princip její činnosti Produkty splátkových společností Pojišťovny Účel instituce, princip její činnosti Pojištění Význam pojištění, druhy pojištění		
Uvede možnosti využití finančních produktů jako nástroje řešení dané finanční situace. Charakterizuje složky, ze kterých je složena výsledná cena daného finančního produktu.	Finanční produkty Finanční produkty jako nástroje řešení dané finanční situace Ceny finančních produktů		
Vysvětlí, co je běžný účet. Vysvětlí využití běžného účtu pro správu financí. Charakterizuje jednotlivé finanční produkty k uložení peněz. Rozlišuje rozdíl mezi vkladem a investicí. Vysvětlí, co je akcie, podílový list, dluhopis. Porovná vkladové a investiční produkty z hlediska rizikovitosti, likvidity a výnosu.	Správa peněz Vklady a investice Bankovní vklady Spořicí účet, termínovaný vklad, vkladní knížka Stavební spoření jako spořicí produkt Penzijní připojištění Investice do cenných papírů Akcie, podílové listy, dluhopisy		

	Porovnání vkladových a investičních produktů Měřítka pro výběr produktu pro zhodnocení peněz		
<p>Charakterizuje jednotlivé finanční produkty k půjčení peněz. Určí zdroje financí pro splácení úvěru jako priority ve svých budoucích výdajích. Porovná vhodnost finančních produktů k půjčení peněz. Uvědomuje si rizika při půjčování peněz.</p>	<p>Půjčky peněz <u>Účelové úvěry:</u> stavební spoření jako úvěrový produkt hypoteční úvěr spotřebitelský úvěr finanční leasing splátkový prodej <u>Neúčelové úvěry:</u> kontokorentní úvěr osobní půjčka kreditní karty Porovnání úvěrových produktů</p>	VDO/2	
<p>Uvede účel a význam pojištění. Charakterizuje jednotlivé druhy pojištění. Rozhodne se v dané finanční situaci pro vhodný typ pojištění.</p>	<p>Pojištění Význam pojištění Druhy pojištění: Životní pojištění Úrazové pojištění Pojištění invalidity Pojištění majetku obyvatelstva Pojištění odpovědnosti za škody Cestovní pojištění</p>		
<p>Charakterizuje pojem finanční plán. Vysvětlí význam finančního plánu. Zhodnotí stav financí na základě rozpočtu a rozvahy. Na základě svých potřeb určí své cíle. Porovná jednotlivé cíle a určí jejich vzájemnou prioritu. Rozhodne se na základě dané finanční situace a předpokladu budoucích finančních. Nákladů a zdrojů a na základě porovnání rizikovosti, likvidity a výnosnosti pro vhodný typ finančního produktu. Rozhodne se na základě porovnání nabídek finančních institucí pro konkrétní finanční produkt. Zohlední neočekávaná rizika a zajistí je případným pojištěním. Navrhne finanční plán s využitím vhodných bankovních produktů, zvaží jejich klady a zápory. Navrhne alternativní finanční plán.</p>	<p>Finanční plán Význam finančního plánu Sestavení finančního plánu Stav financí Stanovení cíle Vyhodnocení cílů Způsob dosažení cíle Zajištění rizik Důvody k zajištění</p>	VDO/2	

<p>Porovná klady a zápory finančních plánů pro danou situaci. Vysvětlí význam daní. Rozlišuje přímé a nepřímé daně. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p>	<p>Daně a rozpočet státu Význam daní Druhy daní Příjmy a výdaje státního rozpočtu typy rozpočtu a jejich odlišnosti</p>		
--	--	--	--

7 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

7.1.1 Obecné zásady hodnocení

upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č. 48/2005 Sb., v platném znění.

Jednou z důležitých součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení je proces, při kterém učitel a žáci ve škole přidělují skutečnostem určitý význam, je to především proces získávání informací, podkladů, materiálních produktů atd. o kvalitě a míře úspěšnosti žáka ve vyučovacím procesu.

Hodnocení má tyto základní vlastnosti:

- **jednoznačné** - proces hodnocení i závěry jsou vyjádřeny konkrétní myšlenkovou úrovní, strukturovanými činnostmi
- **srozumitelné** – žáci znají obsah používaných pojmů, sami je využívají v hodnotících procesech
- **věcné a srovnatelné s předem danými kritérii** – kritéria jsou daná především kvalitně stanovenými cíli – musí splňovat požadavky SMARTU

Hodnocení plní tyto úkoly:

- slouží jako důležitá zpětná vazba pro žáka, rodiče, vedení školy, především pak pro učitele
- poskytuje informace o kvalitě a míře splnění stanovených cílů
- má mít pozitivní charakter a žáka tak motivovat pro další činnost
- včasné, systematické, adekvátní závěry hodnotícího procesu jsou důležitým podkladem pro řízení dalšího vyučovacího procesu a uskutečňování rozvoje jednotlivých žáků
- přihlíží k individuálním předpokladům každého žáka

7.1.2 Způsoby hodnocení

Žáci jsou hodnoceni za zvládnutí dosažené míry (cíle) očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. U celkového hodnocení na I. a II. stupni (tj. pololetní a závěrečné vysvědčení) používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP a SPC se u žáků se SVP používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé způsoby hodnocení či jejich kombinace – klasifikaci, slovní hodnocení i sebehodnocení žáků. Při výuce se cíleně zaměřujeme také na sebehodnocení a sebekontrolu žáků, věnujeme se práci s chybou.

Formy získávání podkladů pro hodnocení:

- společné prověřování vědomostí a dovedností ve třídě (skupinové činnosti)
- ústní zkoušení a mluvený projev (referáty, hry, tematické rozhovory, recitace,..)
- modelové a problémové úkoly (kvízy, hádanky, křížovky, rébusy, prezentace ...)
- písemné práce (slohové práce, testy, diktáty, cvičení)
- samostatné aktivity a domácí úkoly
- výroba pomůcek, praktické činnosti a pokusy a kombinace těchto forem

7.1.3 Zásady efektivního hodnocení

Při efektivním hodnocení ve výchovně – vzdělávacím procese se uplatňují tyto zásady:

- zásada souladu cíle (rozvoj osobnosti, naplnění kompetencí) s průběhem vyučování a odpovídajícím procesem hodnocení (vhodný typ hodnocení, kritéria, forma prezentace závěrů)
- zásada soustavnosti a systematičnosti - hodnocení probíhá přirozeně v průběhu celého vyučovacího procesu a jeho neoddělitelnou součástí
- zásada komplexnosti, kde se jedná o maximální rozvoj osobnosti žáka s přihlédnutím k individuálním vzdělávacím a osobnostním možnostem a k věku žáka s využitím různých forem a typů hodnocení
- zásada podílu žáka na procesu hodnocení (tvorba pravidel, stanovení kritérií, poskytování prostoru pro sebehodnocení)
- při klasifikaci a jiných formách hodnocení sledujeme tyto ukazatele:

a) ucelenost, úplnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí

b) schopnost uplatňování získaných znalostí v praxi

c) dovednost zpracovat a využívat různé zdroje informací a práce s nimi

d) schopnost spolupracovat

e) samostatnost, kreativita myšlení

f) úroveň komunikativních dovedností /jak ústní, tak i písemný projev/

Klasifikační stupeň	Úroveň splnění cíle - dosažení požadované úrovně - rozsah splnění cíle	Samostatnost
výborně	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v plném rozsahu	Pracuje zcela samostatně
chvalitebně	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil s drobnými chybami nebo nedostatky	Pracuje samostatně s náznakem souhlasu, podpory, pomoci
dobře	Dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v potřebném rozsahu nebo s chybami	Pracuje samostatně s pomocí (nasměrování, výběr možností)
dostatečně	Ještě dosáhl požadované úrovně, zadání splnil v minimálním rozsahu nebo se závažnými chybami	Pracuje s výraznou systematickou pomocí
nedostatečně	Nedosáhl požadované úrovně	Nepracuje, nereaguje na žádné podněty

Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení:

Stupeň 1 - výborný

Získané znalosti a vědomosti žák zvládá uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a dokáže je samostatně a tvořivě uplatňovat při řešení úkolů. Zadání splnil v plném rozsahu. Ústní i písemný projev je přesný a výstižný. Je schopný sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen zcela samostatně studovat přiměřené texty.

Stupeň 2 - chvalitebný

Získané znalosti a vědomosti žák zvládá v podstatě uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a většinou samostatně, popř. s menšími podněty (náznak souhlasu, podpory, pomoci) vycházejícími od učitele, je dokáže uplatňovat při řešení úkolů. V ústním a písemném projevu se mohou občas vyskytnout menší nedostatky ve správnosti, přesnosti či výstižnosti. Při práci s informacemi nemá větší problémy. Dokáže je zpracovat a uplatnit. Je schopen spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně nebo pouze s malou dopomocí studovat přiměřené texty.

Stupeň 3 - dobrý

V získaných znalostech a vědomostech má žák mezery a dopouští se chyb. Při řešení úkolů, kde uplatňuje své znalosti a dovednosti, vyžaduje pomoc. Má problémy s organizací vlastní práce, je méně samostatný. V ústním a písemném projevu se vyskytují nedostatky ve správnosti, přesnosti a s výstižnosti. Se zpracováním informací má častější problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc. Podle návodu a s pomocí učitele je schopen studovat přiměřený text.

Stupeň 4 - dostatečný

V požadovaných znalostech a vědomostech má závažnější nedostatky, při jejich uplatňování se dopouští závažných chyb. Zorganizovat si vlastní práci dokáže pouze s pomocí učitele, je nesamostatný. Závažnější nedostatky a chyby se projevují v ústním a písemném projevu. Informace zpracovává těžce a často je nedokáže zpracovat vůbec. Při spolupráci je pasivní a vyžaduje výraznou pomoc od ostatních.

Stupeň 5 - nedostatečný

Ve znalostech a vědomostech má zásadní nedostatky, které mu brání ve využití těchto znalostí. Většinou neprozkouje snahu, nepracuje, nereaguje na žádné podněty. Nedokáže si zorganizovat vlastní práci, je nesamostatný. Správnost, přesnost a výstižnost ústního a písemného projevu se vyznačuje závažnými nedostatky. Některé chyby a nedostatky nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Velké problémy má při spolupráci s ostatními i přes pomoc a podporu.

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 - výborný

Žák se o aktivity a poznatky v těchto předmětech velmi zajímá. V činnostech je velmi aktivní, přistupuje k nim tvořivě a samostatně. Plně využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je estetický a působivý, nezřídka v něm také uplatňuje vlastní originalitu. Vždy bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení. Zajímá se o umění a estetiku a jeho tělesná zdatnost je na odpovídající úrovni.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní a samostatný. Využívá své osobní předpoklady a rozvíjí je. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší drobné nedostatky. Používá bezpečně nástroje, materiály a vybavení. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje zpravidla tvořivě. Zájem o estetiku a umění je přiměřený a tělesná zdatnost vcelku přiměřená.

Stupeň 3 - dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, jeho projev méně tvůrčí a méně samostatný. Často se v něm dopouští chyb a je méně působivý. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho vědomosti a dovednosti mají nedostatky, které se projevují při jejich aplikaci, která pak vyžaduje pomoc učitele. Jeho zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu je pouze příležitostný a pasivní.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák je málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Jeho projev je málo estetický a dopouští se v něm častých chyb. Vědomosti a dovednosti aplikuje pouze s pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně málokdy. O umění, estetiku a tělesnou kulturu projevuje jen minimální zájem.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je chybný a nemá estetickou hodnotu. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Své minimální vědomosti a dovednosti nedokáže aplikovat. O umění, estetiku a tělesnou kulturu neprojevuje zájem.

Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Žák má právo si své případně neúspěšné hodnocení opravit po dohodě s vyučujícím.

7.1.4 Sebehodnocení

Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. V jednotlivých předmětech jsou žáci vedeni k sebehodnocení průběžně, jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, se kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení nemá nahrazovat hodnocení pedagogem, má doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

V nižších ročnících probíhá nejčastěji ústně, žáci se učí využívat také formu značek. Na druhém stupni probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých předmětů průběžně ústně a žáci se učí hodnotit svou vlastní úroveň jednotlivých kompetenčních dovedností prostřednictvím škál.

Rozvíjení schopnosti objektivního sebehodnocení (silné i slabé stránky)

1. spolupráce s učitelem při hodnocení vlastní práce ústní i písemnou formou
2. odpovědi na otázky typu:
  - jak jsem pracoval/co se mi dařilo – nedařilo,
  - v čem mohu zdokonalit svou práci,
  - dosáhl jsem vytýčený cíl,
  - pracoval jsem samostatně nebo jsem potřeboval pomoc a podporu,
  - co jsem se o sobě dozvěděl atd.

Rozvíjení schopnosti hodnocení skupinové práce

1. vedení žáků k hodnocení skupinové práce a jejich podílu na ní
2. otázky typu:

- jaký byl cíl hodiny, co jsem se v ní naučil,
- co jsem se dozvěděl o tématu,
- co jsem se během společné práce dozvěděl o sobě,
- jak pracovala naše skupina (snadné nebo obtížné pasáže, činnosti, úkoly),
- jak jsem přispěl ke skupinové práci,
- jak se mi spolupracuje s jednotlivými členy skupiny.

Vedení žáků k hodnocení ostatních

1. komentování práce žáků a jasné formulování připomínek

2. schopnost přijímat kritiku, změnit názor a přiznat chybu

3. otázky typu:

- co jsem se dozvěděl od druhých,
- čím kdo přispěl ke společné práci,
- jak se můžeme příště vyvarovat chyb.

7.1.5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení těchto žáků vychází učitel z doporučení a závěrů školních poradenských zařízení a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Je vzděláván i hodnocen na základě plnění Individuálního vzdělávacího programu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení může být hodnocen slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

píle a zájem, postoj k učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.2 Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu, zjištění informací o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí a vybavení školy, v níž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

7.2.1 Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kultura školy
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- výsledky vzdělávání
- výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

7.2.2 Cíle, kritéria, nástroje autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností

Materiální, technické, ekonomické, hygienické a jiné podmínky ke vzdělávání

Cíl:

- udržení stávajících podmínek a postupné zkvalitňování vybavenosti odborných učeben, jejich rozšíření
- zabezpečení podmínek vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
- vytvoření týmu pedagogických pracovníků s potřebnými profesními dovednostmi (ve směru k žákům i k jejich rodičům) schopných diagnostikovat žáky, motivovat je k další činnosti, udržet si neformální kázeň

Kritéria:

- dodržování rozpočtu i případných výdajů na investice
- obsah hodnotících zpráv a výsledků kontrol od zřizovatele, příp. ČŠI
- návrhy a připomínky pracovníků, rodičů i žáků k vybavenosti školy
- odborná úroveň pedagogů
- využívání grantů a projektů

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

rozbory výkazů, smlouvy, plnění rozpočtů	2x ročně
revizní zprávy odborných firem	plán revizí
hodnocení zřizovatelem	čtvrtletní podklady
přehled o pracovních škole	každoročně
hospitační činnost	v průběhu celého roku
zhodnocení aktivity a práce pro školu	1x ročně
přehledy o získání prostředků od sponzorů, úspěšnost grantů	každoročně
rozhovory s učiteli, žáky a rodiči	v průběhu školního roku

Průběh vzdělávání**Cíl:**

- realizace školního vzdělávacího programu
- kvalitní promyšlená úroveň výchovně vzdělávací práce pedagogů
- aktivní podíl žáků na vytváření pravidel chování

Kritéria:

- přiměřenost ŠVP k podmínkám školy
- vhodnost časové dotace a posloupnosti jednotlivých částí ŠVP
- závěry a doporučení metodických a předmětových komisí
- vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků
- vhodnost metod výuky k vymezeným cílům a obsahu výuky
- využívání různých organizačních forem výuky
- využívání samostatné a týmové práce žáků
- využívání sebehodnocení žáků

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

hospitace, pohospitační pohovory	v průběhu celého roku
hodnocení metodické a předmětové komise	2x ročně
sebehodnocení práce učitelů	konec školního roku
výsledky prověrek a dovednostních testů	průběžně

Kultura školy; podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání**Cíl:**

- dostačující nabídka mimoškolních aktivit a zájmových kroužků
- zabezpečení činnosti školního poradenského pracoviště
- spokojenost rodičů s prací školy
- fungování webové stránky školy a výměna informací přes Internet

Kritéria:

- připomínky a doporučení školské rady
- vzkazy žáků ze „schránky důvěry“
- návštěvy rodičů ve škole a na třídních schůzkách

- stížnosti rodičů
- činnost, opatření a doporučení výchovného poradce, metodika prevence a školního psychologa
- zájem rodičů o návštěvu školy ve dnech otevřených dveří
- zapojení žáků do mimoškolní činnosti
- demografický vývoj, zájem o školu

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

doporučení školské rady	v průběhu školního roku
vyhodnocování vzkazů ze „schránky důvěry“	průběžně pravidelně
rozbor stížností rodičů	na konci školního roku
dotazníky žáků, rodičů a učitelů	1x za tři roky
vedení přehledu absence (TU, VP)	každoročně
zhodnocení jednotlivých akcí pedagogy	ihned po uskutečnění akce
rozbor záznamů o účasti v kroužcích	na konci škol. roku
vyhodnocení činnosti VP, MP a ŠP	na konci školního roku
dotazník pro rodiče žáků 1. tříd	každoročně
vyhodnocení pochval a trestů	2x ročně

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl:

- vybudování kvalitního týmu pedagogických pracovníků ochotných realizovat cíle ŠVP
- podpora odborného růstu pedagogů

Kritéria:

- úroveň pedagogického sboru a jeho složení
- úroveň zpracování tematických plánů
- plnění cílů dílčích plánů školy (činnostní, tematických, metod. orgánů)
- úroveň vedení pedagogické dokumentace
- větší šíře úkolů, aktivita, zavádění změn, „práce pro školu“ mimo vyučování
- záznamy z hospitací
- vztah učitel x žák
- výběr školení

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

přehled o pracovnících podle odborné kvalifikace	každoročně
kontroly pedagogické dokumentace	1 – 2 ročně
vedení přehledu o mimořádných akcích	průběžně
hospitace, pohospitační pohovory	v průběhu celého roku
zhodnocení osobním pohovorem při přidělování os. příplatku	1 – 2 ročně
vedení přehledu o dalším vzdělávání	v průběhu celého roku
hodnotící zprávy a záznamy o výsledcích kontrol	1x ročně

Výsledky vzdělávání žáků

Cíl:

- dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků

Kritéria:

- hodnocení zjištěných výsledků na úrovni školy
- srovnání zlepšení výsledků žáků vzhledem k minulému hodnocení
- výsledky a úspěšnost žáků při přijímacím řízení
- umístění v soutěžích
- zapojení školy do projektů a dalších aktivit

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

srovnávací prověrky a vědomostní testy	aktuálně
vyhodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků	2x ročně
vyhodnocení přijímacího řízení	každoročně
přehled o zapojení do projektů	na konci školního roku
přehled o účasti v soutěžích a jiných aktivitách	každoročně
projednání vlastního hodnocení školy	1x ročně

Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům**Cíl:**

- zajistit co nejvyšší efektivitu výchovy a vzdělávání
- udržet a nadále rozvíjet efektivní využívání všech ekonomických prostředků

Kritéria:

- efektivita využívání kvalifikace pedagogů
- úroveň přijímaných žáků (škol. výsledky)
- rodinné zázemí žáků
- revize vlastního hodnocení školy
- rozbor výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů

Nástroje evaluace a časové rozvržení:

projednání vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou	1x ročně
průběžně	přehledy o žácích
přehledy o pedagogických pracovnících	každoročně
rozbor výkazů z hlediska účelnosti a efektivity využívání materiálních a finančních zdrojů	1x ročně
korekce ŠVP	1x ročně

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro přípravný ročník při Základní škole a mateřské škole
Družby, Karviná – Nové Město, příspěvková organizace

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Autorský tým ŠVP

Předkladatel ŠVP

Mgr. Andrzej Szyja

Koordinátor autorského týmu

Mgr. Martina Moravčinská

Přípravný ročník

Petra Glacová, DiS.

Jazykové, stylistické a obsahové korektury

Mgr. Martina Moravčinská

1. Charakteristika přípravného ročníku

Přípravná třída je zřízena na základě § 47 zákona č.561/ 2004 Sb. v platném znění. Přípravný ročník navštěvují žáci, kterým byla rozhodnutím ředitele školy na základě doporučení poradenského zařízení a lékaře odložena povinná školní docházka. Důvodem tohoto odkladu bývá zpravidla školní nezralost těchto dětí, případně jiný problém, který jim znemožňuje se úspěšně zařadit do běžného vzdělávání ve škole.

Docházka do přípravné třídy je bezplatná. Vzdělávání probíhá v dopoledních hodinách v rozsahu 4 vyučovacích hodin s celkovým počtem 20 hodin týdně. Děti mají možnost navštěvovat ranní i odpolední školní družinu. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

2. Cíle přípravné třídy

- připravit děti k bezproblémovému začlenění do výchovně-vzdělávacího procesu v první třídě a předcházet případným neúspěšným začátkům ve vzdělávání
- prohlubovat návyky sebeobsluhy
- rozvíjet osobnost dítěte (fyzické, psychické a sociální schopnosti a dovednosti).
- umožnit dětem potřebný rozvoj podle jejich individuálních potřeb
- napravit a kompenzovat s pomocí učitelek jejich nedostatky
- napomáhat rozvoji hrubé a jemné motoriky, nacvičovat dovednosti soustředění a naslouchání, pozornosti a paměti pro učení
- rozvíjet základní matematické představy, orientaci v čase a prostoru
- rozvíjet komunikační dovednosti, rozvíjet slovní zásobu dětí
- osvojit si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- rozvíjet estetický projev dětí, jejich dovednosti v oblasti pracovní a tělesné výchovy
- úzce spolupracovat s rodinou, navazovat na práci jiných odborníků – psychologů, logopedů
- vytvářet kladné sociální postoje a snažit se o vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, o vytvoření přátelských vztahů jako jsou kamarádství, ohleduplnost, spolupráce a sounáležitost s kolektivem
- probudit u dětí zájem o prostředí, které je obklopuje, vnímat vzájemné působení člověka a přírody

3. Podmínky vzdělávání

Prostorové podmínky

Vzdělávání v přípravné třídě probíhá ve speciální učebně, která je umístěna v traktu školní družiny. Učebna je vybavena vhodným žákovským nábytkem. K vzdělávání je k dispozici interaktivní tabule s dataprojektorem a počítač. K dispozici je rovněž dostatek spotřebního materiálu a základních potřeb. Místnost je každodenně uklížena a pravidelně větrána.

Děti se mohou stravovat ve školní jídelně, další činnost může probíhat i na školním hřišti a školní zahradě.

Personální podmínky

Ve třídě pracuje plně kvalifikovaná zkušená pedagožka. Pedagog v přípravné třídě spolupracuje zejména s rodiči, s vyučujícími 1. ročníku, mimo školu s pracovníky školských poradenských zařízení, logopedickými poradnami a mateřskou školou. Společně se žáky 1. stupně a dětmi z MŠ mohou navštěvovat kulturní, společenské a sportovní akce.

4. Vzdělávací program přípravného ročníku

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (Praha, VÚP, 2001) zahrnuje 5 interakčních oblastí: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně – kulturní a environmentální. *Rámcový program* lze vnímat jako určitou normu, která zahrnuje očekávané kompetence – co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže.

1. OBLAST BIOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO TĚLO

„Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních schopností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům postojům“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání*, s. 9)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy či pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (zvládat osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví (výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí, pohoda) a co mu škodí (škodlivé látky a vlivy, nezdravé návyky a závislosti, nemoci, úrazy, nebezpečí hrozící v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, s neznámými věcmi či jevy apod.)
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Diagnostika: Pozorujeme např. – jak dítě chodí, běhá, skáče, hází a chytá míč, manipuluje s předměty, s náradím, s nástroji, zda rád zraje psychomotorické a hudebně – pohybové hry, hraje si s legem nebo jinými stavebnicemi, pečuje o sebe, vnímá nebezpečí, jedná impulzivně apod.

2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

„Záměrem vzdělávání v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení“. (*Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s. 10.*)

JAZYK A ŘEČ

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat, děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vést rozhovor (poslouchat, nehovořit, je-li třeba, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty
- sledovat očima zleva doprava
- rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- rozlišovat a znát některá písmena a číslice
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky

Diagnostika: normativní – sledujeme pouze jednotlivce ve srovnání s výsledky reprezentativního vzorku. Pozorujeme např.:

- jakou má dítě slovní zásobu, jak se vyjadřuje, zda je pohotové, jak zachází s knihou atd.

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, MYŠLENKOVÉ OPERACE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- vnímat všemi svými smysly
- záměrně se soustředit nečinnost a udržet pozornost
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní matematické a číselné pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, řadit a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod. v prostoru i rovině), částečně se orientovat v čase
- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápady“
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých a opakujících se situacích
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Diagnostika: individualizovaná – dítě je hodnoceno pouze ve vztahu k sobě samému, bez porovnání s vrstevníky.

Upozorňujeme na nepatrné pokroky, což v případě diagnostiky normativní nebo kriteriální není možné.

3. OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ

„Záměrem vzdělávání v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 14.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- navazovat kontakty s dospělými, kterým je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu
- i postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti)

Diagnostika: Pozorujeme, zda chce dítě být středem pozornosti, zda dovede spontánně ustoupit druhému dítěti, zda je pozorný k ostatním dětem, zda nabídne pomoc dítěti, které je v nesnázích, zda umí přijmout dítě postižené, zda hovoří o rodičích a prarodičích s úctou, jak je oslovuje, zda mají společné zážitky atd.

4. OBLAST SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ

„Záměrem vzdělávání v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.“ (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 15.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na prostředí školy i na jeho běžné proměny (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neníčit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat, neposmívat se druhým) a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, ve škole i na veřejnosti)
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým i dětem, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s hračkami, věcmi denní potřeby, s knihami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit je (říci, co se mu líbí či nelíbí, co je baví či nebaví a proč apod.)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Diagnostika: Sledujeme dítě při hrách, dodržování pravidel, při komunikaci v centrech aktivity, při řešení problémů atd.

5. OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ – DÍTĚ A SVĚT

„Záměrem vzdělávání v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí“. (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, 2001, s. 17.*)

Očekávané kompetence na konci předškolního období

Dítě zpravidla dokáže:

- osvojit si elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí

- orientovat se bezpečně v okolním prostředí, resp. v okolí domova, v prostředí a okolí školy, v obci (ulice, doprava, obchody, lékař a další důležité instituce apod.), všimnout si rozmanitostí, změn a dění v nejbližším okolí
- osvojit si elementární poznatky v místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zemědělství, o vesmíru apod.
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody (rostliny, živočichové, krajina, podnebí apod.), tak i svět lidí (tělesné, zdravotní, rasové, etnické, jazykové, národnostní jiné rozdílnosti)
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spolupřispívat k pohodě prostředí, nenichat okolí, neublížit živým tvorům apod.)
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, se zdravím ohrožujícími látkami, přírodními a povětrnostními jevy, technické objekty a jevy a další situace, s nimiž se dítě může setkat), odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout

Diagnostika: Pozorujeme konkrétní situaci, také jevy zachycené na videozáznamu, v naučných pořadech, v pohádkách, divadelních hrách (zvláště v loutkových, kde se děti podílejí na vývoji děje), v ilustracích atd. Sledujeme, zda dítě rozlišuje jméno a příjmení, zda rozumí rodinným vztahům a pojmům teta – strýc – synovec – neteř, zda se orientuje v budově školy a v okolí školy (obchody, lékař atd.), zda rozlišuje lidi podle barvy pleti, zda si uvědomuje příčinu a následek přírodních jevů – co může způsobit bouřku, dlouhotrvající déšť apod.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Družby,
Karviná-Nové Město, příspěvková organizace**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

2. Charakteristika Školní družiny

Školní družinu navštěvují žáci přípravného až 5. ročníku základní školy. Kapacita je 60 žáků, což odpovídá 2 oddělením.

Školní družina se nachází v budově školy, v samostatném traktu, spolu se třídou přípravného ročníku a dvěma třídami 1. stupně.

Vzdělávací program pro školní družinu je součástí ŠVP pro základní vzdělávání. ŠVP ŠD vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která komplexně vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat... V této oblasti lze velice nenásilně a účinně navázat na činnosti a učivo probírané ve škole.

3. Cíle ŠD

- kompenzovat u dětí jednostranné zatížení z vyučování
- nabídnout dětem takové zájmové činnosti, které volně naváží na poznatky získané ve škole
- rozvíjet v dětech schopnost spolupráce, otevřené komunikace, tolerance, ohleduplnosti vůči svým kamarádům
- rozvíjet a upevňovat u dětí zásady slušného chování nejen k dospělým osobám, ale také ke svým vrstevníkům
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření a aktivně je rozvíjet
- vést děti k respektování práce druhých, ale také respektovat práci svou
- vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví a být za něj zodpovědný
- pěstovat a rozvíjet u dětí základní pohybové dovednosti, vést je k aktivnímu, zdravému a plnohodnotnému trávení volného času
- vést děti aktivně k ochraně přírody ve svém okolí, k získávání informací o přírodě nejen ve svém okolí, ale i po celém světě
- rozvíjet a podporovat u dětí získávání informací o životě lidí (historie, kultura, životní podmínky) nejen u nás, ale i ve světě

4. Výchovné kompetence

- pozitivně žáky motivujeme
- podporujeme žáky při samostatném vyhledávání, zpracování, ověření a obhájení poznatků
- převádíme získané výsledky do praktického života
- učíme žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a jednání
- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na kulturní úroveň žáků
- poznáváme s žáky význam neverbální komunikace

- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti, vedeme je k vzájemné toleranci a ohleduplnosti
- pracujeme v týmu
- upevňujeme mezilidské vztahy
- vedeme žáky k vhodné obraně proti násilí (verbální i fyzické)
- vychováváme osobnosti zodpovědné za svůj život, zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- poznáváme kulturní tradice a historické dědictví, vytváříme s žáky vlastní školní tradice
- vedeme žáky k tvořivému myšlení
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a hygieny práce
- dodržujeme stanovené pracovní postupy při všech činnostech
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamujeme žáky s prací druhých
- respektujeme, oceňujeme, hodnotíme práci

5. Délka a časový plán vzdělávání

Časové rozvržení práce ve ŠD

ranní činnost 6.00 – 7.40 hod.

odpolední činnost 11.40 – 16.00 hod.

6. Formy vzdělávání

V naší školní družině usilujeme o kompenzaci sedavého zaměstnání při vyučování a to nejrůznějšími činnostmi spojenými s odpočinkem, rekreací, pohybovými hrami jak v přírodě, v místnosti, tak i v tělocvičně, zájmovými činnostmi, zábavou. Hlavním cílem však je, aby i tyto činnosti působily na všeobecný rozvoj žáka. V době mimo vyučování naplňuje ŠD péči o svěřené žáky činnostmi:

- a) příležitostná činnost** – zapojení dětí do akcí školy např. Podzimní slavnosti, Advent, Mikulášská a Vánoční besídka, Talent školy, Jarní slavnosti, Den Země, MDD, aj.
- b) pravidelná činnost** – zájmové činnosti zaměřené výtvarně, hudebně, tělovýchovně, pracovní atd. Poskytujeme dětem možnost psaní domácích úkolů a přípravy na vyučování.
- c) spontánní činnosti** – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD – např. ranní hry, odpolední klidové činnosti, poslech hudby, četba časopisů, luštění křížovek atd.

7. Obsah vzdělávání – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

a) MÍSTO, KDE ŽIJEME

Domov:

- Můj domov – rodina, prostředí domova, rodina jako základní pilíř pro rozvoj dítěte **Zájmové činnosti** – společenskovední – rozhovory...
- výtvarné, pracovní – koláže, kresba pokojíčku, členů rodiny ...

Škola:

- Seznámení se školou – určeno hlavně pro žáčky I. ročníku – význam školy, prostory školy, bezpečná cesta do školy...
- Seznámení s vnitřním řádem ŠD, denního programu ŠD

Zájmové činnosti

- společenskovední – rozhovory, dopravní, internet, bezpečnost a řád ŠD
- výtvarné – kresba plánu školy
- společenské hry, orientační hry po budově ...

Obec:

- Seznámení s obcí (instituce v obci, doprava, památky...)
- Obecní úřad a důležitá místa v obci – pošta, zdravotní středisko, knihovna...
- Orientace v místě bydliště
- Místní krajina

Zájmové činnosti

- pracovní (tvorba modelu obce)
- společenskovední, kultura v obci, vycházky po obci...
- přírodovědné -vycházky do okolní přírody
- výtvarné – kresba plánu obce

Naše vlast:

- Domov – obec, kraj, stát, významná města v okolí bydliště, hlavní město, orientace v mapě ...
- Okolní krajina
- Dějiny, významné památky našeho regionu, pověsti, báje
- Tradice, kultura – zvyky našeho kraje

Zájmové činnosti

- společenskovední - povídání o historii naší vlasti, vyhledávání zajímavostí na internetu
- literární - četba Starých pověstí českých, regionální pověsti
- výtvarné
- přírodovědné
- sportovní (turistika po okolí obce)

Svět: Postupné seznámení s jednotlivými kontinenty – kultura, tradice, zvyky, příroda, zajímavosti.

S tímto tématem se děti seznámí během celoročního projektu MY A SVĚT, který je zaměřen na postupné seznamování se s jednotlivými kontinenty, jejich historií, kulturou, zvyky, přírodou apod. Tento projekt se bude prolínat jak všemi tematickými okruhy, tak i zájmovými činnostmi.

b) LIDÉ KOLEM NÁS

Soužití lidí – vytváření pozitivního klimatu v ŠD, vztah ke spolužákům, umění naslouchat, vycházet spolu, ohleduplnost, přátelství, pomoc druhým, osvojování a dodržování základů slušného chování, pozdrav, stolování, úcta ke starším, rodičům, vrstevníkům, sobě samým, chování v dopravních prostředcích, v cizím prostředí, úcta ke každému povolání (seznamování s různými druhy povolání a jejich významu pro společnost), úcta k handicapovaným osobám

Kultura a tradice u nás a v jiných zemích – zvyky, tradice, způsoby chování v dané společnosti, srovnání s naší společností

Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte, ale také jeho povinnosti, řád ŠD, školní řád

Zájmové činnosti

- společenskovední -využití internetu, encyklopedií, sledování dění u nás i ve světě (tisk, TV)
- výtvarné -výstavky a malování obrázků
- pracovní – výroba drobných dárečků pro své blízké ...
- modelové situace, spontánní rozhovory, společenské, stolní, námětové, sociální hry...

c) LIDÉ A ČAS

Dodržování denního režimu - seznámení s režimem ŠD, vytváření si „pravidelných“ návyků jednotlivých činností v ŠD

Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost – zařazení různých zážitků do časové osy, uvědomování si času, přiřazení denní činnosti k času (vstávání, snídane, vyučování, ŠD, večere ...)

Pozorování ročních období, rozčlenění roku na roční období, čtvrtletí, měsíce, dny ...

Zařazení „důležitých mezníků“ v roce – vysvědčení, prázdniny, svátky, narozeniny ...

Zvyky a tradice, báje, mýty, pověsti – význam a zařazení lidových tradic (Masopust, Vánoce, Velikonoce, lidové pranostiky...

Zájmové činnosti

- společenskovední – práce s internetem, encyklopediemi, besídky, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Den matek, pálení čarodějnic ...
- pracovní, výtvarné – výroba přáníček, pozvánek, dárečků, masek ...
- nácvik hudebně pohybových pásem na vánoční besídky, karneval, Den matek, zpívání koled, básně...
- literární – čtení mýtů, bájí, pověstí; regionální pověsti, vyprávění bájných příběhů ...
- využití výukových programů na PC – určování času ...
- kolektivní, společenské hry, vycházky po obci ...

d) ROZMANITOST PŘÍRODY

Prohlubování znalostí o přírodě – vycházky do přírody, pozorování změn během jednotlivých ročních období, krmení zvířat v zimních měsících, flora a fauna našeho okolí

Hry v přírodě – stavění domečků z přírodních materiálů, využití přírodních materiálů i v jiných činnostech (pracovní, výtvarné, přírodovědné)

Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Příroda u nás a ve světě – rozdíl přírody na jednotlivých kontinentech – podnebná pásma: živočišné a rostliny v pralese, na poušti, na Severním, Jižním pólu ...

Ochrana přírody – v lese jako na návštěvě – ochrana živočichů a rostlin, ohleduplné chování k přírodě, třídění odpadů, sběr drobných odpadků v okolí školy...

Přírodní katastrofy – živelné pohromy, ekologické katastrofy

Zájmové činnosti

- přírodovědné – vycházky do přírody, pozorování přírody, sběr kaštanů, žaludů, péče o pokojové rostliny
- pracovní – výrobky z různých přírodních materiálů, stavění domečků z přírodních materiálů, tvorba sluneční soustavy
- společenskovední – využití encyklopedií, výukových programů, internetu
- výtvarné – kresby s přírodními motivy – zvířata, rostliny, zážitky z vycházek do přírody, kreslení na kamínky, kreslení v přírodě
- sportovní – zdolávání přírodních překážek, pohybové hry v přírodě, turistika
- literární – čtení knih s přírodní tematikou

e) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování ...

Odpočinek a relaxace – odpočinkové a relaxační činnosti po vyučování, v průběhu pobytu ve ŠD, ranní odpočinkové činnosti po příchodu do ŠD

Základy zdravé životosprávy - zdravá životospráva a pohyb jako základ zdravého životního stylu, prevence obezity a civilizačních chorob potravinová pyramida, škodlivost špatných stravovacích návyků

Sportovní činnosti, tělovýchovné chvílky, pohybové hry – sportovní hry v tělocvičně, hřišti, pohybové hry v přírodě, turistika, drobné pohybové hry v místnosti, relaxační činnosti, vycházky

První pomoc – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, základy první pomoci, modelové situace, ošetření drobných poranění

Ochrana zdraví - sociálně patologické jevy – kouření, alkohol, drogy, otužování, oblékání podle ročních období ...

Zájmové činnosti

- sportovní – pohybové hry v přírodě, sportovní hry v tělocvičně, na hřištích i v přírodě
- drobné pohybové hry v místnosti, relaxační chvílky
- společenskovední - využití knih, internetu, rozhovory
- přírodovědné – vycházky do přírody, sporty v přírodě, turistika
- výtvarné, pracovní – tvorba vlastní potravinové pyramidy, koláž

8. Podmínky přijetí

Přihlašování i odhlašování dětí do ŠD zajišťuje vychovatelka. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy. Rodiče přihlášeného dítěte sdělí písemně na zápisním lístku údaje o odchodu dítěte ze ŠD. Informaci o jiném čase odchodu dítěte ze ŠD musí rodiče oznámit písemně.

9. Popis materiálních podmínek

Naše ŠD má samostatné prostory, své učebny. ŠD dále využívá prostory školy, jako jsou tělocvična, PC učebna, knihovna, cvičná školní kuchyně, školní jídelna, šatny, sociální zařízení. Ke své činnosti má k dispozici televizor, DVD přehrávač, video, CD přehrávač. ŠD je dostatečně vybavena nábytkem, koberci, velkým množstvím stolních her i stavebnic.

10. Popis personálních podmínek

Hlavní provoz ŠD zajišťují kvalifikovaná vychovatelky.

Profil vychovatelky ŠD:

- má vysokou míru empatie, dovede projevovat vřelý vztah k dětem
- umí vytvořit příznivé klima, umí jednat s dětmi

- zná různé zájmové aktivity přiměřené danému věku dětí
- má organizační schopnosti
- snaží se vybranými aktivitami vzbudit zájem dětí o určitou činnost, podporovat jejich sebevědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi
- pravidelně se vzdělává v DVPP a samostudiem.

Souběžně s činností zájmových kroužků zajišťuje doplňkově provoz ŠD další pedagogický pracovník.

11. Popis ekonomických podmínek

Činnost ŠD je poskytována za úplatu. Výši úplaty stanoví ředitel školy – v souladu s finančními možnostmi rodin ve zdejší regionu a ve spolupráci se zřizovatelem školy.

12. Popis podmínek zajišťujících BOZP

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáka a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajišťována vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách (např. jídelna, tělocvična, PC učebna) se žáci řídí pokyny daného pedagogického pracovníka a řády uvedených učeben či prostor.

13. Zveřejnění ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Zveřejní ho na přístupném místě ve škole – zákonným zástupcům a žákům je poskytnut kdykoliv k nahlédnutí.

Základní škola a Mateřská škola Karviná-Nové Město tř. Družby 1383

**Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní
vzdělávání**

Č.j.: ZS-Dr/383/2018

Tento dodatek školního vzdělávacího programu je platný od 1. 9. 2018. Zbytek školního vzdělávacího programu zůstává v podobě platné od 1. 9. 2017.

První školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/177/2007 projednala školská rada dne 31. 8. 2007 a je platný od 1. 9. 2007.

Druhý školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/434/2012 projednala školská rada dne 29. 8. 2012 a je platný od 1. 9. 2012.

Třetí školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/468/2017 projednala školská rada dne 31. 8. 2017 a je platný od 1. 9. 2017.

Školská rada projednala dodatky ke školním vzdělávacím programům dne 31. 8. 2018.

Mgr. Petr Bičej – předseda školské rady _____

Mgr. Iveta Ondruchová – člen školské rady _____

Silvie Knyblová – člen školské rady _____

Identifikační údaje

Název programu

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání Úprava učebního plánu žáků s LMR v sedmém až devátém ročníku

Předkladatel	Základní škola a Mateřská škola Karviná, příspěvková organizace tř. Družby 1383/1, 735 06 Karviná – Nové Město
Ředitel školy	Mgr. Andrzej Szyja
Tel.(fax.)	596 311 317
Email	zs-druzby@volny.cz
Webové stránky	www.zs-druzby.cz
IČO	48 00 44 72
IZO	048 004 472
REDIZO	600 135 900
Koordinátor ŠVP	Mgr. Gabriela Wojdylová
Zřizovatel	Statutární město Karviná Fryštátská 72/1 733 24 Karviná – Fryštát
IČO	00 29 75 34

V Karviné dne 31. 8. 2018

Mgr. Andrzej Szyja
ředitel školy

Základní škola a Mateřská škola Karviná-Nové Město tř. Družby 1383

**Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní
vzdělávání Č.j.:
ZS-Dr/922/2019**

Tento dodatek školního vzdělávacího programu je platný od 1. 9. 2019. Zbytek školního vzdělávacího programu zůstává v podobě platné od 1. 9. 2017.

První školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/177/2007 projednala školská rada dne 31. 8. 2007 a je platný od 1. 9. 2007.

Druhý školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/434/2012 projednala školská rada dne 29. 8. 2012 a je platný od 1. 9. 2012.

Třetí školní vzdělávací program č.j. ZS – Dr/468/2017 projednala školská rada dne 31. 8. 2017 a je platný od 1. 9. 2017.

Školská rada projednala dodatky ke školním vzdělávacím programům dne 30. 8. 2019.

Mgr. Petr Bičej – předseda školské rady _____

Mgr. Iveta Ondruchová – člen školské rady _____

Silvie Knyblová – člen školské rady _____

Identifikační údaje

Název programu: **AdTech**

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Karviná, příspěvková organizace
tř. Družby 1383/1, 735 06 Karviná – Nové Město
Ředitel školy: Mgr. Andrzej Szyja
Tel.(fax.): 596 311 317
Email: zs-druzby@volny.cz
Webové stránky: www.zs-druzby.cz
IČO: 48 00 44 72
IZO: 048 004 472
REDIZO 600 135 900
Koordinátor ŠVP: Mgr. Martina Moravčinská
Zřizovatel: Statutární město Karviná
Fryštátská 72/1
733 24 Karviná – Fryštát
IČO 00 29 75 34

V Karviné dne 30. 8. 2019
ředitel školy

Mgr. Andrzej Szyja

Úvod

Tento školní vzdělávací plán byl vyhotoven pro potřeby projektu AdTech. Hlavním cílem projektu je vytvořit lepší podmínky pro kvalitní přípravu žáků ZŠ pro uplatnění v technických oborech v reakci na poptávku místních zaměstnavatelů v Karviné a Prievidze po technicky vzdělané pracovní síle.

Smyslem projektu je zahájit systémovou změnu na místní úrovni, a tedy vytvořit co nejlepší podmínky pro udržitelnost výstupů. Silnou stránkou je iniciace projektu ze strany zřizovatelů základních škol v území – a tedy deklarovaný zájem na výstupech projektu a jejich úspěšné aplikaci v běžné praxi výuky na ZŠ. Získané know-how v oblasti využití technologií 3D tisku ve výuce na úrovni jednotlivých škol i na úrovni měst bude využito při dalších projektových aktivitách směřujících k přenosu příkladů dobré praxe a obohacení vlastních zkušeností v oblasti. Pedagogové, které na jednotlivých školách budou výuku programu garantovat, zároveň předají zkušenosti svým kolegům prostřednictvím interních školení.

Realizace projektu ve výuce

Ve školním roce 2019/2020 budou základní školy ve městě Karviná postupovat podle inovovaných školních vzdělávacích plánů, který vycházejí ze schválených rámcových vzdělávacích plánu schválené MŠMT od 01. 09. 2017.

Tento školní vzdělávací plán je vypracován tak, že jednotlivé základní školy budou mít projektovou výuku nad rámec standardního vyučování žáků v 7. až 9 ročníku. Za výuku na projektových dnech je zodpovědný koordinátor projektu AdTech. V těchto ročnících budou realizovány 5 hodinové projektové dny. Jednotlivé projektové dny by měly být realizovány s dostatečným odstupem, aby žáci byli schopni vstřebat učivo a dále se zdokonalovat v domácím prostředí nebo ve volnočasových aktivitách školy. Níže je návrh realizace projektových dnů ve školním roce. Rozložení projektových dnů je pouze doporučení, každá škola si může projektové dny přizpůsobit dle jejich organizace činnosti. Vždy je však důležité, aby výstupy z projektových dnů byly vyhodnoceny a vytištěny v tiskovém centru.

Tabulka realizace projektových dnů

	září	říjen	listopad	prosinec	leden	únor	březen	duben	květen	červen	celkem
7. ročník		5						5			10
8. ročník		5			5			5			15
9. ročník		5			5			5			15
											40

Klíčové kompetence

Tento projekt rozvíjí všechny klíčové kompetence, které jsou rozepsány níže.

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení
- obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Obsah vzdělávání

7. ročník

Očekávané výstupy

- Seznámení s prostředím 3D prostředí
- Seznámení s problematikou 3D tisku
- Seznámení s problematikou 3D skenování
- Žáci jsou seznámeni s problematikou 3D CAD programů
- Žáci zvládají základní úkony v 3D malování

Učivo

- Seznámení s prostředím programu
- Nastavení a ovládání programu
- Skicování, kótování
- Spojování a rozdělování těles
- Základní techniky

Mezipředmětové vztahy

- Informatika
- Matematika

8. ročník

Očekávané výstupy

- Žák zná problematiku 3D prostředí
- Žák zná základy 3D skenování
- Žák zná úkony v 3D programu

Učivo

- Skicování, kótování
- Zrcadlení
- Přidání a odebrání prvků
- Zaoblování
- Modelování objemových prvků
- Modelování základních obrazců
- Finální zpracování pro předání do 3D tiskárny

Mezipředmětové vztahy

- Informatika
- Matematika
- Biologie
- Chemie
- Fyzika

9. ročník

Očekávané výstupy

- Žák zvládá problematiku 3D modelování
- Žák zvládá problematiku 3D skenování

Učivo

- Skicování
- 3D skici
- Lineární pole
- Práce s těly
- Sestavy
- Práce se sestavami
- Vazby
- Zrcadlení
- Výkresová dokumentace
- Kusovníky
- Finální úpravy modelů

Mezipředmětové vztahy

- Informatika
- Matematika
- Biologie
- Chemie
- Fyzika